

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

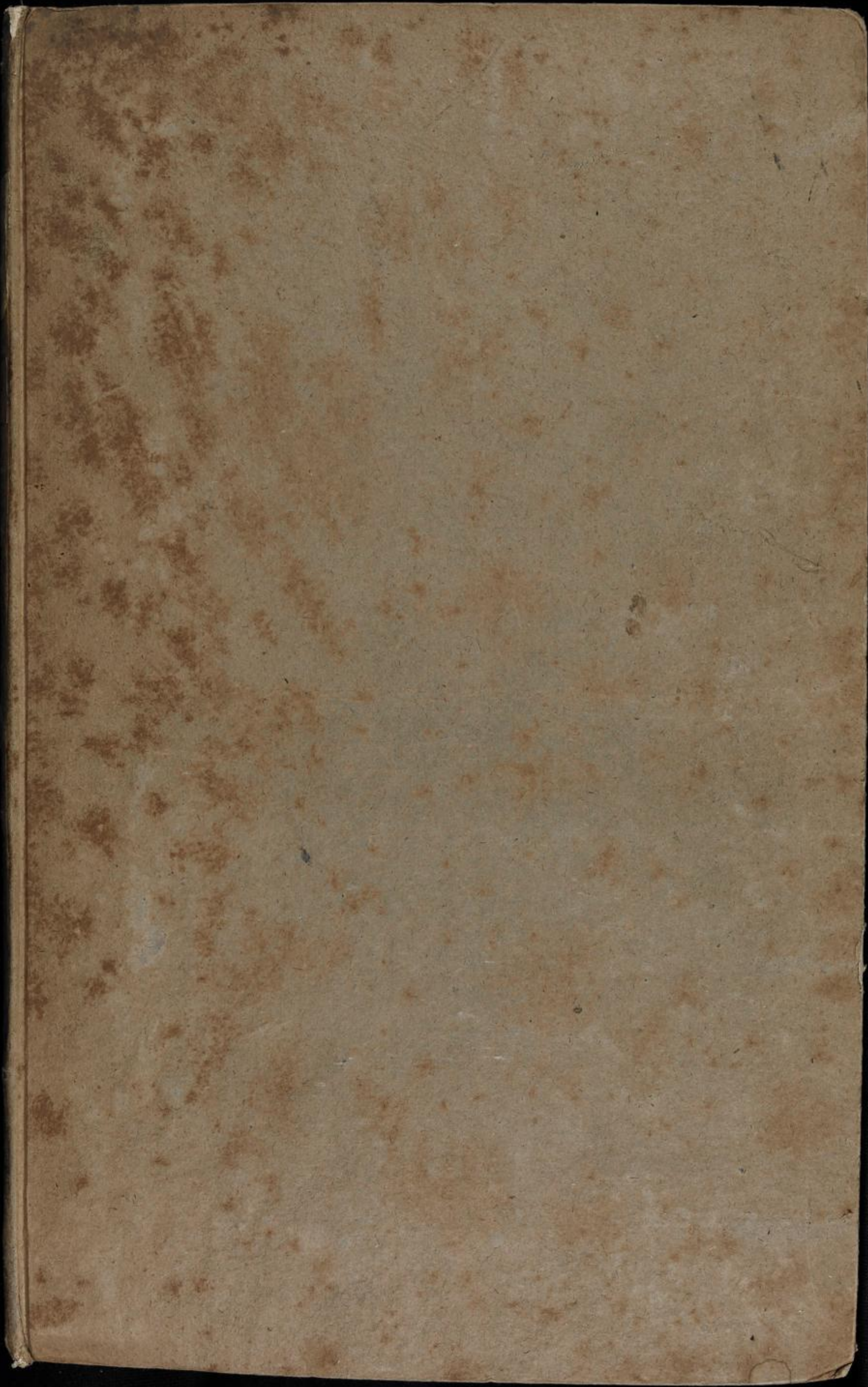
Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Chronik und Nekrolog des Klosters Petershausen - Cod. St. Blasien 17

Keller, Joseph

[St. Blasien], [1787]

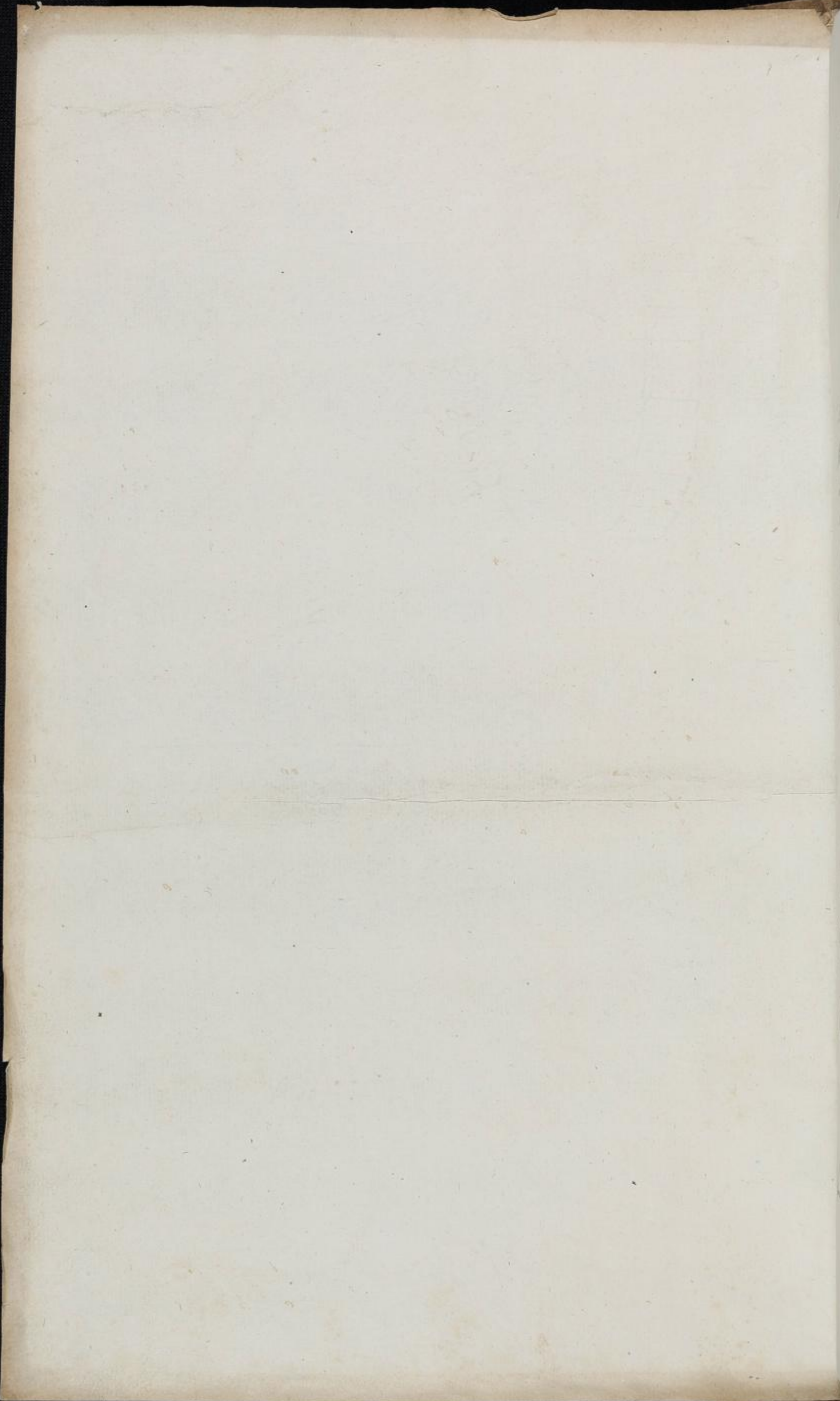
[urn:nbn:de:bsz:31-46906](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-46906)

J. Majien 17

~~Aug. 17. 1717~~

[Faint handwritten text visible on the right edge of the page, likely from the following page. The text is mostly illegible due to fading and the angle of the page.]

Hochwürdigem Herrn Reichsrath,
Joseph von Sickingen

Wie ich meine Gottesfurcht zuverweilen nicht
für die besten ufern, und für die besten ufern
überaus glücklich, bei demselben ufern
Christenbrüder in Devotion und christlich
zu dienen. Ansonsten demselben und
Herrn Sickingen wollen Sie nicht und
denn ich mich nicht und die Liebe
in und allzeit mich zuverweilen
dies mich nicht und die Liebe
H. Joseph von Sickingen, ist
wiederum wahrhaftig.

Als ich überaus die gütlichste
denn ich mich nicht und die Liebe
zufällig, und es für mich
nicht, das ich mich nicht
In solchem Herr Sickingen
gesehen ist - Devotion
nicht zu sagen, die Liebe
nicht zu sagen, die Liebe

Ich möchte mich nicht
und die besten mit demselben

Herrn Sickingen

Joseph von Sickingen
1787

Christoph Sickingen
Joseph Sickingen

[Faint, illegible handwriting on a large sheet of paper, possibly a manuscript page or a flyleaf. The text is too light to transcribe accurately.]

[Faint, illegible handwriting on the right edge of the page, likely from the adjacent page.]

1

Incipiunt Casus Petrihu-
sensis Monasterij
de
Distinctionibus Galliarum

Tres Distinctiones Galliarum esse me-
morantur; Una siquidem Gallia comata,
qua et Italia, quam Longobardi atque Ro-
mani incolunt, vocatur, eoquod Italici an-
tiquitus comas pro aliis nationibus diligen-
tius nutriebant, sive ideo comata dicitur.
Hoc est ornata, quod Romana Urbe, qua fasti-
gium Imperij totius orbis retinebat, decoratur.
Alia vero Braccata Gallia, quam Theotoni-
ci inhabitabant, ideo nominatur, quoniam Theo-
tonici bracciis sive femoralibus plus alijs gen-
tibus utuntur. Tertia autem Togata Gallia
pro eo nomen accepit, quod hujus provincia
Incola togis, idest, vestibus diversi coloris
et usque ad calcaneum persurgentibus contutur,
adeo ut hac tunc etiam alias circumpositas infe-
cerint nationes. Et haec quidem, ut diximus,
antiquitus singularum provinciarum erant
propria, nunc autem singularum sunt communia.
In hac Gallia, quam togatam diximus, cog-
nominari, erat quidam Vir nobilissimo genere
decoratus, cui Rex Francorum, qui et Imperator
Romanorum erat, sororem suam dederat in mati-
monium, ex qua duos genuit filios, qui ambo
sunt sicut clarissimi genere ita et animi virtute.

+ igitur

† essent
 † venenum

Itaque cum adoleviscent, et rebus opulenti, vi-
 ribusque armis acerrimi, contigit, ut ini-
 micitiæ inter ipsos et legem ipsius provincie
 irreperet, eorumque precordia in tantum infi-
 ceret, ut nullatenus antea cohiberi potuisset,
 quam legem manus gladij visa privaret.

Rege igitur interempto, timentes hi duo con-
 spirationem conprovincialium suorum, ad Ab-
 vunculum suum Imperatorem Augustum se
 contulerunt, et ab eo gratanter suscepti, in Ale-
 mannia loca habitacionis acceperunt quamplu-
 rima, et sicut multa ita et optima. Dedit
 quippe eis Lotamum et Brigantium, Über-
 lingen et Buochorn, Althufsin et Turingen

† Heistirgou atque ~~† Heistirgou~~ Minthure quoque cum omnibus
 appendicijs eorum, et in Rhætia Curienti Mesouch
 et alia multa, quæ vetustate temporum memo-
 ria deleta sunt.

Talibus igitur ab Imperatore dotati donis,
 cum ea adissent, et suo juri mancipsissent, vi-
 ris suis nobilissimis, qui secum venerant, ex eis
 dona largiti sunt, et uni quidem dederunt Tu-
 ringen, alteri Überlingen, alij vero Buochora,

† Ubrilingin
 † cum eis conu-
 bia

qui etiam ~~conu-
 bia~~ postea miscuerunt, eisque
 affinitate conjuncti sunt. Igitur postquam
 Gallorum furor, quo contra hos duos germanos
 de regis sui necesse exarserant, sopitus est, pro-
 pingui et amici eorum mittentes, ut in patriam
 suam redirent, rogaverunt. Eorum unus ma-
 gnis precibus devictus in patriam rediit, alter
 † nomine
 vero Vodaticus in Alamannorum provincia
 remansit, et omnia, quæ ~~†~~ Imperatore data

† nomine

vero Vodaticus in Alamannorum provincia
 remansit, et omnia, quæ ~~†~~ Imperatore data

erant, obtinuit et posteri ^{ejus} ~~eorum~~ usque in presentem diem.

Ex huius itaq; Semine notus est ^{Uozzo} ~~Uozzo~~, pius et venerabilis Comes, qui habitabat apud Brigantium loco qui adhuc ruinas antiquo habitacionis ~~demons~~ ^{Tosten dit} ~~at~~. Hic accepit uxorem nomine Dietpurgam secundus Deum valde religiosam, secundum ~~un~~ ^{vero} seculum nobilissimam. Hic ~~Uozzo~~ tanta fuit pietatis et meriti, ut etiam aves ejus sanitatem sentirent, et ad ejus Mensam intrepide advolarent, et de ejus manu cibum caperent, et cum alio satiata abirent, alie denuo saturande venirent.

Item una die diluculo ad ostium ejus cubili Cerva ex sylva adveniens pede pulsavit, cumque Officiarius aperiret et videret ac renuntiaret bestiam ad stare, ostiumq; pulsasse, ille pietate docente prænoscens aliquam necessitatis causam bestiam illuc adduxisse, eja. inquit ad servum, sequere eam, et vide, si quid forte velit. Ille nihil moratus secutus est præcedentem, qua duxit eum in sylvam et ostendit ei partem suam in compede hærentem pede, et stans demisso capite, motu aurium quasi rogare cepit. Ille confestim dum pedem hinnulo de compede exsolvit, Cerva cum catulo leta in sylvam abiit, et servus ad Dominum suum rediit, eiq; gesta sunt, nuntiavit. Talibus et his similibus ~~Uozzo comes in aula Imperatoris~~ sepius cum hoc venerabili Viro Deus quasi jocularabatur, quia jácundus homo qui miseretur, in Domino non commovebitur in æternum.

Alio quoq; tempore cum idem Venerabilis ^{Huotzo} ~~Uozzo~~ comes in aula Imperatoris demoraretur, contigit

Vindelicam Augustam, Later vero Lindauense
Monasterium suis ex prodijs nobiliter ditavit,
ubi et venerabiliter sepultus quiescit, cuius hofte-
ritas adhuc apud Brigantium floret. Marquardus
autem filius ejus comes effectus in amicitia Ottonis
Imperatoris plurimum potuit.

+ humulatus

De Liutfrido, ejusque progenie.

Igitur cum hi quatuor fratres defunctis jam
Parentibus hereditatem inter se dividere vellent, unus
eorum Liutfridus superius nominatus, cum esset de-
ses et imbellis, ~~omninoque~~ despicabilior, verens ne forte
propter ignaviam suam a fratribus in divisione
contempneretur, secum tractare cepit, qua arte
eos circumveniret, ut sibi partem hereditatis non
negarent. multa igitur secum volvens et aduendum utile
sibi suisque posteris consilium reperiens, sic unum ex
fratribus suis, aliis ignorantibus, affatus est: Scis,
inquiens, frater, scis quod ego vobis fratribus meis
impar nequaquam negotiis seculi idoneus appareo,
sed si meis consiliis assensum praeberis, non modicum
commodum tibi tuisque posteris prestabis. Te enim
pra caeteris meis fratribus diligo, tecumque habi-
tare desidero, et ideo cum ventum fuerit ad divisi-
onem hereditatis nostrae omni nisu satage, ut in
meam partem cedat Wintirtura cum suis appen-
dicijs, sciasque procul dubio, quoniam si haec in meam
devenerint proprietatem, quod tibi ea traditurus,
et ipse tecum deinceps, quemadmodum iusseris, ero
permanens. In hoc ergo consule tuo utilitati
et meae obtemperare stude voluntati. Sic fratri
secundo, sic clam locutus est, tertio, singulis cre-
dentibus, quod haec sui amore loqueretur, omnesque
haec sic promptos ad sua voluntatis effectus reddidit.
Itaque cum ventum esset ad divisionem, et unicuique
sua pars caderet, singuli festinabant Liutfridi

Ceterisque

+ Sum

8
petitionem adimplere propter ejus, quam jam
diximus, promissionem, ignorantes singuli, quod
unicuique eorum equalia promississet, et quoniam
omnium par erat voluntas, facile ad effectum est
perductum, quod omnes unanimiter voluerunt,
+ omnibus et Liubfrido Wintirtura cum appendicijs suis con-
firmaverunt. At ille merito letabundus sibi tra-
dita adiens egregia prœdia suo juri mancipavit
universa, atque tali assuetudine fratres fefellit, atque
agricultura operam dedit, et multa peculia con-
gregavit: acceptaque uxore filium ex ea genuit
nomine Adilbertum, qui cum beato Leone P.P. in
Apuliam transiit, ibique pro causa S. Petri contra
Normannos, qui Apuliam invaserant, pugnans
occubuit. Hujus filia erat Adilheidis, quam Co-
mes Hartmannus Senior de Dilinga in matrimonium
accepit, que ei peperit Hartmannum juniorem et
Adilbertum, qui adhuc superest, et totius patrimonij
et matrimonij heres effectus est, et Udalricum, qui
apud Constantiam Episcopus factus est, de quo postea
forsitan aliquis dicitur sumus, filias quoque tres,
que modo in sanctimoniali habitu commemorantur,
quarum una genuit Udalricum comitem de Gamin-
lingen, et Adilbertum de Achalmir, qui ambo ad-
huc vita potenter potiuntur.

Quomodo Gebehardus hereditatem
adeptus est.

Junior igitur supra memoratorum fratrum, sed
ornamentum eorum Gebehardus ex defunctæ matris
Dietspurge utero excisus et quibusdam fomentis ob-
volutus est usque ad tempus nativitatis, Deo ejus vi-
tam ad multorum ^{libertatem} utilitatem reservante. De tali-
bus tamen excisis litteræ testantur, quod vita comes
fuerit, felices in mundo habeantur. Itaque enutritus
et litteris traditus apud Constantiam eruditus ibique

8
fraternitatis, quem cunq; voluero, censum inde
7 Sci persolvat, id est, singulis quibusq; abhinc in po-
sterum annis, festivitate Patris nostri ac Venera-
bilis Papae Gregorij predictis fratribus sicut cano-
nica monstrabit regula servietur. Actum Con-
stantie quarta Id. Martij, presente ~~et~~ ^{et} confavente
predicto Advocato meo Udalrico, nec non et aliis
testibus, quorum subscripta sunt nomina: Eber-
hard. Luitfred. Wildibold. Chuzzo, Coy^{ret}pret. Adil-
pret. Meroboto, Liu. pret. Sigipert. Hadepert. Diet-
ger. Wern. Adilgoz.

Quomodo quasivit, ubinam Monu-
sterium construeret.

Cum autem placuit ei, qui cum mirabili ordine
de utero matris suae segregavit et vocavit per gra-
tiam suam, ut esset in domo Domini lucerna ardens
et lucens, continuo non acquievit carni et sanguini,
ut indulgeret otio vel voluptati, sed mente pertra-
ctans, quomodo ad hoc vocatus erat, ut in vinea Dni
laboraret, eamq; excoleret et melioraret, cepit in-
vestigare per Consilium Spiritus S. quo ingenio se
veluti Pammula excuteret de hujus mundi decipula,
ut veluti hebraeus Servus septimo anno, hoc est, post
transactos labores hujus mundi liber Sabbathi agere
posset in secula. Deniq; omni intentione exquire-
bat, quonam modo Christo acceptissime, quaecunq; ha-
bebat, vel acquirere poterat, offerre quivisset, et tale
demum reperit consilium, nihil suae salutis melius
profuturum, quam construere Monasterium; cepitq;
locum quaerere, huic aptum consilio, in quo satis-
facere posset suo desiderio; cumq; in quodam loco
hac ex causa pernoctaret, eumq; tota nocte ra-
munculi clamoribus ex palude inquietarent, et cum
die facta locum lustraret, ut si ad ejus votum

utilis esset, perspiceret, interrogasse fertur, quo
 vocabulo censeretur deberet, si cella ^{ibi} ~~ibi~~ constructa
 fuisset? Unus ex obsequiis ipsius continuo respondit,
 ramunculorum Cellam eam debere nuncupari, quorum
 strepitu eos nocte contigerat molestari. At ille, nequa-
 quam, inquit, hic in loco constructur, si tali fœdo
 nomine improbari deberet.

Quomodo Locum ipsum acquisivit.

Sed, quia de Deo scribitur, voluntatem timentium
 se faciet, et Deprecationem eorum exaudiet, citius
 famulo suo, ut credimus, locum ostendit, in quo ejus
 desiderium perfici placuit. Nam Ripa Rheni opposita
 Constantia Civitati, ejus voluntati complacuit, campus
 ad construendam Cellam etsi minus utilem tamen
 speciosam judicavit. Porro isdem locus ad Augense
 Monasterium pertinebat, sicut adhuc supra et infra, et
~~locus~~ ^{tunc} inhabilabilis, quia humidus in modum paludis.
 Vir autem Dei suum proprium, quod habuit apud Fur-
 ziacum pro comutatione ejusdem locelli dedit, nec
 totum, quod modo Augense Monastium in Furziaco pos-
 sident, a Viro Dei accepit, sed partem, quae sui juris erat,
 et ad comutationem istius loci valebat. Confirmatum
 igitur legaliter hoc concambio Vir Dei idem prædio-
 lum in tres portuunculas divisit, et sibi quidem,
 suisque Successoribus, Constantiensibus Pontificibus
 unam, Canonicis autem ejusdem Ecclesiae alteram,
 tertiam vero ad construendam Cellam deputavit.

De Jure habitatorum
 ipsius Locum.

Et quoniam homines, quos ~~ibi~~ manere con-
 stituit, nihil præter habitacula domorum, in quibus
 commanebant, habebant, et neque agros, neque ligna
 neque pascua habere poterant, tale jus illis omnibus

eorumque posteris in subsidium attribuit, ut à mortuis exuvia non tollantur, sed posteris ex integro quaeque relicta possiderent et tantum navigarent ad communem Dominorum suorum necessitatem, eisque quibus hoc ingenij esset, piscarentur. Hoc idem Jus etiam Monachis famulis constituit, excepto eo, quod hi, quoniam aliquantulum in agris et praetis habent, cottidie Dominis suis debent servire, et ab eis annonam accipere.

De Capella S. Michaelis.

† parvulam Primo igitur Capellam tibi construxit, quam in honorem S. Michaelis III. Kal. Augusti dedicavit, in qua etiam mortuum orando suscitavit. In hoc initio Bazilium quendam habuit abbatem, sub quo praedium apud Togingen et aliquantulum apud Epsindorf à Constantiensi Ecclesia commutavit, super qua commutatione tale privilegium conscribi fecit.

Forle Taingen.

Privilegium super Togingen.

In Nomine Sanctae et individuae Trinitatis. Notum sit omnibus presentibus scilicet et futuris. qualiter ego Gebhardus Constant. Ecclesiae Praesul indignus, cum manu Advocati mei Chuzonis cum Bazilino Abbate S. Gregorij Monachis communi utilitati prospiciens concambium feci tale, videlicet praedium, quale Ecclesia, cui praesepse videor, habere dicitur in Villa Toginga in pago Regou et in villa Epsindorf in pago Lara, ei suisque Monachis potestative possidendum contradens ea quippe ratione, ut eadem cum manu Advocati sui Eberhardi tradentes mihi meisque Successoribus firmiter habendum succederet, quidquid Monachum, quod ipse gerebat in villa Lutwanga in pago Albegou et in Rapiqakusa in pago Errogou legitime proprietatis haberet. Huius autem concambij

~~Handwangen~~
 Handwangen
 Handwangen
 Handwangen
 Handwangen

Ab. scriptura primigenia

Kor. Cleggou. ergo legendum Handwangen

44

communitatis in nostri presentia ambobus advocatis, mei videlicet et abbatibus ad hoc strenue consentibus est Constantia facta atq; roborata presentibus his, quorum nomina sunt sequenti subscriptione notata. Meginzo archipresbiter. Sigiberto Decanus. Iring archidiacony. Gerhart archidiaconus, Albrich Gunderic, et alijs quam pluribus. Actum publice in sancta Synodo Constant^{ensis} Ecclesia Anno ~~Dni~~^{dominica} incarnationis nongentesimo, nonagesimo quinto, feria III. Indict. VII. ad idem Monasterium primus Rüdperthus Monachus ad conversionem venit.

De Cella quoq; Sancti Meginradi, qua dicitur ad Solitarios, suos monachos Gebhardus normam vivendi et regimen habere decrevit, quoniam Monachi ^{illius} ~~istius~~ Cenobij tunc temporis fuerunt religiosissimi.

Suo tempore fundavit Ecclesiam.

Anno igitur Dñica Incarnat. nongentesimo octogesimo tertio jecit fundamenta Basilica, fecit autem Vallos ubiq; per locum ad exsiccandum humorem, et obtulit quatuor aureos, quas posuit sub singulos Ecclie angulos. fecit Cryptam ab occidentali parte, in qua aqua puteum fodit, et altare in honorem S. Martini in ea collocavit, quod postea Gebhardus III. propter humorem destruxit. Super Cryptam Sanctuarium fecit, ubi principale Altare in honorem S. Gregorij P.P. constituit, super quod Ciborium nimis speciosum fabricavit. Cum igitur columnas quatuor de ligno Ilicis fecisset, et figuras vitis in eis formari fecisset, Urbanos Constantienses in unum congregavit, eosq; sic affatus ait: Habeo, inquit, quatuor filias, quas me oportet nuptui tradere, sed non possum eas sine adjutorio vestro ornare, eade causa vos modo convenio, et ut mihi aliquod solatium pro acquirendis ornamentis pro posse et velle vestro adhibeatis peto. Cumq; omnes respondissent, se libentissime facturos

quocumq; ille praecepisset, iussit columnas pro-
 ferri ^{et} dixitq; se has columnas argento velle vestiri,
 et ut ad hoc sibi auxilium ferrent, cepit precari,
 quod omnes animo promptissimo fecerunt. Nam eorū
 solatio columnas argento optimo vestivit, earq; super
 bases lapideas decentissime sculptas constituit, super
 columnas arcus quatuor posuit, quos ex una parte
 ex aurato argento, ex altera vero de aurato cupro
 vestivit. Super arcus quoq; et super columnas po-
 suit tabulam tanta magnitudinis, ut totum operi-
 ret Ciborium, habens in medio fenestram rotundam,
 et ipsam in circuitu intrinsecus aurato cupro oper-
 tam, inferius autem habebat marginem prominentē
 quem argento vestivit, quod etiam quidam abbas
 abstulit, et ipse plumbum affixit. Ipsa autem ta-
 bula erat per totum ex inferiori parte aurato cu-
 pro decenter operata, habens imagines quatuor Evan-
 gelistarum elato opere, aliasq; per plures species.
 in transverso quoq; ejus per 4 partes erant la-
 mine affixae argenteae, et in unoquoq; latere
 conscriptus unus erat Versus aureis litteris
 descriptus de subscriptis:

† quatuor

Hoc opus exig^{uum} diversis artibus actum
 Fert tibi Gregori supplex devotio Servi,
 Praesulis indigni, quem tu cum plebe fideli
 Conjungas Turmis precibus Pater almae supernis.
 Super Tabulae fenestram erat Cassis ligneis colum-
 nis tornatis superpositus angulosus et deauratus,
 et super hunc imago Agni candidi ad populum pro-
 spicientis. Ipsum etiam Altare erat cavum, habens
 ab Oriente Tabulam auro optimo et lapidibus pre-
 tiosis decoratam, ab Occidente vero alia erat Tabu-
 la argento cooperta, habens in medio imaginem
 S. Mariae elato opere de ^{auro}aurato optimo, appendens

7
13
auri talentum, quam Bertholdus Abbas tempore
famis deposuit, et cominuit, ac pro frumento di-
straxit. Super altare dependent diversa San-
ctorum receptacula reliquiarum. ad ipsum Altare
per gradus plures ascendebatur de Choro, quos Abbas
Theodoricus abstulit, quando Chorum ampliavit.

In supremo eorundem graduum ⁱⁿ a medietate erat spa-
tium submissum, quantum altare fuerat latum,
quadrifido lapidibus circumpositum pertingens usque ad
Altare, ubi erant genua flectere, et juxta Al-
tare Tabula marmorea viridii coloris pavimento
imposita, in qua genua flectentes deoscularentur.

Chorus vero erat valde parvus, quoniam ascensu
graduum erat diminctus. Muri quoque Basilicae
erant ex omni parte pulcherrime depicti, ex sini-
stra parte habentes materiam de veteri, a dextro
autem de ~~no~~ novo Testamento, et ubicunque imago
Domini fuerat, aureum circa Caput Circulum ha-
bebat. Venetiorum namque Episcopus modicum plenum
sibi de ^{lucio} gratia colore, qui vocatur Lazur, gratis
pro charitate dederat, qui etiam optimus color a-
bundantissime, sicut ipsi vidimus, Muris undique
illitus erat; quam picturam Huonardus Abbas ex
toto deleverat, quoniam antiquitas ^{ei} jam decorum
abstulerat. Fecit valvas incomparabilis decoris
et ante Ecclesiam porticum admodum parvulam ^{am},
quam Theodoricus Abbas ampliavit et melioravit.

De Fonte.

Cum ^{igitur} ergo Ecclesia summo studio variis colo-
ribus depingeretur, accidit, ut quidam die loco
eodem secederet, et aliquamdiu redire moras fa-
ceret; Interim ergo perfidi Lictores optimos
quosque colores fraudulentè auferentes, in vi-
cinum nemus abierunt, ibique terram et lanculo

fodientes absconderunt. Cum vero sanctus Prae-
sul reversus esset, ceperunt Lictores impostunis
vocibus colores urgere dicentes, opus pro penuria
colorum negligenter tardare. Quod vir beatus
audiens parumper siluit, et post haec ait: Effi no-
bis modo decet, ut acquiratur necesse est. Ergo
venite, sequimini me, forsitan nobis Dominus sua
benignitate dabit, quod queritis, ut opus ma-
turare valeatis: et duxit eos sine indice ad
locum, ubi ipsi colores absconderant, ibique bacu-
lum suum in terram defixit dicens: Hic in Dei
nomine fodite, et si aliquid inveniatis, videte.
At illi mala conscientia perterriti fodientes ter-
ram aperuerunt, et colores ~~in~~, quos absconderant,
inviti quamquam, tamen protulerunt. Quibus Vir
Dei laeto vultu dixit: jam nunc pergite dilecti filij,
et de hoc ipso, quod Dominus ostendit, enixius operamini.
Illi autem perterriti abierunt, secum mirantes, quod
factum fuerat. Ex ipso autem loco fons statim lim-
pidissima aquae erupit, qui usque in praesens fluere
non desinit. Crastina vero die, cum vir Dei ad
mensam sederet, et Lictores jam dicti ^{con}persusi Operi
instarent, subito ^{con}eciderunt, et quasi exanimis ja-
cuerunt; quod cum beato Gebhardo adhuc prandio
assidenti cum magno strepitu nunciatum fuisset,
tranquillo animo dixit: Sinite, inquit, aliquantulum
luere debuerunt, quod in Sanctorum rebus deli-
querunt. Haec dicens absque perturbatione
mansit, donec e mensa cum alacritate discessit.
Deinde ascendit super instrumentum, ubi illi ja-
cebant velut mortui, et baculo, quem manu
tenebat, tangens eos ait, non, inquam, vobis pro
hoc mercedem daturus sum, ut somno torpentes
hic decubatis. Surgite ergo, et operemini, et illi
confestim levantes capita surrexerunt, sani et quasi
nihil passi ceperunt ~~laborare~~ operari.

8

75

Quo tempore ~~fundavit~~ Ecclesiam Dedicavit.

Anno incarnationis Domini nongentesimo nonagesimo secundo, indictione IV. decimo anno postquam caput edificare, ipse B. Gebhardus Epus dedicavit Ecclesiam, quam edificavit, die V. Kal. Novemb in honorem B. Gregorij P. P. in magna gloria.

Quomodo Privilegium acquisivit.

Denique Romam veniens in tantum a Papa Joanne pro sui Veneratione honoratus est, adeo, ut non tantum ei privilegium, prout ipse petebat, concederet, verum etiam hoc ei concessum est, ut manum mitteret ad corpus B. Gregorij P. P. et hac conditione hoc ei permixtum est, ut quicquid uno tactu de sanis opibus manu levaret, hoc procul dubio secum deferret. Unde Dei gratia Caput ejus cum aliis magnificis de ejus corpore reliquiis sustulit, omnibusque ad libitum suum quacunq; volebat, impetratis, letas repcedavit.

Hoc siquidem dilectum Caput invenimus in Capsa olim quidem firmiter valde solidata, sed nunc jam pro antiquitate et in caecela penitus resoluta, quo piis temporibus, sicut audivimus, in altario S. Petri in meridiana plaga erat recondita, in qua parte etiam Romae ejus sepulchrum esse cognoscitur. Sed nunc erat inde sublata, et super altare S. Mariae collocata, et ideo jam dictum altare S. Petri remanserat vacuum et violatum; ac propterea postea ^{renovatum} ~~renovatum~~ et a ~~fuor~~ ^{fuor} ~~rado~~ ^{rado} Curiensis Ecclie Epus est dedicatum. Denique aperientes ipsam Capsam invenimus in ipsa Capsam rubricatam sanctorum cineribus plenam; inter quas dilectissimum Thesaurum reperimus Capitis scilicet Sanctissimi Pape Gregorij sed ^{cominutum} ~~cominutum~~ per particulas ^{destruimus} ~~destruimus~~, quod unde acciderit, nunc usq; scire non potuimus. Alias sane per plures reliquias in eadem Capsa reperimus, quas ejusdem S. Patris Gregorij esse speramus, quoniam

et non nisi unum brevem eam ^{invenimus} eis reperimus. A candore
episcopi ceterarum ostentabant. Et integra quidem episcopi
collegimus, et alias transposuimus, cineres vero re-
posuimus ubi et primitus invenimus: qua Cassa
ad Memmianhusin est data, quando inibi edificabatur
capella.

Hoc est Privilegium, quod B. Gebhardus
a Rom. L. P. Johanne super locum ipsum per-
cepit. Privilegium Monasterij in Bib-
lis primitus scriptum, quod et haec
tenus est in Monrio conservatus.

Joannes Episcopus Servus Servorum Dei. In nomine
sanctae et individuae Trinitatis, Patris videlicet, Filij
et Spiritus S. Notum esse volumus omnibus Christi
fidelibus, qualiter Gebhardus secundus amabilis Episcopus
sanctae Ecclesiae Constantiensis, dilectissimus Confrater
noster, orationis causa Romam veniens ad limina
Apostolorum Principum Petri et Pauli, et ante nostram
praesentiam, retulitque nobis, quatenus ipse Dei in-
nutu ~~compulsus~~ ^{compulsus} Ecclesiam Canobitarum constru-
xisset super ripam fluminis, quod dicitur Rheanus,
ad honorem beati Gregorij Confessoris Christi,
in quo loco Regulam S. Benedicti abbatis, et
monachorum fratrum luculentissime ordinaret,
ubi devotissime de suis propriis praediis, quae a
suis Parentibus illi evenerunt, et partem de re-
bus S. sua Ecclesia devotissime obtulit ad sustenta-
tionem et stipendium illorum videlicet Monacho-
rum, qui in ipso sancto Monrio sedulo Christi
Laudes persolvere diu noctuque non cessant. Pro
quibus nostrae humilitatis supplicavit Clemen-
tiam, ut praedictus locus ipse sub tuitione et De-
fensione S. Petri et nostra, nostrorumque Sucees-
sorum Pontificum in perpetuum maneat, Ita
tamen ut nullus Rex aut Dux, nec Marchio
nec etiam Episcopus, qui per tempora in ipso
Episcopo

Ad scriptura primigenia
anopites

47

Episcopio fuerit, aut ulla persona audeant de omnibz,
 que ibidem ab ipso jam dicto Ep^o Gebehardo concessa
 sunt, alienare aut quocummodo de ipso sancto Mon^orio
 extrahere, constituta et stabilita atqz firma usqz in
 futura tempora concedimus permanenda, sed et hoc
 apostolica preceptione rogante supradicto confratre
 nostro interdiximus in nomine Domini nostri Jesu Christi,
 ne aliquis eidem Monasterio presiciatur, nisi quem
 comuni consensu fratres ibidem Christo seculo ser-
 vientes elegerint, electumqz Ep^{us} benedictionis titulo
 confirmare procuret: et hoc ipsum de Advocati E-
 lectione decerni placuit. Si vero, quod absit, ali-
 quando contigerit, ut Ep^{us} ejusdem S. Ecclesie he-
 reticus vel schismaticus existat, fratres supra-
 dicti Mon^orij ex auctoritate Sedis apostolice
 habeant potestatem, ecclesiasticos Ordines requi-
 rendi, ubicumque catholicum noverunt esse Ep^um,
 nec ille iniquus de hoc eis aliquam injuriam
 inferre presumat. Nam si quis aliquis homo
 cujuscuqz sit ordinis vel potestatis, quod non
 credimus, in aliquo disrumpere temptaverit, ea
 que ab ipso jam dicto confratre nostro in pro-
 dicto Mon^orio concessa sunt, a jure et ditione
 ipsius Mon^orij auferre voluerit, nisi resipi-
 scat, excommunicatus a corpore et sanguine
 Domini nostri Jesu Christi ^{confi} existat, et anathe-
 matizatus a Sanctis Patribus omnibz et a nobis,
 nec in exitu vite comunicet, sed etiam mortuo
 nomen ejus inter Missarum Solemnia nullo
 modo recitetur: qui vero pio intuitu Custos et
 procurator hujus nostri precepti extiterit, bene-
 dictionis gratiam vitamqz eternam ab ipso D^{no} D^{eo}
 et Salvatore nostro Jesu christo consequi mereatur
 in sacula seculorum amen. Scriptum per manus
 Joannis Notarij et Regionarij et Serinarij Sacri

78
Lateranensis Palatii in mense Aprilis et in
ditione secunda. Data VII. Kal. Majas per
manus Gregorij Epi Sancte Rothuensis Ecclesie,
et Bibliothecarij S. Sedis aplice, anno Pontifi-
catus Domini nostri Joannis Sanctissimi Papae
quarto.

Quomodo ad Sepulchrum S. Udal-
rici oravit.

Reiciens itaque Beatus Pontifex Gebhardus a li-
minibus apstolorum percepto privilegio ^{ac} Sanctorum
reliquiis, ut supra digestum est, cum Alpes transisset
et in Alemanniam pervenisset, devenit ad Augustam
Vindelicam, et ad Sepulchrum beat^m Udalrici ejusdem
Civitatis Episcopi, qui jam ferme ante quindecim
seculo ^{se} ^{mundo} ^{anno} ^{ad} ^{Dominum} ^{transierat}, oraturus accessit,
cumque illic attentius oraret, audivit vocem quasi de
tumulo sonantem, sibique dicentem, quid quaeris, vel
quid postulas Gebharde? at ille quasi consuetam vo-
cem audiret, intrepide respondit, quoniam, inquit, nu-
per locum Dño dedicandum construxi, peto ut isdem
locus tuo patrocinio illustretur, et de sacratissimo
corpore tuo aliqua reliquia illuc deferenda ⁱⁿ ^{per}
pro ^{petua} ^{pietate} ^{concedantur}. Cui iterum quasi de
tumba responsum est, non, inquit, hoc ^{ullo} ^{modo}
fieri potest, quoniam integrum corpusculum meum
hoc in loco diem supremum expectare volo, et quia
me tuis precibus pulsare et inquietare praesumpstisti,
continuo cum terram honorij tui attigeris, ultio-
nem proinde experieris. Tali oraculo percepto re-
cessit, et ad propria remeavit. Igitur cum ad ex-
tremam partem agri, qui ad honorium pertinebat, per-
venisset, ecce vepus singula super viam dependens
caligam transeuntis Epi apprehendit, eius tibiam
vulneravit, qui cum dolorem ex plaga sensisset,
voce clara dixit: Ecce quod S. Udalricus verbo

prædixit, opere complevit. Hac plaga postea de die in diem in pejus accrevit, et usq; ad finem vite ejus nullo unquam deinceps medicamine curari potuit.

De Brachio S. Philippi Apoli.

Otto quoq; Imperator casam ei dedit argenti vestitam, in qua brachium S. Philippi Apoli cum aliis magnificis et multiplicibus Sanctorum Reliquiis habebatur, quod quidem brachium temporibus Theodorici Abbatis inventum est, sed in frustra cominutum, postea vero temporibus Bertholdi abbatis a Hyonardo ejus tunc Capellano, sed postea abbate, et a cæteris Fratribus auro, argenti et gemis decoratum est, in cujus basi unus articulus digitorum S. Gregorij Pape cum aliis multis reliquiis reconditus est.

Mater Ottonis fuit de Grecia.

Mater quippe jam dicti ^{Principis} Ottonis de Grecia adducta * Theophania fuerat, unde etiam dictum Brachium secum veniens ad Sportaverat. Isdem Imperator rogatu Marguardi comitis fratris scilicet B. Gebhardi prædiolum quoddam eidem Monio concessit, super quod tale privilegium conscribi fecit.

Privilegium super Worndorf.

in cap. Mößsperch.

In Nomine Sancte et individue Trinitatis. Otto divina favente Clementia Rex, omnium fidelium nostrorum presentium et futurorum pie devotioni pateat; quemadmodum Nos ob petitionem et interventum Marguardi comitis, et pro amore fidelis nostri Constantiensis Ecclesie venerabilis Epi Gebhardi; qui nobis devotum servitium sæpius exhibuit, ad Ecclesiam S. Gregorij in loco ~~Plat~~^{Plat}husa vocato honorabiliter constructam, cui modo Bericherus reverendus et primus Abbas presidet, de nostra proprietate

Worndorf
et Hrummbach
in cap. Mösstirch.

dedimus, quicquid habuimus in villis Worndorf
et Crumaha dictis in pago Goldinneshundere vo-
cato, ac comitatu ipsius jam dicti Marquardi comitis
sitis, atq; eandem proprietatem cum omnibus uten-
silibus ad eum rite pertinentibus, in arceis, edificijs,
terris cultis et incultis, agris, pratis, campis, pa-
scuis, sylvis, venationibus, aquis aquarumve decursi-
bus, piscationibus, molindinis, viis et inviis, exiti-
bus et redditibus, quasitis et inquirendis, cunctisque
aliis appendicijs, qua adhuc dici possunt, ad prae-
tam Ecclesiam tradimus, ea videlicet ratione, ut ea-
dem proprietate de hinc sub ipsius Ecclesiae jure absq;
omnium hominum contradictione perpetualiter
consistat, et ut haec nostrae Celsitudinis Donatio per
futura temporum curricula inviolabilis perseveret,
hoc praecipuum inde conscriptum sigilli nostri im-
pressione signare iussimus, manuq; propria, ut infra
videtur, corroboravimus. Hilthboldus Episcopus
et Cancellarius vice Willigisi Archiepi regnovi.
Data III. Non. Junij. Anno dnice Incarnationis
DCCCC. XCIII. Inditione VI. Anno autem tertij Ot-
tonis regnantis decimo. Actum Birgila.

Quomodo B. Gebhardus milites suos
Ecclesiis donavit.

Omnia, quaecumq; habuit, vel acquirere potuit Ge-
bhardus ad suum Monasterium fideliter Deo obtulit,
nisi quosdam de Ministerialibus suis, qui ditiores
et potentiores erant, noluit illuc tradere, reputans
prudenter, ne forte tenui loco detrimento potius qua
supplemento essent.

De Nuiheim.

Possessionem satis honorificam apud Nuiheim
comutavit beatus Vir a Marchdorsensibus.

ford. villar. quae
nunc vocatur
Nouhaus prope
Marsdorf ad fluv.
act.

De Tegirwilare et Gottliubon.

Quadam etiam Matrona nobilis dedit ei suum pradium apud Tegirwilare et Gottliubon, quod ex inde per diversa tempora augmentatum est, nam duo inibi vinee comutatae sunt duobus mansibus, quas Dominus Adilgoz de Marstettin dederat monasterio in loco, qui dicitur Ottenberg. Ibi acquisitus est temporibus Uodalrici Epi W. pro quo alius optimus mansus datus est apud Stalringen. Item alius mansus, quorum possessionem mancipia constituit, ut cotidie in ipsa cella fratribus, ubiunqz necesse esset, servirent, sicuti et hi, qui in ipso loco habitarent, et ut de Nuiheim arfacta ligna adveherent, et semper ad omne ministerium parati essent.

Ottenberg mons in charta laevi acron. Constantis edita, haud procul a Stalringen, forte sum temporis Ottenbergla in Turgovia.

De Ministerialibus.

Et ut de Vasallis, hoc est Ministerialibus plenius dicam: quendam Maxonem Laurentem Rudolphi Carbonensis ejusqz stirpis et parentes Hachonis et ejus cognationis in Bollingen cum omnibus, quae possidebant, Ecclesiae Constantensi tradidit. Jam dictus tamen Maxo postea pergens Hierosolimam quibusdam Donariis Monacho datus se redemit dicens, ne forte alicujus servitij illuc obnoxius esset, eoque beati Viri proprius famulus fuisset. Quendam vero Turand nomine ejusdem familiae et nobilitatis atqz divitiarum monacho tradidit, cujus posteritas usque in praesens apud Orwingen viget. Sauperiores quoqz plures Monacho contulit, quibus omnibus hoc jus constituit, ut cum abbate equitarent, eiqz domi forisqz ministrarent, equos suos tam abbati quam fratribus suis quocunqz necesse esset, prestarent, Monasterium pro parte sua defensarent, nullius servitio profusus subjacerent, excepto solius abbatis, ejusque Monachorum.

in caps. Haigaloda prope Uberlingam nunc dicitur Luceni. tunc

De Dote Monasterij.

Sauldorf, prope
Mörs Kirch.
ford. Andwil intra
distriet. S. gal.
Höchl supra Rhodanem
ad dextram ripam
Alani.
Druggen intra
distriet. S. gall.
Roth. prope Saul-
dorf et Mörs Kirch.

Hæc sunt, quæ B. Gebhardus Episcopus Monasterio suo de hereditate parentum suorum tradidit, vel a-
liunde acquisivit, Wöringen, Suldorf, Ansechiswilare, Rensgemunde, et apud Möste, et Brugg, Rode, Stettin, Mulheim, Wankartswilare, Slate, Reinhard, postquam quartam possessionis apud Eßendorf et Tögingen de Constantiensi Ecclesia acquisivit, datis illuc vicissim aliis de suis prædiis, hoc est Luchwanga et Ratzirgahusin, Eichstettin, Eßendorf, Nürkeim, Sägerwilare, Götteleiben, Tüschinane et Gerwangen, quorum unum de Episcopij, aliud de Monasterij rebus comparavit. Obirndorf de Episcopo concepit.

f. Fell-
dorf
in cap.
Haugart.

De Libertate Monasterij.

Nullum sane servitium, neque tributum, neque vecti-
gal, neque legationem, neque alicujus omnino Mini-
sterij functionem tam Rom. Pontifici quam Imperatori,
sed neque Episcopo Constantiensi nec alicui personæ cujus-
cunque potestatis sit, aut dignitatis, de hoc Monasterio
Beatus Gebhardus impendere constituit nisi soli
DEO. Proposita et ipse locus usque in præsens inviola-
bilis perseverat, ita ut nullus eum temerare præ-
sumat.

De Censu aliorum Monasteriorum.

Alia nempe Monasteria, quæ libera vocantur, an-
nuatim Romæ aureum Nummum quinq; Solidorum
pretium habentem persolvere debent, Betrihusensis
autem locus neque Romæ neque Constantiæ, neque Au-
guntis, neque Regi neque Duci, sed nec ulli ali-
quid debet, nisi tantum regulari vacare re-
ligioni.

12

De Ministerio in Festivitate S. Gregorij.

Sane quod nobis quidam solent imputare, quod in festivitate S. Gregorij B. Constantiensibus fratribus debemus prabendam dare, noverint hoc ante constitutum quam hoc Monasterium esset inceptum. Siquidem sicut ^{superius} retulimus, B. Gebhardus, antequam fieret Epus Constantiensi Ecclesie suum proprium dedit, quod apud Obirndorf, Lilolfingia, Hügilimbach et Lütthrestorf habuit, et ipse hæc in beneficium recepit, ea conditione, ut tam ipse, quam quicumque hoc beneficium post se haberet, jam dictæ Ecclesie fratribus in festivitate S. Gregorij plener ministeraret. Postea vero quam Epus factus est, Monasterium fundavit, et jam dicta prædia ea ipsa, qua diximus, conditione illis concessit, et versa vice eisdem fratribus constituit, ut ter in anno cum solemn processione communiter id ipsum Monasterium adeant, et singulis vicibus pro ejus anima Missam cantent, et super hæc in festivitate S. Gregorij publicam Missam de eo festivo cum fratribus decantent, et Monachi chororum regant, et ad altare ministrent, et Clericis eadem die, sicut diximus, de supradictis prædijs duo Talenta et quatuor Solidi ad servitium dentur. Modus autem Ministerij ejusdem iste est:

Primo tres modij frumenti ad panes faciendos, deinde de occidentali mensa in refectorio de piscibus, et dimidium modius Mylij pilobunsi, et tres uræ de vino, et quinque solidi numquam. Hoc est ministerium, quod debebatur singulis ^{annis} de supradictis. Sed Conradus Abbas redegit istud ad hoc, ut darentur eis duo Talenta et quinque solidi.

De Eichstettin

Erat quidam comes, nomine Adilhardus, vir pius et religiosus ac timens Deum, beati viri Gebhardi juxta carnis consanguinitatem propinquus

Gebhardus
prope Gese, f. 12

24
 ai. H. H. et
 Reinhard in cap.
 H. H. H. H.
 Breitenbach in cap.
 Riedin fort.
 Riedin fort. par. Hor-
 Thingen, cap. Sulgau.
 Husin fort. Hausen
 in cap. Tro. H. H.
 nisi nomen com. pos.
 peperam sit in
 quo distinctum, abq.
 Riedinhausen in cap.
 Thuring. denotat.

Circa
 Laut-
 Ried

nequaquam tamen Suevigena, sed habitans in terra
 longinqua, cui iure in hereditate cesserant magna
 et multa pradia in pago Hrigore hoc apud Eichstalt
 et Breitenbach, Riedin et Husin atque Steinbach.
 Is ergo quocumq; de terra sua adveniens jam dicta
 sua pradia adiisset, quod tamen rarissime faciebat,
 festinabat omnes habitatores, ut eum cum suis mu-
 nusculis visitarent, ~~et ille cum~~ sicut omnes Servi
 Dominis suis facere solent. At ille, cum esset benignus,
 et misericors, interrogabat, quid sibi vellent ista fa-
 cientes? cumq; responderent, hos esse suos homines,
 et cum debita benedictione advenisse, ut eum visitarent.
 ille subiunxit, facite, inquit, unumquemq; eorum
 sua munuscula interim apud se conservare, usq; dum
 post prandium ipse hac per memet valeam conspice.
 Deinde omnibus plene et abundantissime satiatis ad-
 debat illis munuscula de suis, nisi accipiens ab ipsis,
 et dimisit eos abire, ita ut gauderent se illud ^{vis}venisse.
 Hic ergo dedit Brigantinis suis Cognatis pradium
 apud Steinbach, quod postea per Sponsalia devenit
 in potestatem ~~Chilibergerensium~~. Chilichbergenfium?

Adilhardus dono dedit Gebehardo
 Eps^{tin} ~~Eichstaltis~~, Breitenbach, Riedin.

Ipse Adilhardus pius Comes dedit nepoti suo B.
 Gebehardo Ep^o, quidquid proprium habuit apud Eich-
 stalt^{tin}, et Breitenbach et Riedin et Husin ad ^{quadraginta} ~~quatuor~~
 mansus, et eo amplius in agris cultis et pratis,
 exceptis duntaxat silvis valde spatiosis cum populari
 Ecclesia et decimis multis, et pascuis et piscationib;
 et molendinis, et multos tributarios cum univ^{er}sis
 utensilibus, que haberi vel dici possunt, jam dictus
 Comes Adilhardus Gebehardo venib^{li} Ep^o nepoti suo in
 proprietatem legitime ^{com}tradidit, et ipse B. vir Mon^{is}
 suo, quod in honore S. Gregorii B^l. construxerat,
 promptissima devotione absq; ulla contradictione

ad utilitatem fratrum ibi Deo servientium deinceps
permanendum coram idoneis Iustibus perdonavit.

De Burchardo Duce.

Per idem tempus Burchardus religiosus Dux et Had-
wih eius conj^{ux} cum non haberent carnalem, Christum
sibi elegerunt heredem, ac proinde in Castello suo, quod est
in monte Duellot~~ur~~, monasterium constituerunt, ubi
ad sustentationem monachorum predia et alia usensilia
sufficiensime tradiderunt, reliqua vero per alia mo-
nasteria dividerunt. Huic Monrio primus praefuit Ab-
bas Sanctus et venerabilis Vir nomine Hälfridus. Idem
Monrium postea a Henrico Imperatore a monte Duello
translatum, et in loco theni loco, Steine dicto, con-
stitutum est; et quoniam idem Rex omnia, quae fuerunt
Burchardi Ducis, sibi in hereditatem vendicaverat,
multa de eodem Monrio subtraxit, et tantum quae
paucis fratribus sufficerent, reliquit, ac deinde ipsam
abbatiam, quam omnia, quae ad eam pertinebant, et
quae ipse subtraxerat, Babimbergensi Episcopo, quod
ipse jam tunc primitus construxerat, subiecit.

Quomodo Epsindorf acquisivit.

Igitur supradicta Hadwih relicta Burchardi
Ducis, post obitum ipsius dedit B^{ro} Gebhardus Episcopo
nepoti suo praedium Epsindorf dictum, ad stipendium
fratrum in Monrio ipsius, quod dicitur Petribusa Deo
servitium, quod ipsum per auctoritatem et privilegium
Ottonis Imperatoris usque in praesens obtinuit, quartam
tamen partem ejusdem villa Steinense Monrium obtinet.

Privilegium super Epsindorf.

In Nomine sanctae et individuae Trinitatis.

Otto divina favente clementia Rex. Si pijs peti-
tionibus sacerdotum, quas pro Ecclesiis sibi commissis
auribus nostris infuderint, benignum praebuerimus

hoc

audium, ~~hac~~ procul dubio ad presentis regni no-
 stri statum, et ad aeterna beatitudinis premium nobis
 profuturum fore credimus. Licet propter omnium fi-
 delium nostrorum tam presentium quam futurorum
 noverit solers industria, quomodo Dnus Gebhardus
 sanctae Constantiensis Ecclesiae Venerabilis Episcopus
 nostram regiam adiens celsitudinem obnixè rogabat,
 quo praedium quoddam Epsindorf vocatum cum suis
 appendicijs in locis et in villis Bosinga, Messinga,
~~anc~~ Encimbra, Starbusa, Vösilinga sitis in pago
 Lara, et in Comitatu Hiltibaldi comitis setum
 ad Monrium S. Gregorij, quod jam dictum, Deo et
 hominibus dilectus Gebhardus Epus à fundamen-
 to in usum Monachorum inibi Deo sub regula S.
 Benedicti servientium, ob remedium animae suae,
 Parentumqz suorum devota mente construxit,
 nostro regio vellemus tradere et confirmare pro-
 cepto. Nam ut relatu nostrorum didicimus fide-
 lium, per traditionem bona memoriae Dominae Hade-
 vigae Ducis, supra nominatum praedium Epsindorf cum
 omnibus ad se respicientibus legitime ad jam dictum S.
 Gregorij pertinet Monasterium. Unde nos vota et peti-
 tiones tam boni et nobis dilecti Viri sequentes, donamus
 atqz largimur saepe jam dictum praedium Epsindorf, cun-
 ctasqz sua pertinentia, scilicet cum arcibus, aedificijs,
 mancipijs utriusqz Sexus, terris cultis et incultis,
 agris, pratis, campis, pasuis, Vincis, Vinetis, Sylvis,
 aquis, aquarumve decursibus, piscationibus, Molendinis,
 viis et inviis, exitibus et redditibus, quae sitis et inqui-
 rendis, cunctisqz alijs utensilibus, quae adhuc dici
 aut nominari possunt, eidem jam dicto Monrio in ho-
 nore S. Gregorij constructo, nec non et Monachis sub
 norma S. Benedicti Deo ibi militantibus, atqz ex inte-
 gro de nostro jure in eorum jus transfundimus.
 Insuper etiam omnia nostra regia auctoritate confir-
 mamus, quae jam a nostro dilecto Epö Gebhardo, vel
 ab alia qualibet persona magna sive parva ad ipsum
 Monrium tradita sunt, vel tradenda erunt, ita ut

firma et inconvulsa ac perpetualiter ab omni infesta-
tione incorrupta permancant, nec importunitate ma-
lignantium sacro loco aliqua inferatur molestia. Et
ad hoc nostra regia Donationis ~~tradidit~~ inde con-
scriptum sigilli nostri impressione signare iussimus, ma-
nuq; propria, ut infra videtur, corroboramus.
Signum Dni Ottonis **III** gloriosissimi Regis. Hil-
tiboldus Episcopus et Cancellarius vice Willigisi
Archiepiscopi recognovi. Data **II** Non. Novemb.
Anno Dni Incarnationis **DCCCC**.XCIII. In-
dictione VII. Anno autem tertij Ottonis regnantis
XI Ingilheim feliciter.

† ab hac hora ut
antea firma con-
sistat hoc nostra
Donationis preceptu

¶ actum

De Ornamentis Ecclesie.

Multa sane B. Gebhardus satis preclara et
honorifica mobilia ornamenta dilecto sibi loco
acquisivit, que magna ex parte quorundam homi-
num nequitia dissipavit, quam quidam professio-
ne quidem Monachi, sed actu sacrilegi Borussia
serio facta furto ~~dissipaverunt~~, sibi, luxuriosas
vestes ex eisdem fecerunt, et ex alio modo vi-
vendo luxuriose dissipaverunt.)

¶ diripuerunt
¶ res Monasterij

De duabus Coronis.

Verum Antistes Gebhardus duas Coronas ar-
genteas fecerat, quarum unam in Choro, alteram
suspendi fecerat ante Crucem in vestibulo; sed quidam
ex Monachis aliquando ambitione deceptus unam
ex his confregit, et Episcopo pro Compensa abbatis
ipsum argentum dedit, quam postquam adeptus est,
eum Episcopus in abbatem Fratribus proficere dene-
gavit, sed ille infelix augens peccatum alteram Co-
ronam comminuit, et gratiam Episcopi hac pecunia
sibi conciliavit.

De Laquearibus.

Laquearia siquidem Basilica undiq; per inter-
valla bullis deauratis ornavit, super Chorum vero
in tabula singulari imaginem S. Dei Genitricis Mariæ
auro et optimis colorib; depingi fecit, et per circumitū
eij imagine XII. Apostolorū in modum crucis quodam via istis
jam temporib; antiquitas coegit desistere asse, quod fuerat.

De quadam Muliere.

Præterea quadam Matrona venit ad beati
Pontificem Gebekardum et narravit qualiter
hostes viri sui una nocte domum eorum ar-
mati circumdeditent, volentes virum ipsius
capere aut obtruncare sive interimere.
Illo autem præ foribus viriliter reluctante, et
hostibus nullomodo introitum concedente, ad
ultimum ^{tum} vulnerebus eum in tantum affecerunt,
ut in terram concidens semivivus jaceret.
Jam dicta mulier viro suo assistens, ut vidit,
eum corruisse, arma corriguit, hostibus tota
nocte fortissime repugnavit, vulnerebus eos
multis cruentavit, quosdam etiam interemit.
Quidam diu fatigati nimis et pene consumpti
nullatenus domum invadere potuissent, mi-
rari ceperunt ^{et} ad invicem ~~et~~ dicere, quid hoc
esset, quod eis tam pertinaciter tota nocte in-
desesse resisteret: allato igitur lumine, ut
viderunt mulierem contra se armatam assi-
stere, admirantes nimirum et maximo pudore
acti discessere; quæ, ut dictum est, ad vene-
rabil^{em} Gebekardum adveniens, ejus consilium
et auxilium atq; gratiam quærens, qualiter
pro tot homicidijs penitere debuisset. At
ille gratia Christi perfusus ait illi, filia:
noli propter hoc contristari, sed vade et glori-
fica Deum, qui tecum mirabiliter operatus est,
non igitur æstimes, quod tuis viribus hoc feceris,
sed Dextera Dei subjecit inimicos tibi, et nihil
omnino ei penitentia injunxit, sed cum ma-
gna gratia consolatus est eam, ac dimisit, om-
nibus ^{quippe} gratiam exhibuit, quam et ipse plenissime
apud Patrem Misericordiarum invenit.

Primus post Consecrationem Mo-
nasterij *Perfiggerus* Abbas.

Anno Dñice Incarnat. DCCCC.XCVI. post Con-
secrationem Monasterij anno II. *Perfiggerus* primus
Abbas constitutus est.

Secundo tempore *B. Gebhardus* vitam
finiuit.

Dehinc anno quarto, hoc est, Dñice Incarnat.
DCCCC.XCVI. ordinationis ijsus XVI. beatus et ve-
nerabilis Epus *Gebhardus* temporalem vitam fini-
vit, et ad aeternam transiuit, anno XII. Imperij Otto-
nis tertij. Indict. VIII. Sepultusq; est in Ecclesia, quam
ipse construxerat, in meridiana Absida feliciter atq;
glorioso. Deniq; Sepulchrum ^{ejus} venustissime de-
coratum præclaris Ornamentis conspeximus.

Nam a capite habuit altare in honore S. *Benedicti*
dedicatum, ubi cottidie prior missa canebatur, et
eidem altario apposita erat Tabula, in inferiori
parte habens imaginem Domini, ad cuius dextram
imago S. *Gregorij*, in sinistra vero S. *Gebhardi*, in
superiori autem parte ejusdem tabulae erant laminae
de Cupro factae affixae, in quibus hoc Epitaphium
aureis litteris est conscriptum:

Epitaphium.

Debita pars terra fallentia tempora sperne,
Et memorare tua, quam testatur cinis iste,
Gentis, honor nostrae jacet hic gentis dolor, atq;
Praesuit hic Urbi, cuncto sed praesuit Orbi,
Hancque Deo sedem templi fundavit et aedem,
Barti terrena Deus ignoscens miserere,
Redde vicem iusta, quia te dilexerat iste.

De alio Epitaphio.

Sed et aliud Epitaphium inveni in antiquo libro apud
Neinense Monasterium, de hoc famulo Dei conscrip-
tum, quod se habet in hunc modum:

Huc acies deflecte pias Studiose Viator,
 — Eius titulus radiat, despicere quid lateat.
 En tumulatus adest Gebhardus Præsul herilis,
 — Eius major nullus constat in orbe manens.
 Quemq; Patrem meruit felix Constantia Mater,
 — Latus Anastasos nunc gemit inducias,
 Pontificem vixit, magnorum stemata gessit,
 — Virtutum cupidus, vir bonus ac sapiens.
 Curriens sitiensq; Deum præsens fuit absens,
 — Corpore ~~tem~~^{cum} Marthæ, flamine cum Maria.
 Gregorij meritis fabricam summaverat istam,
 — Summi Pontificis contulit ac monachis
 Tam plenus meritis exemptus carne kalendis
 — Senis Septembris sistitur atque Bolis.
 Dic etiam, dicant pariter juvenesque Senesq;
 — Omnipotens requiem det tibi perpetuam.
 Amen.

De Ornatu Sepulchri.

In circuitu Sepulchri in muro quinque columna
 erant ~~de~~ gypso factæ, quarum capitella et arcus
 eleganti sculptura ornati, sed et desuper erant
 vites et volatilia et quadrupedia decenter formata,
 ad caput autem ejus imago Crucifixi, et à dextero
 latere jacentis imago ipsius in medio tanquam
 ad officium altaris parati pontificalibus indue-
 mentis, cui assistebant a dextera levag; Ministrorum
 ejus figura, una habens librum, altera vero lin-
 teum, et hoc totum optime de gypso formatum.
 Ipsum autem Sepulchrum erat juxta Cryptæ introi-
 tum ex tabulis quadrinis à terra sublevatum, atq;
 Sageti jugiter coopertum. Ubi ad demonstrandam
 meritorum ejus magnitudinem Misericors et mise-
 cors Dñus plerumq; diversis agrimonijs pro sua pie-

Aditamentum ex missali mss.
monast. Peterburani.

ad pag. 31. Chron. Peter-
burg.

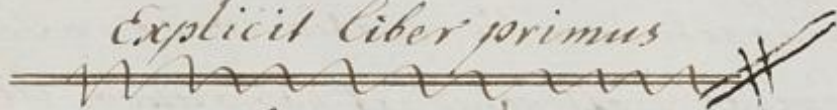
16

Anno Verbi incarnati M CC XXXVIII
Indul. XII. VI Kalend. Septembris
die Sabbati manifestatae sunt Reliquiae
Fundatoris et Patroni nostri Sancti
ac Deo dilecti confessoris atque Pontificis
Gebehardi, et repositae in Sarcophago
novo, argento et auro contexto cum
devotione et reverentia et cunctis
spiritualibus, multis coram positis
Prælati, Monachi, Canonici et alii
Litteratis personis, laicis pluribus
viris ac mulieribus. Collocatae sunt
etiam in eodem Sarcophago Reliquiae
Sanctarum XI millium Virginum et
aliorum multorum Sanctorum, ad
laudem et gloriam et honorem Sal-
vatoris Domini nostri Jesu Christi, qui
cum Patre et Spiritu Sancto vivit
et regnat Deus nunc et semper et
per infinita seculorum secula
Amen.

In not

pietate medetur usque in presentem diem.

Explicit Liber primus

Incipit Secundus
~~Liber Secundus.~~

Quomodo Tuscinane acquisitum.

Postquam ^{Pontifex} Gebhardus ex hoc mundo ad celestia transiit, ei Lampertus monachus in Episcopatu successit, et Lersigerus Abbas Monrio S. Gregorii, quod Petrishusen dicitur, in regimine profuit. Per idem tempus Siggerus quidam nobilis et dives sua propria pradia apud Tuscinane et Oberwangen cum suis appendicijs Ecclesijs scilicet et Decimis et alijs omnibus ad haec loca pertinentibus jam dicto Monrio vendidit, et cum ipse Siggerus, quae convenerant, recepisset, et jam dictam Traditionem secundum jura Alemanorum confirmasset, Lampertus Epus cum adiutorio Ottonis tertij Imperatoris a Gregorio V. hujus nominis, qui et Bruno dicebatur, tam super ipsum Monasterium quam super omnia, quae illuc tradita fuerant, vel ^{sunt} ~~erant~~, vel adhuc erunt, ~~vel~~, hoc Privilegium acquisivit.

Tusfrang et Wengen, ut statim p. leg. vocatur, in Capit. Franconia

Privilegium Gregorij P. super
Monasterium et super Tuscinane.

In nomine sancte et individuae ^{Trinitatis} Gregorius, qui et Bruno, Sancta Catholica et apostolica Romanae Ecclesiae Dei gratia Episcopus et Servus servorum ^{Dei} ~~Dei~~ ~~Servus~~. Desiderium quod ad religiosum propositum et sanctorum locorum stabilitatem pertinere monstratur, sine aliqua est Deo auctore dilacione perficiendum, et quosties in quibusdam ~~divine~~ sanctae Ecclesiae utilitatibus vel commodis noster assensus et solitum apostolicae auctoritatis exposcit praesidium, ultro benignitatis intuitu Nos convenit subvenire, et ratum propositum

pro integra securitate ex ratione solidare, ut
ex hoc Sanctorum Veneratio locorum Salus et
indemnitas profligatur, et nobis quoque licet pro-
pissimum premium a Conditore omnium prescribatur.
Volente ergo atque rogante Tertio Ottone Imperat.
Augusto, et Lamperto Sanctae Constantiensis Ecclesiae
Episcopo quoddam Monasterium in Riga Rheni juxta
Constantiam, in villa, quae vocatur Petrishusa
de Gebhardo beatae memoriae Episcopo in honore S.
Gregorii constructum apostolica defensione mu-
nimus, et praecipis Romanae Ecclesiae eo te-
nere decoramus, quatinus id ipsum Monasterium,
cui nunc abbas Berthierus praest, cum omni-
bus ad se pertinentibus diversis praediis, cultis
et incultis, coloniis et familiis, vel quaecumque
idem Gebhardus Episcopus hereditario jure vel aliqua
acquisitione ad idem Monasterium contradidit,
aut quaecumque de Episcopo commutavit, aut sine
commutatione permisit, nec non quidquid praefatus
Lampertus Episcopus ad idem Monasterium in
quocumque negotio concessit, cum praediis Siggeri
Suffinarane et Wengin vocatis in pago Turgowe
in Comitatu Bertholdi Comititis filis, quorum unum
de rebus Episcopi per Episcopum Gebhardum,
aliud de ejusdem Monasterii rebus per abbatem Be-
rthierum acquisitum est, vel quodcumque per
aliquem Deum timentium ad eundem praedictum locum
concedendum est, aut concessum jam venit, apostolica
Beati Petri defensione et iuvatione stabilitum et
inconvulsam sub Christi testimonio permaneat,
et persistat. Haec etiam apostolica iussione cum
consensu Tertii Ottonis Imperatoris Augusti et
Lamperti praedicti Episcopi, qui haec fieri roga-
verunt, omnino interdiciamus, ne forte aliquis
eidem

Monasterio praefigatur, nisi quem communis
 Fratrum ibidem Deo servientium concordia eli-
 gat: ad Episcopum vero eum, qui ita electus est,
 stabilire tantum pertineat. Id ipsum etiam
 de Advocati electione decernimus. Electo
 autem abbati vel Monasterij Advocato
 cura sit res Monasterij procurare, easque
 dissipantibus resistere. Siquis interea,
 quod non credimus, temerario ausu con-
 tra ea, quae ab hac nostra auctoritate
 pie et firmiter per hoc nostrum privile-
 gium disposita sunt, contraire, vel haec,
 quae a nobis ad laudem Dei pro stabilitate
 jam dicti Monasterij statuta sunt, refra-
 gari, aut in quovis transgredi temptaverit,
 sciat se auctoritate ^{beati} Sancti Petri Principis
 Apostolorum, cuius vel immeriti vicem
 gerimus, anathematis vinculo innodatum
 et cum Diabolo atque Juda Traditore Christi
 aeternis incendiis concremandum. At
 vero, qui pio intuitu Observator nostrae
 salutiferae praecceptionis exstiterit, Bene-
 dictionis gratiam a justo retributore Do-
 mino multipliciter consequatur, et vite
 aeternae participes effici mereatur in saecula
 saeculorum, Amen.

De Henrico Rege, et
 Lamperto Episcopo.
 Post hac mortuo Imperatore Ottone,

34.
cūm Henricus imperium suscepisset,
et Babimbergensem Episcopatum constru-
xisset, omnia, quae fuerant Burchardi
quondam Ducis de Monte Duello, et eius
uxoris Hadewige, in potestatem suam
quasi hereditario jure redegit, et Babim-
bergensi Ecclesiae tradidit, haec de causa
etiam Steynense Monasterium in potestate
ipsius Ecclesiae devenit, sed nostrum Mona-
sterium, hoc est Petrishusiu tunc ^{per} Privile-
gium Ottonis Imperatoris Epsindorf re-
tinuit: quod jam dicta Hadewic Beato
Viro Gebhardo Episcopo jam pridem in
proprijetatem tradiderat; sed cum jam dictus rex
Henricus undecunque ex aliis Ecclesiis
quae ~~que~~ necessaria erant, ad ditandum
et ornandum locum, quem construxerat,
studiosissime congregaret, multa loca ro-
gando spoliavit, quousque locum suum
ultra modum ditavit; qua de re factum est,
ut etiam Lampertum Constantiensis Ecclesiae
Praesulem rogaret, ut et ipse sicuti ceteri Epi-
scopi de sua Ecclesia sibi aliquod subsidium
subrogare deberet. Unde factum est, ut idem
Lampertus ex Monasterio, quod B. Gebhardus
construxerat, multa de thesauro, quem ipse jam
dictus Gebhardus Deo et Beato Gregorio dona-
verat, per vim subtraheret, et Imperatoris
voluntati satisfacere.

De thesauro B. Gebhardi.

De Thesauris B. Gebhardi.

Iste est Thesaurus Gebhardi Constantiensis dno
 memoria Episcopi, quem ille dedit ad locum,
 quem construxerat ⁱⁿ honorem Beati Gregorii
 Pape, quem abstrulit Lampertus Successor ejus.
 Nappus unus cum auro paratus. Pechina
 duo argentea. Nappi etiam argentei duo.
 Scutella una argentea, coetle acia ^{duo} argentea,
 Candelabra duo argentea, numerus argenti XXVIII
 libra ad pondus. Dorsalia ^{duo}. Pechina ^{duo}. ^{Pecten}
~~etiam~~ auro paratum. Mensalia ^{septem} Man-
 tele unum, Sape tiolum unum. Scyphus unus
 argenteus. Stela una aurea, et mappa e jusdem
 operis cuius ^{pro} pendiculum quidam de Monachis
 subripuit et abscondit, quod et adhuc ibi habetur
 valde pretiosi operis.

Episcopus

Ultio Dei super Lampertum.

Deo divinum iudicium nequaquam inultum
 reliquit, quod Lampertus perniciter in locum
 sanctum deliquit. Nam cum ei terminus vite
 propinquaret, cepit ultra modum scabere
 humanis venibus, qui vocantur pediculi,
 ita ut nullo ingenio ab his eripi potuisset.
 Pleoremq; enim a famulis tam in theatro
 in balneo lavabatur, ut imminens passio ali-
 aliquantulum mitigaretur, sed in ipsa aqua
 ex ipso quasi examina apum tam de acutib;
 quam de singulis artibus sicut formice de
 acervo prodibant, quousq; sub hoc pado tormento
 spiritum exhalavit. ^{Elimboldus} Abbas, qui
 Berfigger successit, de se nobis monumentum
 reliquit.

Ab. Cauna.

Quomodo Pradium apud Campis
 acquisitum est.

Walthasius Abbas, secundo anno Imperii Hen-
 rici Regis acquisitit Monasterio pradium

apud Campis et Espane et Inarabilis per
Concambium à quodam Burchardo, cui datum
est in mutua vicissitudine à Monasterio quod
habuit proprium apud Burron et apud Berge
et apud aliud Berge, et Ecclesiam apud Lindinis
quod quiddam pradium quidam Presbyter no-
mine Diethere per partes acquisivit temporibus
Ottonis Imperatoris, super quod plura quidam
privilegia habentur. Sed ita non sunt dictata,
ut ea hic inferere velim.

Regisfridus primum Constantiensis Canonici,
deinde Monachus apud Cellam S. Maximiani,
et ad extimum abbas constitutus est apud
Gregorium.

Echimbodus abbas ^{nihil} memorandum re-
liquit.

Folmarus abbas acquisivit Monasterio
Richtilinis et Wegeza sicut subsequens
privilegium de statuto.

Privilegium Super Pradium Richtilinis.

In nomine Sed et Individuo Trinitatis notum
sit omnibus Christi fidelibus presentibus spi-
ritualibus et futuris, quod ego Grimbrethi rogatu
Eberhardi Constant. Eclie Episcopi Dale, pradium
quale visus sum habere in pago Nibelgowe
in locis Richtilinis et Wegeza curtibus
agris, pratis, pasuis, aquis aquarumve
decursibus, cultis et incultis, titibus et redditibus,
et in sylva arimane ex parte mei pradii
quantum his aris in predictis locis suffi-
ciat ad edificandum et ligna incidendum,
cum pasuis titibus et exitibus cum manu
uxoris mee Armingarde sine omni contra-
dictione Deo et Sanctis Gregorio in loco
qui dicitur Beterhusa et Monachis Deo
illius servientibus posse stativa manu tradidi.
Breve circa notum esse de fidero, quod Eberhardus

Episcopus cum manu Tolmari ejusdem loci
Abbatis et Heremani advocat. id ipsum pro-
dium in profectis locis Hillines et Wegeassa
susceperent, et ^{quatuordecim} ~~in~~ mansus in loco ~~Erchstat~~ eichstat
michi et uxori meo usq[ue] ad obitum vite nostra
in beneficio tradidit.

Acta sunt autem hoc Anno Dni Incarnationis
M. XLIII. Indictione XI. Epactis ^{septem} ~~4~~. Concurrentibus
quing[ue] XVI. Kal. Julii a una V. presentibus his
testibus: Adalricus Brigantinus. Switzer. Weal.
Ruzer. Ernest. Gerolt. Puger. Landolt. ~~Etgo.~~
Lusprecht, Sigisprecht, Hartvit. Engilscalk. ~~Thal.~~ Enceli
Simprecht, Hunolt. Eppo. Ello. Albrecht.
Episcopus ~~Gerhartus~~ ^{Eberhardus} iussit hanc chartam
fieri.

Proterea fertur quod aurum quod in ostiis
huic illig. tabula, que principali altari est
apposita, hunc etiam sit ablatum, et pro jam
dicto pradio datum, atque deauratum argen- ^{ad ab. In. l. is}
tum tabula est affigum. Adalberti Abbatis
temporibus ~~dedit~~ ^{dedit} Swiggeus pradium apud
~~Wiltzingen~~ ^{Wiltzingen}, de quo tale privilegium habetur.

Privilegium Super Wiltzingen.

Nescant omnes presentes atque futuri, qua-
liter ego Swiggeus Trado diem manu uxoris
meae Adelheide, et filii mei Godescalchi ad
Monasterium Sancti Gregorii in villa Theni-
situm in manum Adalberti Abbatis, ejusq[ue]
Advocati Comitis Eberhardi medietatem huius
pradii, quale ego potestative visus sum habere
in villa que vocatur ~~Wiltzingen~~ ^{Wiltzingen} in pagodun-
gowe in Comitatu Ottonis Comitis ea videlicet
ratione et pacto, ut quamvis ego et predicta
Uxor mea vivamus, quancumq[ue] nobis adesse
placeat, in edificiis et in omni ^{fructum} ~~fructum~~ uti-
litate fraternam communionem habea-
mus. Post mortem vero nostram semper
nostri memoria sicut unig fratrum, celebratur,
Ubi fieri poterit in utriusq[ue], si non in illius,

Wiltzingen

ad frum. litem
primigenia

ad frum.

Die servitium
fratribus iuxta
constitutionem
predicti regis

adelolt, Gerolt

Hezel, Rudolf

N3

cujus anima prius e corpore recedat, anni-
versario dignitatis Reverende Abbatis ad-
ministratus. actum est hoc in eadem S.
Gregorii Ecclesia. Anno ab Incarnatione Dni
M. L. VIII. his presentibus, quorum nomina
subscripsimus. Rudolf comes, Eberhart Adal-
rich. adelbret. Hezo. Adel. ~~Hezo. Adel.~~
~~Adel. Gerolt.~~ Hereman. Alurich. Adel-
bero. Katolt. Marwart. Ego Bernardus
diaconus scripsi et subscripsi ^{regnante} ~~Carole~~
~~lilo III~~ Henrico rege II. post obitum ^{parvulo} ~~Carole~~
sui anno. Ordinationis actum B. memorid
Humaldi. Presulis VII. Indict. XII.

Erant autem idem Adalbertus nobilis ge-
nere, et formosus corpore, obiit anno ^{incarnat.}
Domini ~~incarnat.~~ L. X.

N3. Lacuna permagna

Siggo successit Adalberto. Quo defuncto Ar-
noldus successit; Arnoldus deponitur et Me-
ginradus substituitur.

De Meginrado Abbate.

Humoldus

Meginradus Abbas tempore aliquanto cum
Episcopus Constantiensis ad regale servitium
deberet properare, coepit a jam dicto Abbate
comeatu importune quodere, dicens sibi ex
jure deberi ex eo Monasterio spado cum Limbone.
Cumq; Meginradus Abbas vehementer relucta-
ret, dicens nihil ei omnino exinde ex jure
deberi, et Episcopus pertinaciter insisteret,
ut daret, ille ^{ibi} cepit virgam regiminis a se
dicens nunquam se proptus velle consentire, ut
sacer locus libertatem suam per violentiam
cogatur amittere, et quoniam jam inquit
non valeo subsistere, melius est mihi Abba-
tiam dimittere. Sed ille abbatiam dimisit
et Episcopus nihil ^{ibi} acquisivit. Attamen
postea dedit suo restitutus cum iterum
quadam die Episcopus sine ipsius rogata

21

29

Missam in eodem Monasterio vellet cantare,
baculum pastoralem super altare projecit
et recepit.

Johis.

De Capella S. ~~Joannis~~ ^{b.} ~~Bapt.~~

Circa haec tempora Wolferadus Vir nobilis
de Witare et ejus Uxor Gotifrida nomine
Arnoldo proficiente Constantiensi Ecclesia,
construxerunt Capellam in Cimiterio mo-
nasterii In honorem S. Joannis Baptistae et S.
Nicolai et aliorum Sanctorum. Neque
[~~Wolferadus~~ et Audintunberch in dolem con-
tradidit, ipsamque Capellam propriam habere
sacerdotem ⁱⁿ constituit. Ubi etiam ipse et
Uxor ejus ante Sanctuarium in singulis
sepulchris jacent humulati, unum in dextera,
alterum in sinistro pariete. Sed et Sigifridus
filius jam dicti Wolferadi temporibus
Othonis Episcopi Oratorium S. Jacobi Ep.
addidit eidem Capelle, et illud in dolem dedit
Boz de, quidam maritimi, ~~Swabirichshusin~~. Swabirichshusin.
Sepulchrum sibi in ipso Oratorio constituit, sed
Romamiens in redeundo apud Clavine mor-
te praeventus est, ibique sepultus. Ille quoque
nimis locum nostrum dilexit, saepe illuc
visitavit, ibique manebat. Unde factum est,
ut dum quadam nocte peractis vigiliis ma-
tutinis ab Ecclesia vellet egredi, per coeci-
tatem noctis cecidit per gradus, quibus tunc
ab ostio Ecclesiae in claustrum descendebatur,
sed nunc aliquantulum longius ab ostio
transpositi sunt ab avunculo meo Gebi-
none. Nam itaque post illius casum Si-
gifridus dedit praedium apud Maginbuoch
ea conditione, ut pante ipsum ostium lumen
jugiter arderet. p omni nocte infra vigiliis matutinas

Ödilshusin

Ms. probabiliter
Audintunberch
et prima littera
non l sed i est.

in cap. Mengensri.

Brachium Thebeorum
Martysum.

Et ut ad superiora parum per tempora re-
deamus. Herimannus Senio de Hirzjegg
temporibus Conradi II. Imp. apud Agaurum
acquisivit unum brachium unig de Comiti-
lonibus S. Mauricii, quodcum debita vene-
ratione Patriam apportavit, et Sarcophago
exiguo sed argenteo decorato inclusit, ac mo-
nasterio donavit. Juse Herimannus et frater
ejus dederuntque pradia apud Alminshus, et
Winden. ^{C. 100}

De Urso Presbytero.

Circa haec tempora advenit quidam Venera-
bilis Senex Presbyter peregrinus nomine
Ursus, qui pro Senectute visum amiserat
et in villa Petrisbushensi in cujusdam mulier-
culo domo infirmatus lecto cubabat. Huic
quidam Matrona de Constantia causa Dei
solita erat studiosissime ministrare, cum
grandi tamen labore, quoniam scatebat
humanis Vermibus, irremediabiliter, ita
ut jam noviter lota vestimenta ^{cum} ei
circumposita fuissent, antequam una
hora transiret, sicut acervus fornicarum
iterum scatebat; hunc cum Venerabilis Abbas
Megindadus visitaret, et coram eo sederet,
dicere solitus erat: Omnia, inquit, quae
mihi a vaticinantibus et Divinis prodicta
sunt, super me venerunt, nisi hoc quod
dixerunt, ferro me necandum fore, et misor-
vade quomodo hoc super me decrepitum
et paralyticum perventurum sit, erat
autem ipse presbyter literis ^{optimis} ~~appetente~~ eru-
ditus, et corpore decorus, cumque jam Vene-
rabilis matrona laborem non posset sustinere,
ut dampno flumen deberet transire, trans-
tulit eum Constantia in domum suam, ibique

41

studuit ei ministrare. Cecidit autem ille
 in vigilia Omnium Sanctorum quidam Pres-
 bytericus homo mane manducans eandem
 domum intraret, et insania agitatus huc
~~et~~ illuc deambularet, cumque eum Venerabilis
 Venex Presbyter in lecto jaceus audiret man-
 ducare digitis, homo! hac hora non debuisse
 manducare, at ille quia scriptum est, in-
 crepationes odit in seipso, cum indigna-
 tione respondit dicens: quomodo sic lo-
 quitur Episcopus ille, et arripens foso-
 rium percussit eum in cerebrum, ita ut
 statim emitteret spiritum. Cumque vellent
 eum qui hoc fecerat, quidam patibulo
 suspendere, alii saniori usi consilio abdu-
 xerunt eum, et dimiserunt ~~eum~~ a bise illo suo.

De Gebinone et ejus proedium

Erat vir quidam nobilis Gebino de
 Sprowangen, qui habere coeperat familia-
 ritatem ad locum sanctum, et dedit illud
 de proediis suis apud Singinwilare et Firsman-
 niswilare, atque Tancheratiwilare, ipseque
 sibi habitaculum apud Monasterium
 fecerat, ibique jugiter propter divinum
 servitium commanebat. Factum est
 autem, ut quadam die ei nescio quid eveniret,
 ut gravi ira furoris inardesceret, et recedere
 a Monasterio volens ante altare S. Gregorii
 accipit ^{ut} sibi ira furens licentiam abeundi
 acciperet. Cumque ab altari per gradus descen-
 deret, per quos tunc ab altari in chorum
 descendebatur, cecidit, et crus ejus ^{com} fractum
 est. Tunc exclamavit dicens: O S. Gregori
 quam justo iudicio me modo percussisti,
 quoniam a te recedere ignominiose volebam,
 et hospitium famularem manibus ^{per} prelatus
 nunquam deinceps ullo medicamine os po-
 suit coalescere, sed semper servulorum ma-
 nibus ad Ecclesiam in Sella deferretur.

Sic factum est, ut qui recedere voluit iratus,
usq[ue] ad mortem remaneret coactus, et de-
bilitatus; ~~ipse~~ dedit Casulam optimam
croci coloris. Sepultus est in porticu ante
Basilicam. ^{AB.}

Ab Caena
5 lineatum.

Igitur postquam de Meginradus Abbas
sicut supra diximus, potestate abdicavit,
Auitoldus substitutus est.

Per hoc tempora multi Grocerum fami-
liaritate ad idem Monasterium habebant
locumq[ue] sepulchri se inibi habere gaudebant.
Inter quos Eberhardus Comes de Rotarno,
qui ~~Widewane~~ prodiu illuc dedit, in
Basilica ante Dominicam crucem quiescit.

vid. infra
fol. 270.

Et Udalricus Senior Comes Brigantinus, qui
Biginhusin dedit, in claustris ~~quiescit~~ ^{pausat}, quos
quoq[ue] Comes Spullendorff, qui prodiolum
apud ~~Widewane~~ Wilare dedit, ante ostium
Eclie iacet. Quiddam mirabile à prioribus nar-
ratur. Itaq[ue] cum sua genitrix eum in
utero adhuc gestaret, et iam vicina partu esset,
nescio quo fecit, quia exigente per stagnum
contra Constantiam navigavit. Igitur cum
venisset circa locum, qui Eichorn dicitur,
cepit in navi parturire, et quonia[m] res inopi-
nata ~~foret~~ ^{cont}, et nunquam ad aliquod habitaculum
divertere poterant, ibi in navi pedisequus
eam circumdiderunt, et secretum fecerunt,
ibiq[ue] peperit filium. Post multos autem
annos temporibus Theoderici Abbatis cum
mors eum eodem Gerone coispet luctare, et
ipse videret finem vite sibi propinquare,
jam dicto Abbati obedientiam promissit,
et ad Monasterium navigio se perduci pro-
cepit, cumq[ue] ad eum locum in quo natus
fuerat, ut supra retulimus, ut rectius no-
tare potuerunt, hi qui utriq[ue] rei inter-
fuerant, devenisset, in eodem loco defuxitq[ue],
et ut diximus in Muro ante Eclesiam sepul-
tus est.

de quo

Causa

De Nobilibus in eodem
Monasterio Sepultis.

Eppe quoque de Sancto monte eiusque Coniunx
Cuotta ad S. Petrum tumulati jacent
in eadem Ecclesia, quorum imagines super
altare in muro descripte sunt, et virili ima-
gini ascripti sunt hi versus:

Hic jacet Eppe bonus de Sancto monte patronus,
Maij quindenis est mortuus ipse Calendis.
Super muliebrem autem imaginem descripti sunt
hi versus:

Istic intra malis jacet ejus conlateralis,
Alia Calendis senis est tumulata Decembris.

In latere autem ejusdem parietis habetur tale
Epitaphium super Herimannum de Lifegga hirsifegga
et ejus conjugem Aetheradam. Perhiteradam
Perhent Aetherat aetherij, Herimianq; perennia regni
Petri suscipite precibus bona Gregoriiq;
Vos et Vestra decens post debita Sabbata proles
Istinc octavam speratis adire beatam.
In altera parte Ecclesie ad S. Stephanum
jacent ~~et~~ nobiles viri, qui simul occisi
sunt, hoc est Wenherus, Burhardus, Heri-
mannus, Wolfrannus. Wolfrannus.

De Geroldo eiusque Fratre
Herimanno.

Per haec itidem tempora Geroldus et ejus
frater Herimannus dederunt apud Minia
hufin Qulthi Eshtrichiswilare et Niuniron,
et ipse Geroldus temporibus Theodorii Abbatis
venerabiliter valde in eodem Monio con-
versatus est, usque ad obitum suum, prius in bar-
ba locum habitus, deinde in Monachorum.

et tunc ostionem quendam Saxoniam genere
dedit eis Episcopum,

Quomodo Rex Henricus
Excommunicatus est.

Anno M LXXV cum Rex Henricus per omnia
tyrannice viveret, et nec Deum nec homines
vereretur, et investituram Episcoporum et
Abbatum pro velle suo distribueret, et cum
pro hoc sepe à Legatis Gregorii Papae
admonitus esset, nec emendare vellet, jam
Citus Papa Gregorius, qui et Hilibrandus,
congregata Synodus excommunicavit eum
et omnes ejus, et piratas illi adfoederatos, ab-
solvit et abalienavit eos ab illo et interdixit,
ne aliquis ab eo Ecclesiasticum officium vel in-
vestituram susciperet, in super clericis conjugia
sub anathematis vinculo interdixit: hac de
causa facta procella Ecclesiam impulit, quo
innumeros subvertit, et haec usque in pro-
fes, sed neque usque in finem, ut credimus, ~~etiam~~ ^{navim} ~~navem~~
Dei inundare et pulsare non desinit. Tunc
adimpletum est, quod Dominus dixit in Evange-
lio: nolite arbitrari, quod venerim mittere pacem in terram,
~~sed~~ ^{in terram} ~~sed~~ ^{gladium}, veni enim separare ho-
minem adversus patrem suum, et filiam
adversus matrem suam, et nurum adversus
socrum suam, et inimici hominis domestici
ejus.

Sequens

non veni pacem
mittere

Anno M LXXVIII. Adolphus Dux Suevorum
jussu Gregorii Papae et ~~in~~ Consilio ~~Beatholici~~ Beatholici
Ducis et Melchoris Bajuvariorum Ducis, alio-
rumque quam plurimorum Catholicorum
in Villa Forchheim Rex constituitur, qui
tribus et dimidio anno regnavit contra Henri-
cum tenuit. Insuper in incrementum dolens etc.
Nam inde exorta sunt praelia et Seditiones

vid. inf.
p. 47.

48
et multo sanguinis effusiones, et quod est
delegit, multarum animarum perditiones.

Quomodo Henricus Saier Dotium confudit.

Anno M. lxxx. Henricus Rex Anathema
litzatus Romam cum magno sibi exercitu
habente venit, eamque sibi non immerito
repuquantem obsedit, armisque cepit Gre-
gorium Papam sede apostolica pulsum
in exilium salis impio locavit, et Wipertum
Ravennatem Archiepiscopum ob scelera
sua iam septennis excommunicatum apo-
stolicae sedis imposuit, et ab eo coronam
Imperii sibi imponi fecit. Hic nefandissimam
Haeresim sanctam matrem Ecclesiam
infectavit plusquam decem et novem annis.
Erat tamen literis ^{ad primam} ~~ad primam~~ eruditus, et
lingua facundissimus, et si justus, huic offi-
cio satis ^{epus} idoneus

Quomodo Henricus Regnum herbarit.

Cum igitur Henricus Rex Ecclesiastica
officia, ut diximus perverse tractaret, et sua
Divino iudicio contritio et infelicitas
vix eius propinquaret coepit viam pacis
perturbare, et nec Dei timorem pro
oculis habere, nec hominibus quo iusta
erant exhibere, et ut pauca de multis
dicam, Ottom Ducem Baioariorum Ducatum
abstulit, et Welboni de Ravinibus eum
tradidit. Bertolfum quoque de Zaringen
Ducatum Carinthiorum privavit, et Alu-
dolvum Germanum dedit. Ad hoc cum in Sa-
xonia ^{loca} ~~loca~~ moraretur, eo quod ipsa pro-
vincia Imperatoris coquina esse pertinetur,
coepit tam conjugem quam filias Principum

constuprare, et in huiusmodi facinoribus
modum non habere. Has ignominias
Saxones non ferentes ad rebellandum
sunt incitati, et exinde gravia proelia
et seditiones sunt experti.

De Bello apud Unstrut.

Et ut ad Superiora tempora parumper re-
deam, anno Incarnationis Dominice M^o. LXX°. IIII
Henricus Rex congregato exercitu Saxonia
sibi rebellantem hostiliter intravit: et apud
aquas Unstrut cum eis pugnavit, eosque devictis,
multisque occisis et plurimis fugatis, quibusdam
etiam sine conditione sibi traditis, Victoriam
adeptus est, non suo merito, sed ut credimus Deo
felicem. Romanam rempublicam honorante.
In hoc bello cum Rege fuerunt Duces sue-
vici Rodolfus postea Rex et Welf, atque
Bertholfus, quamvis et suspecti essent. Ibi occisus
est ex parte Regis Ernestus Marchio Orientalis, et
duo filii Berhardi Comitis de Mellinbua
qui. Wasthusense Monasterium fundavit.

Quomodo Succi rebellaverunt et Rodolfum Regem Constituerunt.

Igitur iam dicti Duces Alemannorum statim
post pugnam regi rebellare coeperunt, ac diu
inter se tractato consilio ad ultimum cum
voluntate Gregorii Ruperi qui et Hiltibrandus
convenerunt, in villa quae Forcheim dicitur,
una cum Saxonibus et Rodolfum huiusmodi
Ducem huius generis fuit Henrici Regis filium
cum eius habuit: constituerunt Regem
vivente adhuc Henrico per excommunicato.
Actum Anno D^o Incarnationis M^o. LXXVIII.
mense Martio, Iui Rodolfus proximum
Pascha egit apud Augustam Vindelicam

ss. hoc verba non
occurrunt in Con-
textu, sed Super
Scripta sunt parvo
Caractere.

48
Sed Imbrico ejusdem Urbis Episcopus noluit
cum nec videre nec salutare, sed quod necessaria
erant, jussit abundanter ministrare. Inde
digrediens Quodolfus rex obsedit Castellum,
quod Sigimaringindicilur, sed comperto ad-
ventu Regis Henrici, qui per juga Alpin
cum Exercitu veniebat, ad liberandum mu-
nitionem, aufugit et in Saxoniam perexit.

Stouphin Al Rex Henricus dedit Friderico ~~De Archiep~~
Ducatum Suevorum et filiam suam junxit
ei in matrimonium, quod genuit illi Fre-
dericum et Conradum postea Regem.

Hæc verba
tantum in margine
leguntur ad vocem
Fosheim exiguo
charactere exarata
et ut videtur
alia manu recentiori.

(Ex hoc loco ~~Fosheim~~ Pilatus Domini Cru-
cifixos ostus dicitur, Patre ~~add~~ ato, matre
vero Pla, unde Pilatgest compositum, et
terra ubi natyest, nullum unquam germen
gignit, unde nunc vulgus de Quodolfo conie-
nebat quod alter Pilatg surrexisset.)

De bello apud Stowe.

Item Henricus congregato exercitu contra
Saxoniam perrexit ad expugnandum Quodolfum.
Ad illi contra congregati occurrerent ei, Sto-
uricia Bavariae loco fluminis, quidam dicitur
Stowe, dicentes nolle se regem longius fatigare.
Ibi facta pugna vehementissima Hen-
ricus cum suis terga vertit, et ibi Sieboldum
Marchionem de Qiengin cum aliis multis
perdidit. Saxones ^{igitur} adepta victoria suos
fancios et occisos levantes conciti abierunt.
Rex autem Henricus ipsa die superveniente
Duce Boëmiarum cum valida manu post
fugam ad locum pugnae rediit, Saxones
quospiam, iterumque cum eis conflixi voluit.
At cum eos minime reperisset, suos quospiam
tam occisos quam vulneratos levaverunt,
et abierunt, ac circumquaque omnia
proda ferro et igni devastarent.

De Bello apud Madriti-
stat.

Tertium bellum fuit apud Madriti-
stat, in quo iterum Rex Ludolfus Brito-
cum Saxonibus exstitit, Henricus autem
fugit.

hor verba in
marginem rejecta
sunt.

Quomodo Rex Romanus
Heinricus cepit.

Post haec Rex Italiam perrexit, Romanam
cum exercitu venit, campum sibi rebellante
armis cepit, Gregorium Papam eiecit,
post multas injurias quas ei fautores eju-
s prius irrogaverant. Nam cum quodam
tempore in sancta nocte Nativitatis sui
in Romana urbe primo Galli cantu,
Hispanum motus est, celebraret, a quodam
crepente civo Romano Regis fautores
gladio est ^{cap}cepit, et foris rictu in capite
percussus ad terram concidit. Deinde ad
sui vesania cumulanda in captivitate
eum rediecit, et in Durrim suam truxit,
eodem die a fidelibus ipsa Durra de-
structa, Papa ante vesperam Altario,
unde impietate abstractus fuerat, pie restitutus
est, et Hispaniam quam in Galli cantu cepit, cepit
adhuc ab aliis suspensus vesperae comple-
vit, nam eam prius ad communionem peregerat.

jejunus et

De Wiperto.

Gregorio Papa Catholico expulso et
in exilium satis impietate detruso Henricus
Rex quendam seismaticum nomine
Wipertum prius Gavernatem Episcopum Farchi

sed jam seplensio ob se leca sua a Baza
excomuniatum sedi Apostolica indigno
prosecuit, et ipse ab eo consecrationem
imperiale suu nequitiis salis indigno
percepit. Hoc enim non consecratio sed
exccatio magis nominandum est. De
hoc etiam superius retulim.

De Bello apud Elstere.

Interim Rex Rudolphus congregato exercitu
Boemiam voluit intrare eamq; devastare
sed Rex Boemiorum cum Sclavis sibi adju-
ctis etiam aliis complicitib; Regis Henrici
occurrit ei in flumine, quod vocatur Elstere
ubiq; facta pugna valida multi ex utraq;
parte ceciderunt. Ipse autem Rex Rudolphus
in flumine lancea graviter vulneratus
de equo in aquam cecidit, sed a suis sub-
levatus et in campum delatus, superve-
nientibus Episcopis penitentiam et Via-
ticum accepit, cum autem jam esset in
morte, caput, sic fertur, elevavit, et ait:
quis inquis habet Victoriam? at cum
circumstantes dicerent, vos Domine, caput
reclinavit, et ait: jam, inquit, de mea
morte non curo, si eam excipio triumphum cum
honore. Ita eadem die Rex Rudolphus
suavis vitam apud Elstere, atq; a suis
Pieriburch delatus, ibiq; honorifice se-
pultus est in ipso choro Basilico, et imago
ipsius ex aere fusa atq; deaurata super
tumulum eius transportata est. In hoc bello
Victoria dubia fuit, quoniam ex utraq;
parte fuerunt, atamen Sclavi regionem
suam ab invasione Saxonum defenserunt.
Actum Anno Incarn. M. LXXX. Idibus Octobris.

1730

27

De Herimanno Rege.

Dehinc sequenti anno Proceres Saxonum
et Suevorum convenerunt, qui vocatur
Guthone fuit, et Herimannum consti-
tuerunt Regem genere Francum de Glich-
bere, Virum nobilem, decorum, strenuum
et idoneum, Anno Incarn. Dom. M. LXXXI
regnavitq[ue] annis ~~III~~ Septem.

De bello apud Haste.

Gutho dux Suevorum Fridericus et Rono
Palatinus de Tohiburch cum ceteris Agni-
rici Regis satellitibus congregati, quas-
dam munitiones in Bajoria ceperunt,
et usq[ue] ad munitionem que vocatur
Werde accesserunt, camp[us] ceperunt,
inde cum abirent, ecce Herimannus Rex
cum exercitu Suevorum supervenit, eosq[ue]
in loco, qui vocatur Haste comprehendit,
inito autem bello acriter ex utraq[ue] parte
pugnaverunt, cumq[ue] animose pugnarent,
et neutra pars cedere vellet, unus ex parte
Alamannorum clamare fertur magna
vociferatione: Oja inspirans, Sueri fortiter
pugnate, ecce fugientes Bajorios, videte,
nullum ex eis abire dimittite. Quam
vocem audientes Bajorii, et putantes
ita esse, sicut ille malignus dixerat, omnes
pariter erga verterent, et unus alium
puga provenire cupierunt. plures autem
ibidem ceciderunt. Ibi cecidit Rono Pala-
tinus de Tohiburch cum aliis multis.

in Margine
recentiori manu
adpositum legitur

Herimannus de
Glichberg rex
Gstibui

Quomodo Papa Salernam est
pulsus exilio et quomodo
Agricum iterum anathe-
matizavit.

Iterum Rex Henricus Papam Gregorium
multis blanditiis delinivit, ut se recon-
ciliaret, sed ille lenax justitiam nullo modo
deflecti potuit, nisi ille ab impietate
sua resipisceret, ac propterea pulsus
patria Salernam petiit, ibique synodum
congregavit, ad iterum contra Wipertum
et Agricum gladium excommunicationis exa-
cuis, et contra omnes factores eorum, et
erroribus eorum consentientes, excepit
autem rusticos et pueros et mulieres, quod
neq[ue] armis neq[ue] consiliis eos juvarent.

De Obitu Papae.

In eadem civitate sine viro proventus
hoc memoriale ante obitum suum
dimisse narratur: quoniam justitias
dilexi, et facientes pravariationes odivi
ideo morior in exilio. Obiit autem anno
Incarnat. Dom. M. L. XXXI. Rex autem
Henricus de Italia in Theodonicas partes
rediens Welshonem. Decem Vindehelicam
Augustam viri Sigisfridi Episcopi obiden-
tem reperit, cumq[ue] inde exterritus.

De bello apud Wirsiburch.

Anno Incarnat. Dom. M. L. XXXVI. Fideles
S. Petri generale colloquium post festum
Iulianum Apostolorum ^{prope} Wirsiburch
condixerunt. Quod Rex Henricus perturbare
volens cum exercitu supervenit, sed mul-
titudine Suevorum cum Principibus suis
superveniente ad tempus locum dedit,
ipsis autem Resbypolini ad junctis
Laxonibus circumdantibus, Henricus Rex

Sub jure
Johann. M. L. XXXVI.
Augusta by Sigisfridi
NB. unim.
Sub originale
Joh. u. d. Henricus blif
M. ~~17~~. LXXXI.

Exercitu viginti milium congregato
 ad liberandam urbem direxit aciem, illi
 illi autem erecta cruce obviam ei duobus
 milibus non tam armis, quam mise-
 ricordia Dei freti processerunt. Interfectis
 autem ex parte legis valde multis, hevi
 et Saxones Victores extiterunt, et ex acie
 sua non nisi tres tantummodo perdidit.
 Tulerunt autem non tantum spolia
 cum regulibus vestimentis, sed et Episco-
 porum Infulas, qui cum eo erant in
 bello, abstulerunt. et illa nocte in eodem
 campo inter cadavera occisorum castra
 metati sunt, deinde ad obsidionem re-
 vertentes civitatem sine sanguine co-
 perunt.

De Obitu Herimanni Regis.

Igitur Herimannus Rex cum in Alemania como-
 raretur, et Regios sumptus non haberet,
 ut secundum Regiam dignitatem conversari
 potuisset, cogitavit nullus Episcopus eum
 ei subijci vellet, devenit Constanz-
 iam civitatem, et aliquot diebus ibi
 mansit, inde Rhenum transiit,
 et in Monasterio Petrihusensi fere
 septimanam transiit. Postea Sa-
 xoniam perrexit, et cum quodam
 tempore juxta Castellum quoddam
 transiret, unguabare fortuito sa-
 xum jecit, regem inopinatus ietu
 in capite percussit, ex quo non
 post multum vitam finivit.

T. casu

De. Leonrado Rege
Filio Henrici Regis.

Deinde post sex ferme annos Leonradus
filius Henrici Regis. Patris ut ipse
fatebatur, scelera fugiens ad Italia
transiit, ibique paucis temporibus regnavit,
et veneno vitam finivit atque apud
Florentiam civitatem sepultus quiescit.

Quomodo Henricus Solus
regnum obtinuit.

Est has varias luctus et multas ca-
lamitates et immensas sanguinis effu-
siones et plurimas animarum per-
ditiones Henricus demum solus ob-
tinuit Monarchiam. omnes pene
Principes ei reconciliantur, legitimus
Imperatorem fatentur. Habebat
autem omnes civitates Rheno flu-
mini adjacentes, aliasque potentes et
metropolitanas Civitates foedera-
las, sed et plerique Episcoporum ei ita
erant connexi; ut nulla ratione ab
eopotuissent divelli. In quibus Otto
Episcopus Constantiensis cum iura-
menta quae ei juraverat, nullatenus
ex iussione et autoritate Apostolica
infringere vellet, à Religiosis Catholicis
repudiatus est.

¶ Semper

Quomodo Gebhardus III Episcopus
Constantiensis Ecclesie
Prelatus est.

Igitur cum ex Legatione apostolica
Otto. Ostiensis Episcopus Constantia ad-
venisset, et ipsam Ecclesiam Pastore
viduatam propter damnationem Ottonis
qui ibi Episcopus fuerat, invenisset,
habuit consiliarium venerabilium
Patrum et Religiosorum Catholicorum,
qualiter ejusdem Ecclesie gubernationis
provideret. Uiderat forte ^{li} Hugo Wilhel-
mus Abbas Hirsacugiensis, Vir, inquam,
Deo et hominibus ~~dilectus~~ et acceptus,
quia erat literis ad prime creditus, et
in regulari disciplina studiosissimus,
humilis, mansuetus, mundi contemptor,
Monachorum ~~et~~ solius sanctimonie
amator diligentissimus.

Hic cum conventui interesset, et
supradictum Gebhardum secum ha-
beret, tractare ceperunt de Episcopo
eligendo Catholicis, quoniam spes
non erat de Ottone dampnato.
Inter hujusmodi colloquia Gebhardus
Venerabilis Monachus retro altare
S. Mariae secesserat, ibique orationibus
secretius vacabat. Quid multa?
Eundem Gebhardum Episcopum
Constantiensis Ecclesie eligunt, et post

omnium unanimiorem ipso rem
 proorsus ignorante, accedunt ad eum et
 dicunt, quia Dei gratia hoc Ecclesia
 se sibi Episcopum elegit hodie. Quo
 audito spiritus eius elapsus est, ita
 ut in terram corruens quasi mortuus
 jaceret. Resumpto tamen spiritu
 invitum cum fecit ipsa die, hoc est
 in festivitate S. Thomae ~~Septorem~~, pbrum.
 et crastina die ordinavit Episcopum,
 Otto vero depulsus possessionem
 ejusdem Ecclesie, quae dicitur Colmbra,
 adiit, ibique pene uno anno commoratus
 vitam finivit.

forte presbyter

Explicit Liber II.

58.
Incipit Liber III.

Quomodo Hirsaugienses
ad Domum Petri
Venerunt.

Cum apud Monasterium S. Gregorii
E. B. quod dicitur Domus Petri, vigor
regularis vite jam jamq̄ deficeret, et
nec prospere esset nec deceret, et Geb-
hardus III. Pontificalem sedem ex aucto-
ritate apostolica apud Constantiensem
Eclesiam obtinere, dolens in Mona-
stio Ecclesia sua contiguo defectum
divini ministerii exerevise, interpel-
lavit Venerabilem Willihelmum
Abbatem Hirsaugiensem, ut de suo
Monasterio regulares viros ad Petris-
husam dirigeret, per quos Monasterium
ordo inibi revivisceret. At ille sciens
erat promptus ad omne bonum pa-
trandum, misit egregios viros et valde
religiosos, et cum eis Ottonem quem-
dam, qui eorum Abbas esse deberet,
si ejus vita et mores post probationem
eisdem complacerent, sedum post mo-
dicum idem Otto fratribus suis displi-
ceret, ejusq̄ Magisterio nequaquam
subjici vellent, ad Monasterium suum
redire iussus est.

59
 Quomodo priores fra-
 tres sequentibus locum
 dederunt.

Quitolodus quoque Abbas ejus-
 dem Monasterii et Quopertus
 Scholasticus et alii quidam de
 prioribus fratribus Hirsaugien-
 sibus adventantibus locum dederunt,
 et ad Augense Monasterium se
 contulerunt, quidam etiam se ad
 Cleric^{alem} habitum transtulerunt.

Jam dictus autem Quopertus egre-
 gius erat Magister in omnibus
 liberalibus disciplinis, sed et Ber-
 nardus itidem ejusdem Monasterii
 Monachus summe sapientia et Doctri-
 na vir, qui tunc temporis ambo simul
 multitudinem magnam discipu-
 lorum in eodem loco nutrierant,
 quoniam Scholis praeerant, et ple-
 rosque ad optimam eruditionem pro-
 vexerant. Hi tamen Bernhardus
 et Mertharius pari penè pollens eru-
 ditione anathema fugientes, Hirsau-
 gensi Monasterio jam pridem sociave-
 rant.

Quomodo Theodorius
~~Abbas~~ advenit, et genere ejus
et conversatione).

Igitur transmissa Wilhelmo Abbate
Hirsaugenses Monachi viri valde
religiosi Monasterium domus Petri
subintrantes, et spiritalem militiam
prout destinati fuerant, fortiter
exercentes, cum ottonem sibi de-
signatum Magistrum in brevi
reprehensibilem in quibusdam de-
prehendissent, protinus eum ad
suos remisissent, et alium qui eis
prae se dignus esset, favente Ge-
chardo Episcopo destinari petierunt.

Quapropter Wilhelmus Abbas
optimo illius consilio misit venetabilem
valde virum Theodoricum omni
saeculari et monastica eruditione
ad primam imbutum, et huius regimini
satis idoneum.

Huius Patris quondam comes con-
cubinam habebat nomine ^{Berhtam} ~~Bertham~~,
sibi valde dilectam, nec aliam
uxorem duxerat praeter eam, quae
ei tres peperit filios corpore ~~sed~~ valde
~~formosos~~ ~~masculinos~~, animo vero non
minus acutissimos, Luitoldum
scilicet Marquardum et Theo-
doricum. Sed Luitoldus et Mar-

quardus cum post obitum Patris
in jus Hartmanni Comitis de Si-
lingiu ~~con~~cepissent, eo quod ex ancil-
la nati essent, facti sunt tamen in
omni re militaci acerrimi, et nimis
animosi, adeo ut Rex Henricus Lui-
boldum inter duodecim, quos scelorum
suorum semper secum confisos et fau-
tores habuerat, asumpserit, quoniam
erat fortis viritus et celer valde, et omni
militari strenuitate conspicuus. Unde
et ab eodem rege privilegium libertatis
promeruit tam sibi quam suis posteris
omnibus.

Theodorius vero in primo ⁱⁿ juvenutis
flore illecebris carnis prout animus
suggessit, indulgit, sed maturius
animum a hac intentione coerevit,
literis quippe adunquod erat instructus.
habitudinis optime, facundus lingua,
forma satis veneranda, Monasterium
S. Adaltrii apud Augustam Vindeliham
petiit, ibique se primitus Monachum
fecit, sed quoniam ^{virus} ~~vicia~~ anathema
his tunc temporis non solum clericos,
et laicos, sed etiam Monasteriales
quam plures iniecit, Venerabilis
Theodorius hinc se periculo ~~subtra-~~ ^{subtrahens}
~~ens~~, Avisaugiam petiit, ac se eidem
Monasterio Jocians Magisterio Deo

Digni Abbatis Willhelmi se subiecit,
et sub hoc in omni regularis vite dis-
ciplina in tantum intra breve spatium
excevit, ut non tantum subesse, quan-
tum cum prae se deceret. Item primum
in eadem cella, quae appellatur Au-
gustini leporis prelatilis est, ac deinde
ad Monasterium revocatus ac prior
totius congregationis appellatus, stre-
nuè per aliquod tempus profuit.

Leonardo Theodoricus Ordinatus est.

Anno ab Incarnatione Domini
M^o C^o XXXVI Gebhardus ejusdem
nominis #. Constantiensis Reverendy
Episcopus, eximio precibus impetravit
à Willhelmo Diva memoria Air-
dauyferri Abbate, ut venerabilem
virum Theodoricum Monasterio
S. Gregorii, quod dicitur Tomus
Petri, dirigeret, quatenus eadem pro-
fect, et regularem vitam inibi juxta
normam sui monasterii institueret,
quod cum impetrasset, et idem
Theodoricus transmissus advenisset,
ex Concordi petitione omnium Fratrum
ordinavit eum jam dictus Episcopus
Abbatem eodem Monasterio in festi-
vitate S. Barnabae Apoli, cumq; di-
lexit, fovit, et in quibuscunq; po-
luit, ei semper solatio fuit.

De Inoustricia Eius.

Ordinatus autem omni religiositati operam
dedit, et animas et corpora subditorum omni solli-
citudine proueravit summa disciplina eorum edu-
cavit, numerum Discipulorum multiplicavit, ita ut
in breui plusquam ~~40~~ Monachos et amplius quam
~~50~~ barbatos fratres haberet, quibus omnem habun-
dantiam victus et vestitus tribuit, eorumque
vitam in magna ~~diffinitione~~ distinctione coërcuit.

Quadraginta

De Choro.

Et quia Chorus erat brevis, quoniam gradus per
quos in Sanctuarium ascendebatur, locum occupa-
bant, gradus diminuit lapidum et numerum ampli-
auit canentium, et lapides abstulit, ^{atq} homines
pro eis in locum ~~trans~~stituit, Chorum quippe pene
Sanctuario coequauit, uno tantum gradu super
eminente Sanctuario, atq; ita in Choro stantibus
locum dilatavit, impleto in hoc loco, quod Scriptu-
ra in persona Israël et Ecclesie Domino dicit:
Quomodo mihi locus angustus est, et Dominus bene
dixit me, da mihi spatiosa ad manendum loca.

Fcoru

De Aedificiis, quae construxit.

De ijs autem gradibus, quos de Choro sustulerat,
alia deinceps aedificia decoravit. Lavatorium quip-
pe fecit, ubi partem eorundem graduum posuit, et Ca-
pitulum, et totum in circuitu renovavit claustrum.
Ambulaculum quoque cetero muro circumdedit, sed et por-
ticum super sepulchra Antecessorum suorum Abba-
tum fecit. Haec autem omnia et alia de hinc nar-
randa non ex redditibus, nec ex divitiis eiusdem
loci, sed ex donationibus Fidelium consummavit,
quoniam propter ^{istam} ~~not~~uitatem mundo vitio, quo
nuper in ~~sanctam~~ ^{istam} proceperat per eum provinci-
am, omnes eum excolebant, et amabant, plures
ei se suam dederunt. Sed et Episcopus Con-
stantiensis Gebhardus, quam maxime eum

iurabat dando, et quoscumque sibi ob culpas suas
obnoxios tam Clericos quam Laicos ei committendo,
et quoniam idem Laster fauendus erat lingua,
aurem benignam ei in omnibus accommodando.
Ad hoc accedebat, quod omnibus erat nimis largus,
et sibi metipso parvus, nam corpus suum ieiuniis
nimis ^{at} tenuabat, omnibus autem secum ma-
nentibus sed et adventantibus omnem abundan-
tiam tribuebat. Unde etiam semper in maxi-
mo angore erat positus, quoniam maximis debi-
tis iugiter erat adstrictus, attamen, quoniam
in Domino sperabat, ipse facili largitate cuncta
reddebat.

De Capellis quas fecit.

Anno ab Incarnat. Dom. **M^CLXXXII**. Vene-
rabilis Abbas Theodoricus Capellam in meridiana
plaga Basilie seu Sanctuarium in edito constru-
xit, quam in honore S. Uodalrici Episcopi et S.
Nicolai, et S. Afræ, atque sanctorum Joannis et
Pauli VI. Kal. Julii dedicari fecit. Collocavit
autem ibi reliquias Sanctorum Simonis Apostoli,
Stephani Protomartyris, ~~Stephani~~ Sebastiani,
Pelagii, Alexandri filii Felicitatis, Paulini
Nolanensis Episcopi, Maximini Episcopi, Galli
et Magni, Felicitatis Martyris, Agathe For-
tunato, Eutropie.

De Capella S. Mariæ.

De insequenti anno, hoc est, ^{Incarnat.} ~~anno~~ ^{indict.} Dom. **M^CXCIII**
indict. I. fecit Capellam ex aquilonari parte
Sanctuarii, eamque V. idus septemb. dedicari fecit
in honore S. Dei Genitricis Mariæ, et ali-
orum Sanctorum, quorum reliquias ibi haben,

Sur, hoc est Sanctorum Apost. Petri et Pauli, An-
dree, Bartholomei et Simonis, et B. Martyrum
Stephani Protomart. et Stephani Lapid. et N. Blasii,
Laurentii, Vincentii, Syriaci, Appoliti, Seba-
stiani, Georgii, Christophori, Alexandri filii
Felicis, Cosmo et Damiani, Delagii, Lan-
cratii et Mauritii et Confessorum Nicolai, Polani, et Paulini
Maximini, Galli et Magni. et Virginum Aga-
the, Cecilia, Barbaro, Hilario, Eudomia, Eu-
tropio Martyris et Vereno V.

Ad hanc Capellam Conventus omni die ^{post} Vespere,
et Matutinas in honore S. Marie solemniter
per procedit, ibique post canticum et Antiphonam
atque orationem eius, Vesperas sive Matutinas
de omnibus Sanctis et pro Defunctis canit.

De Capella S. Marie et S. Michaelis.

Item anno Dom. Incarnat. MDCIII. Indict. II.
Theodericus Abbas capellam S. Michaelis renovavit,
et auxit, erat enim parvissima ita ut vix XII
homines capere potuisset. Est quippe iuxta Infir-
mariam, inter quam et iam dictam capellam
erat edicula, in qua etiam plerumque infirmi
cubabant, quam predictus Abbas destruens Ca-
pella addidit, ac novum altare fabricavit, eamque
a Venerab. Episcopo ^{tertio} eius nominis sicut et
Superioribus dedicari fecit. Die nonas Julii in
honore Domini et sancto Crucis specialiter
versus in honore S. Marie Matris Domini et S.
Michaelis Archangeli et omnium Sanctorum.
Continentur autem in hoc altari reliquie Apo-
stolorum Petri et Pauli, Andree, Bartholomei,
Simonis et Martyrum Felicis, Mauritii, Ge-
orgii, Delagii, Venerlai, Lantaleonis, Ana-

S. Michaelis
S. Gebhardo

Stasii, et Confessorum Martini, Nicolai, Ma-
ximini, Laulini Nolan^{ensis}, Benedicti, Galli, Mag-
[et] Virginii ~~Sancti~~ Martys. Agatha Sicilia, Barbara, item
Cypria, Hilaria, Eunomia, Eutropia.

De Capella S. Andreæ Ap^{osto}li.

Sed et Capellam S. Andreæ augmentavit,
et eidem addita edificia barbatois fratribus
deputavit, quos prius erant habitacula abba-
tum eiusdem loci. Ipsa autem Capella erat
valde parvula, et ante eam cancelli erant
in claustrum prospicientia, quos ipse ^{ob-}stru-
xit, et capelle adiecit, eamq; utiliter pro-
longavit.

Quales Discipulos habuit.

Habebat autem Idem Ven. Pater hunc tem-
poris egregios viros valde religiosos, opti-
mae formae et doctrinae sub cura sua, in qui-
bus erant Meinradus pridem abbas de quo
^{super} retulimus, Bernardus scholasticus
et Quono, atq; Wernhar^{us} de Alshusen
caligans oculis, Gothalmus et Eberhardus
atq; Henricus scriptor. hi omnes ex an-
tiquis fratribus, sed et Sigiferus scholasti-
cus, et Ezzo atq; Gebehardus Avus meus.

Miraculum Gebehardi.

Hic ergo Gebehardus cum adhuc iuuenis
in Clericatu apud eundem locum moraretur,
quadam nocte infra matutinis sitiens de

Choro egressus in cryptam ad puteum, ut
 aquam sibi hauriret, et biberet, descendit.
 Sed hydriam incaute deponens ipse quoque sub,
 secutus in puteum cecidit, cuius altitudo pro,
 funda est simul et angusta, capite deorsum,
 pedibus vero sursum. Quo ergo tunc spes vite
 sibi? non erat facultas emergendi, nec spa,
 tium caput erigendi, nullus adiutor, nul,
 la vox clamoris. ~~Itaque repente~~ In hoc
 ergo mortis articulo opus erat opportuni
 adiutoris. Itaque ~~repente~~ repente in his an,
 gustibus constituto Beatus Gebehardus Fun,
 dator loci, cuius sepulchrum ^{hunc} prope erat,
 fuit ei adiutoris, et per pedes ex aqua sub,
 tractum superis reddidit illosum. Sum ergo
 chorum sic distillans intraret, Wernharus,
 quem ~~iam~~ nominavi mus, obstruxeratus
 eum interrogavit, unde veniret, vel quid
 sibi contigisset, at ille rem, ut erat acta,
 refulit, omnesque admiratione, qui aderant,
 commovit.

De Geraldo et Gebehardo.

Item Gebehardus una die adhuc juvenis
 cum alio eoque adolescentulo Clerico subdia,
 cono nomine Geraldo Rheenum fluvium
 confidenter balneandi causa estivo tem,
 pore intraverunt, et in medio ipsius flu,
 minis lotabundi natate coeperunt, cum
 subito Geraldus horrendis vocibus Gebe,
 hardum coepit inclamare, ut festinare
 sibi in adiutorium venire, viribus enim
 defecerat, et iam mergi coeperat. Gebe,

hardus turbatus celeriter adnatauit, cumq;
iam mergi vidit. Ille autem ubi iste appro-
priavit, brachius eum per collum fortissime
ad se strinxit. Itq; ambo mergi coeperunt.
Gebehardus vero ut vidit, quod eum non
posset sustinere, timuit se pariter cum illo
perire, et vix se ab illo proripuit et con-
citus ad litus natauit. Cumq; qui ade-
rant una cum Gebehardo Gerardum sub-
mersum viderent, et clamoribus perstre-
perent, ecce! subito in medio fluminis
emergitur, et brachius in altum porrectis
exclamavit: adiuua Domine. et iterum
statim submersus obiit XVIII. Kal. Julii.

De Bernardo.

Bernardus, quem etiam superius nomina-
vimus, doctor erat excimius, monastico
quoq; disciplinae custos enituit diligentissi-
mus. Atque quadam nocte visione vidit, ^{ens}
quam ipse litteris comprehendens ita scribit:
Loss medi^{um} nocte^{is} cum nullo torpore som-
nia sunt verissima, interim scilicet dum
pulsabantur matutino, videbar sub divo
cum aliis ^{quatuor} stare. Ubi cum oculos sul-
fil, in altum erigerem, ecce de foramine coeli
maximus favillarum globus subito erupit,
qui non proceps in ima cecidit, sed transver-
se per aërem lapsus ad terram usq; per-
venit, cuius finis non erat. Adhuc
scala, ut mihi videbatur, de terra in al-
titudinem porrecta erat, cuius summas
coelum, id est oram eiusdem foraminis

. ~~Ass~~angebat, per quam ut divinitus decretum
 erat, homines coelum ascendere debuerant, ut
 superioris flammae quo in coelo erat, incendio
 cremarentur, sicut et ceteri qui in Transacto
 mundi ovo defuncti tunc resurrexerunt, et
 mox reprobi cum Electis mixti in terram per
 favillas emitterentur. Hoc ego videns dixi
 assantibus, ecce quod semper de fine mundi
 audivimus, iam in manu habemus, videtis
 favillas volantes, quarum maxima pars can-
 dida, pars autem aliquantula apparuit nigra,
 albo, inquit, quo videntur favillis. Sanctorum
 sunt animae examinatio ignis purgato, et
 addidi, quid diutius moramur? quin et nos
 illuc ascendentes in favillas sicut ceteri redi-
 gamur? quandoquidem inducis nobis non da-
 buntur? Igitur scalam, quam dixi, audivimus,
 et per illam certatim scandere coepimus. Hoc
 autem lex favillis dabatur, ut post pervolatum
 aërem per idem foramen revertentur, ibique
 carnem receptura iuxta meritum iudicarentur.
 Superius vero Custos foraminis positus erat,
 qui favillas post reversionem animatas ab
 invicem segregaret, ita videlicet, ut bonos
 in eodem Lalasio in iudicio presentia deam-
 bulare permitteret, malos vero mox ut cum
 Electis ingrederetur, in quandam Camera
 proxime positam recluderet: ut scriptura
 impleretur: Tollatur impius, ne videat glo-
 riam Dei. Hoc solum mihi in summitate
 scale stanti revelavit, qui eidem foramini
 Custos superstiter, cuius foraminis os ita
 strictum mihi videbatur, quod quilibet
 homo solus vix ingrederetur. Ast ego

[Albas cum nigris
 videbam enim fa-
 villas volare

Fin Coelum

In celo mitigata
Favillas erutare
desit. non omnia
Collectis

in summitate scale restiti, differens in
Troitum donec flamma quae superius cor
pora comburens de coelo in aërem per fa
villas emittebat, mitigaretur, quasi qui
differt ingressum aestuarii, intus adhuc cepon
te densitate fumi. Quae etiam comparatio
tunc mihi visa est in somno. Postquam
vero flamma viribus, manibus, pedibus
et ulnis innitens ipsum foramen vix, cu
desit. non omnia stode licet non prohibente, intravi, hoc
multum timeans, ne qui mihi scelerum con
sciis fui, privarer gloria Dei. Revertentes
autem faville in ipso aditu foraminis sunt
animatae, quas sicut etiam mihi priusquam
intrarem, adhuc in scala stanti revelatum
est, custos ipse mox sepeceperavit, et ut diximus,
Electos in praesentia Iudicis liberè deam
bulare permisit, reprobos vero mox ut
ingressi sunt, in privatam cameram re
clusit, nec tantum spatii illis concessit,
quod in os Iudicis, qui praesens erat, sal
tem rotatione oculorum quamvis citissimâ,
respicere valerent. De multitudine au
tem Electorum in alba veste nilentium,
ingens strepitus fiebat. videlicet quo or
dine eos daretur ad coenam agni recum
bere. Ego igitur inter illos strepentes
cupiens occultari, ne me Iudex respiciens
iuberet in cameram reproborum detrudi,
sine cessatione illis Sanctis, inter quos
latebam, supplicavi, ut subveniendo re
compensarent mihi, si quid alicui eorum
in terra positus deservivi. Adhuc ut mihi

67
 occultatum

uir sum fuit, iudex me inter illos non re,
 spescit. Tandem strepitu composito re,
 dicebant, et ita se invicem ordinabant, ut
 ex una parte palatii usque in alteram ubi
 introitus erat, in uno ordine essent lo-
 cati. In primis videlicet Sancti Patriar-
 cho et Propheta, deinde alii Sanctorum
 Coetus, ab initio mundi per temporum
 lapsus de seculo abstracti, deinde quasi
 in ultima etate mundi sero vocati Apo-
 stoli XII. in extremitate eiusdem ordinis
 simul iuncti. Hic ordo in longitudine pa-
 latii positus erat. At ex altera parte,
 id est, in latitudine palatii, videlicet
 coram obtutibus Apostolorum positus
 erat thronus Domini, in fine autem se-
 dis Apostolorum nullum locale spatium
 restabat, nisi quod vix duos homines capere
 valeret. At ego in ordine Sanctorum nusquam
 locum ^{cum} apperere valens quodam Socio meo qui
 me comitabatur, furtim illum invasi, quem in fine
 Apostolorum vacuum conspexi, optans vel illic
 in extremis occultari. Timens vero iudicem, in
 cuius aspectu locum rapui, non ausus sum erecte
 sedere, vel ceteri, sed prostratus ut anguis in herba
 cum predicto Comite meo latitare cogi. Nobis
 ergo sic locatis, custos suprascripti foraminis pro-
 cedebat, et secum innumeros candidissimos panes
 apportabat. Et incipiens à primis in aula id
 est Patriarchis et Prophetis, ~~in~~ uniuersis, per ordi-
 nem panes singulos distribuere, sicq; dispensans
 usque in finem Apostolorum perveniebat, qui in
 extremitate eiusdem Ordinis simul residebant.
 Tunc duo panes superfuerunt, alter helleboreus
 alter vero sigillatus, quos Minister iratus nobis
 proiecit, quasi indignans. Nos qui adhuc à com-
 bustione eramus incorrupti, purgatis Sanctorum Coe-
 tibus debere participari. Sed ~~sigillatus~~ ^{sigillatus} mihi,
 qui Socio meo inferior existi, id est, in aula

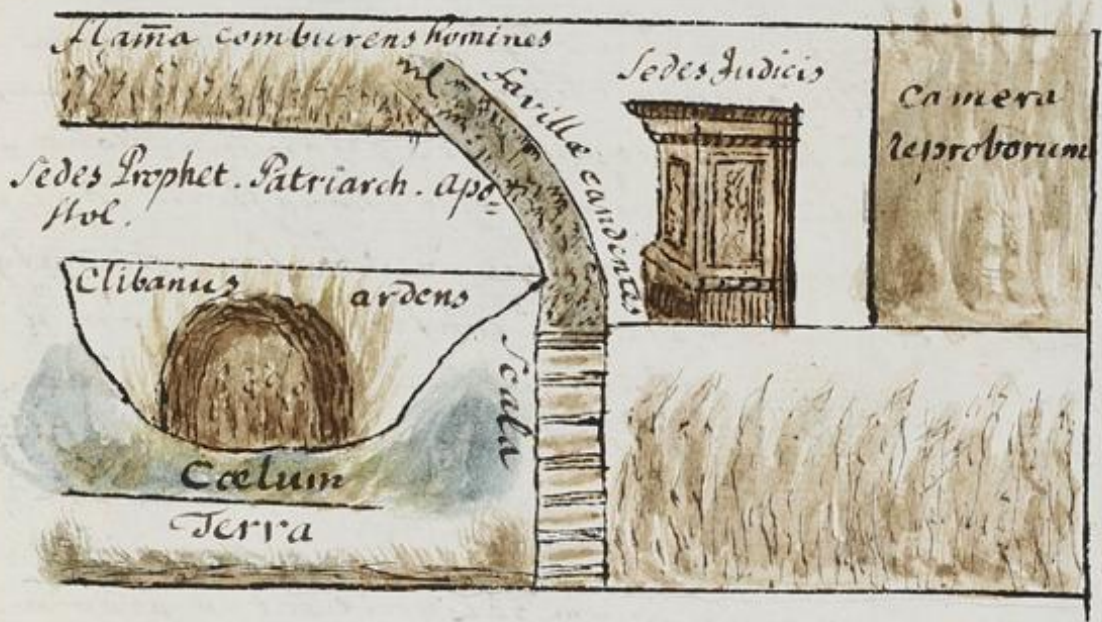
T cum poenas me
postea luiturum
pro meritis considero

T ipso

extremq; forte venit. Tunc Judex nos duos primum
reprehendit, et quod dissipatio panum fieret, similiter
vidit, et nescio, quo hilari vultu sui nutu mihi
innuit. At ego quid fieri vellet, satis sentiens,
surrexi, nam antea prostratus iacui, et in locum su-
perioris foris mei prosiui, et panem qui sibi positus
est, cum loco rapui, illum vero non invitum in locum
in quo prius iacebam, detrusi, et ut alii panem quem
rapui esuriens manducaui. Hoc autem mihi obli-
gite tunc iure gratulabar, nam evangelice lecti-
onis recordabar, in qua ultimo Convivis dicitur:
Amice ascende superius. Cum autem dimidiam
panis mei partem consumerem, agitudine animi
gravatus dixi ad socium apertem, Jam panem
licet suavissimum fastidio, At ille, retice, inquit,
hominum stultissime, nonne in libris quondam le-
gisti: Beatus qui manducabit panem in regno Dei.
His verbis fletus iterum manducaui ut primitus.
Interea Minister de novo à primis incipiens, Cyathum
vini obtulit, ad nos vero perveniens, quasi priori ira,
cunctia irritatus, forra lumina nobis intorsit, nihil, potus
ut ceteris dedit. Judex vero ut nos carere Cyatho vidit,
ministram increpavit ob hoc: quod nobis potum non de-
dit. At ille excusationem querens, vas se non habere
dixit, tandem à iudice pulsus vinum nobis obtulit, et
Cyathum quem mihi primum apportavit, pro ira parum
declinavit, ita ut etiam aliquantulam partem in
terram effuderit, foris meo autem nihil omnino dedit.
Intuler hoc tamen, ut visum mihi fuit, solus Judex
cibo abstinuit. Deinde Ministram reprobis in
privata custodia reclusis cibum dare iussit, se non
posse pati attestans, quod utrumq; damnum sustine-
rent, quod ipsius gloria et cibo carerent. Quod
serviens mox ac libens implevit. Cena autem fa-
cta subito in Palatio clibanus ardens post terga
nostra apparuit, in quem ut dictum est, Judex reos
mittere debuit. Ante quem ego positus flammam
intuebar, et nimia tristitia afficiebar, nam pro
delictis, que in terra positus commisi, has poenas
me non evasurum scivi, quamvis Judex ^{Nulla} peccata
succenseret mihi, quem venientem, ut in fornacem
reos mitteret, subnixæ rogavi, ut me dimitteret,
brevissima hora ad terram descendere, et aliquid
per verbera memetipsum purgare, nam id genus
penitentis certissimum fore dixi. At ille,
non tibi inquit, licet modo purgari, sed olim in
terram libere positum oportuit promeditari. Hoc
hoc

58

penitentia per verborum ambages protata nimium
 est sera. Quam et iam nunc frustra conaris proferre.
 quandoquidem per bona opera tunc dissimulasti peni-
 tere. Jamque prope erat, quod me traditurus erat in ven-
 dio. Et nescio quomodo mihi indulget, et per quod men-
 ses non annos ultimum diem protelavit. Evigilabam
 et verum non esse gaudebam. Hic Bernardus de-
 scripsit formam palatii, quod offensum fuerat hoc modo:
 Palatium.

Visio.

Cum autem idem Bernardus in sancto ^{proprio} ~~proprio~~ beato
 sine quievisset, postea cuidam fratri per visum no-
 cle videbatur, quasi eandem Bernardum super vi-
 vos carbones prostratum videret torreri. Quod
 cum fratribus retulisset, beato memorie Ge-
 behardus Constantiensis ^{episcopus} ~~episcopus~~ respondit, de hoc vi-
 su nolite curare, quoniam qui eum viventem odisse
 probantur, nunc etiam de mortuo dura somniare
 videntur. Nam beatus Bernardus in hac vita
 sine querela Domino militavit, et ideo verè cre-
 dendum est, quod iam beatam requiem perpetuo
 regnaturus intravit.

Visio.

Item alio post non multum visum est, quasi
 ei in Monasterio deambulanti idem Bernardus
 occurrisset, et cum frater ex eius visione,
 quem sepultum noverat, intremuisset, eum tamen
 interrogavit, dicens, quid est hoc? quod hic de-
 ambulatis? vel quomodo habetis? At ille,
 si ubi, inquit, Domino placet, nam eius iudicio

mihi pro poena conceptum est, angulos huius Clau-
stri circumire, et observare, et hoc tamdiu, quam
diu eius misericordia placuerit. Erat namq; idem
subdiaconus canis permixtus, litteris apprime
eruditus, claudicans gressu, baculo semper su-
stentabatur, ac per hoc Sacerdotio minus idone-
us habebatur.

De suonone.

Eratalius quidam Presbyter Cuono nomine in
ipso Monasterio, quem etiam antea nominavimus,
Vir, inquam formosus valde, ex prioribus Mona-
chis, qui etiam Rinaugiensis Monasterii Regi-
men promeruit, illuc quippe in abbatem assumptus
fuerat, sed quadam die ira contra servum com-
motus, eum cum sepulo incaute percussit, ex
quo ictu idem homo infirmari coepit, et fi-
nivit vitam. Ea pro culpa non solum Presbyte-
rii honore, sed et regiminis est privatus digni-
tate. Ergo ipsum locum reliquit, et in provin-
ciam que vocatur Hiez abiit, atq; in eiusdem
partibus Pontificatus officium sibi fraudulenter
usurpavit, Ecclesias dedicavit, homines oles
confirmationis fallaciter perunxit, et alia
Pontificalia officia peregit, et exinde non
modicam sibi pecuniam aggregavit. Cumq; in
hoc voluntati suo plene satisfecisset, deposi-
tis vanitatis suis Insulis ad Monasterium suum
pristinum hoc est, domum Lehi rediit, et se Man-
gisteris Ven. Theodorici Abbatis subdidit, cumq;
altaris officio iure careret, et tamen vir valde
idoneus esset, Abbas Theodoricus obnixis precibus
apud Gebhardum Epum impetravit, quod ei tan-
dem Missas agere concepit. Cui iterum hoc va-
nitas subrepsit, ut si quando Missam privatim
cantare voluit, majorem sibi calicem eligebat, et eum
vino usq; ad summum implebat, halemq; avaritiam
in ipsis ~~sanctis~~ mysteriis exquirebat. Quadam igitur
nocte vidit in visione, quasi beatus Antistes Gebhardus
Monasterii Fundator et Adelbertus quondam abbas
de quo longe superius diximus, eum per manus in Basilica
ante imaginem S. Crucis deduxerint, et eum vestibus
spoliaverint, atq; acerbissime verberibus affecerint, cumq;

(Sacrosanctis)

hoc seipent, ei S. geothardus sic ait: Eue hoc tibi
 pro vincta scelerum, quo in hoc meo Monasterio egi-
 sti, et adhuc adjicietur tibi. Et cum non post mul-
 tum una die serò cum fratres post Completorium
 ire vellent dormitum, idem Quono, de quo loquimur,
 secessum petiit, et eue subito retrò cecidit, et
 sensum perdidit, et pridere atq; arhelare nimis
 cepit, quod audiens Venerab. Pater Sigihorus, qui
 juxta eum erat, surrexit, et appexit, quidnam
 esset, et vidit eum supinum super secessum
 jacentem et arhelantem, ac primo suspicatus
 eum dormire, et stertere, diu expectavit, sed
 cum nullo modo respiraret, tandem accepit, et
 eum à secessu removit, et in pavimentum prostra-
 vit, super demum fratres convocavit, qui ve-
 nientes eo sensu sine voce et omnibus membris
 debilitatum invenerunt, et semianimem leva-
 verunt, et in infirmariam detulerunt, ubi ad
 aliquamdiu gravi infirmitate detineretur,
 aliquantulum ex inde convalescit, sed tamen
 usq; ad mortem suam mutus permansit.

Visio Quothardi.

Alius in eodem Monasterio erat Venerab. Presby-
 ter Quothardo nomine, cui quadam nocte in
 visione S. Petrus Princeps Apostolorum
 apparuit, quasi stans in supremo Claustri juxta
 imaginem Salvatoris nostri, conventu totius con-
 gregationis simul residente, et nutu digiti sui
 evocabat se fratres quos volebat, cumq; ad
 nutum eius quicq; venissent, singulos confestim
 transmisit ad Superos. Novissime et hunc ipsum Qu-
 othardum, qui hoc cernebat, advocabat et ipse
 S. Petrus confestim antequam ille veniret,
 evanescens ascendit ad celos. Ille vero cum
 veniret ad Stationem Apostoli, coepit nimis dol-
 ore contristari, quod desolatus ab apostolo

Pbr. Ilegitimus

Presbyter, non

Pater.

I pbr.
forte Desbyter
et sic est sequentia ita
suadent

remanserat, qui priores in coelum transferat.
Cum ergo magno angore fatigatus confisteret, subito
aureus furis de caelo demissus est, et ei sub ascella² in-
cunpositus, et sic est in coelum subvectus. Die au-
tem sequenti cum Idem Pater Abbati Theodorico
hanc visionem retulisset, ille ei sub intermira-
tione Divini Nominis interdixit, ne cuiquam eorum hoc
referret, de quibus ista vidisset. Post paucos
dies coeperunt hi qui vocati fuerant eo ipso ordine
mori, quo fuerant a B. Petro vocati, et ad extremum
etiam ipse migravit, qui hanc visionem vidit.

De Adalrico Brigantensi.

Circa hoc tempora multi familiaritatis magnam
gratiam habebant apud Vener. Theodericum, eo
quod ipse esset vir religiosus et prudens, et utilis
actu et consilio, et ideo nobiles et divites quique
ad eum conveniebant undique, et suo exemplo atque
consilio proficere cupiebant. Inter quos Adal-
ricus Brigantinus Comes vir nobilissimus et strenuus
maximam habebat amicitiam cum eo, et familia-
ritatem.

De Andoltisbuoch.

Et erat solitarius quidam nomine Diedo, qui fec-
rat sibi oratorium et habitaculum in saltu,
qui vocatur Andoltisbuoch, et fecerat novaria cir-
cum se, et videbatur idem locus ad servitium
Domini opportunus. Postquam vero jam dictus
solitarius in Domino quiescit, Adalricus Comes
rogavit Vener. Theodericum, ut ibidem cella edifi-
caret, et regularem inibi vitam institueret,
quod ille proorsus se facere abnegavit, nisi eunde
locum Monio suo in proprietatem traderet,
ut si laboraret, aliquem etiam inde fructum per-
ciperet. Inde diu habita deliberatione tandem
Comes concessit, et reliquias sanctorum, quae in
loco solitudinis jam dictus servus Dei in oratorio
suo habuerat, ad Monasterium S. Gregorii

Andoltispuoch
in cap. Brigantensi.

transmisit, ac postea eundem locum qui vocatur
 Andoltisbuock et aliam possessionem que dicitur Ha-
 sunndra Petrihusensi Monasterio in perpetuum pro-
 prietatem et Ministerium fratrum, Deo et S. Grego-
 rio per successiones temporum ibidem jugiter servien-
 tium coram idoneis testibus absque ulla contradictione con-
 tradidit ea conditione, ut ibidem cella edificaretur, et
 Monachorum habitatio pro facultate loci jugiter habere-
 tur. Hanc donationem peracta cepit Abbas Theodori-
 cus eundem locum incolere, et multo labore atque
 sumptu oratorium ibi et Claustrum ex ligneis ta-
 bulatis construxit, quod in honore S. Petri apstli
 denominavit fecit, et deputatis illuc idoneis fratribus
 Agnradum de quo ^{etiam} ~~superius~~ retulimus, eis pro-
 fecit. Cumque aliquandiu illi demorarentur,
 et numerus fratrum augeri coepisset, et, pro-
 pter longitudinem et difficultatem itineris vintu-
 alia, et quod illuc deferre minimè potuissent,
 eo quod idem locus longè in saltu situs esset, inie-
 runt consilium, ut cellam ad Brigantium ^{trans} ~~disponerent~~
 rent, ubi fratres facilius, et quotiescunque neesse-
 ria habere potuissent.

Hattmann fil.
 eatis poroch. Wabe-
 burg, cap. Lind.

Incessaria

De Brigantio.

Igitur Abbas Theodoricus venit ad locum qui dicitur Bri-
 gantium, et secum adduxit Gebhardum Epum et
 Agnradum atque Waltrium comitem cum aliis hinc
 negotio necessariis, ut viderent, ubinam cella edi-
 ficari debuisset, quoniam quidem eam de saltu per-
 mutari placuisset. Dùm igitur ^{ergo} de his habitis
 deliberatione placuit illis, ut juxta Ecclesia ejusdem
 loci fieret, si Rudericus comes suam partem ejusdem
 Ecclesia ad hoc permittere voluisset, est enim ibi
 Ecclesia baptimalis, cujus medietas finis et sylvæ
 et omnia reddituum earundem partium pertinet
 ad Erfuldorfenses proeres, sicuti et altera me-
 dietas ad Brigantienses; Itaque Rudericus comes

vid. Drusch.
 v. Augia alba,
 Brigant.

vid. chron.
 Bertholdi
 ad an. 1089.

70
nequaquam acquievit, ut partem suam traderet.
Qua de re celsato priori consilio verterunt p alio,
et quoniam prior cella quandam Castellam juxta pos-
sederat, hanc adierunt, et circumquaque inter frute-
ta locum opportunum quosierunt, ac Domino pro-
monstrante invenerunt. Nam Verer. Gebhardus
dum orando circumiret, et loca circumspiceret, et
exploraret, uno in loco repente substitit, et ibi
fieri cellam judicavit. Omnium ergo votis
in id ipsum concordantibus, coepit Theodericus ibi
cellam construere, et sumptu atq; stipendio Morrij
sui, cui idem locus, sicut et prior in propria-
tem traditus fuerat, primo quidem oratorium, de-
inde claustrum omnia cellabulata lignea edifi-
cavit, et in honore S. Petri dedicari fecit, Monachum
autem ibidem abbatem constituit, sicut et olim apud
Domum Petri fuit. Ipse tamen frequenter eo
locum visitabat, et ^{ejus} utilitatibus prospicie-
bat. Nam fere per ^{quinque} annos quidam de Eich-
stetin ad Petrishus venire debuerat, ad edificationem
harum duarum cellarum expenderat. Ad hoc sa-
cras vestes et libros ac sanctorum reliquias, tam eas,
quo primitus directo fuerant de Anolthsbuoch,
quam alias multas & magnificas.

Item unde supra.

Deinde cum idem locus proficere coepisset, et ditescere,
coeperunt tractare, qua ratione idem locus
posset libertate donari. De hoc igitur diu ha-
bito consilio invenerunt, nullatenus hoc melius
posse fieri, nisi ut Comes Waltrius Petrishusen-
si Monasterio predium, quod dicitur Brigin-
hurin, quod Pater suus olim donaverat, rede-
ret, et ipsa versa via Brigantium a Monaste-
rio reuiperet. Siquidem idem comes adhuc ado-
lescens filiam Werthneri Comitis de Habichsbu-
che sibi desponsaverat, et ei sponsalia jura-
mento firmaverat, sed priusquam eam ac-

ciperet, devenit cum Helgone Duca ad Chalamintam,
 et conubium latenter cum ~~filia~~ ^{exposita filia} ~~Adalphi~~ ^{erat nomen}
 Rodolphi regis, remque voluit latere, sed puella promul-
 gavit, siquod factum est, ut propinquorum ejus po-
 tentia ipsam in Matrimonium auipere cogeret, et
 juramentum, quod Wicthori filio juraverat, emenda-
 vit, et omnia quo illi responderat de suis propriis
 reddidit. Unde factum est, cum quorundam suorum
 Ministerialium reditq et beneficia illud daret, et
 eos alias poneret, ut etiam quendam Trigintusin
 transferret, quorum posteritas adhuc ibi viget.
 Ergo ex hac ut opinor, occasione idem pradium Mona-
 sterio subtractum fuerat. Igitur ut superius dictum
 est, ut Brigantium reciperet Adalricus Comes Mo-
 nasterio quidem Petristus Trigintusin restituit,
 et de Anstisbuoc et Hafmunda nihil est gestum.
 Sed quod primitus fuerat actum remansit intactum,
 ex negligentia autem nostrorum epis in usum
 Brigantiorum, quamvis etiam concambium Bri-
 gantium non fuerit legitimum, quoniam et
 Trigintusin prius Monasterij fuerat, et hunc
 iure etiam sine coemptione restitutum, quod
 fuerat fraude ablatum. Pro ornamentis autem
 et utensilibus Ecclesie tam in sacris vestibus
 et metallis et libris, quam in ceteris reli-
 quiis, que a Monasterio illud fuerant directa, ut
 illi permanceret, data sunt XXX Talenta.
 His ita gestis operunt Ecclesiam ex lapidibus
 edificare. Per eodem tempus Adalricus Comes
 perrexit ad Pretingen, et ibi per aliquot dies
 morabatur cum multitudine suorum, et qua-
 dam die juvenuli post prandium ascenderunt
 juxta in supercilium montis exalti, et coepe-
 runt saxa ~~evolvere~~ ^{evolvere} in vallem jocandi gratia,
 et eue, unus nomine operatus saxum evol-
 vit, et ut se observarent, qui subitq in valle

F lapidis

F delatus

erant, proclamavit, accidit autem ut Comes Adal-
ricus contra deambularet, et iterum ~~suum~~ delina-
re noluit, sed saltu transilire voluit, sed lapis
eum in tibia percussit, et confregit, et a multo
post mala Vesica crevit, cumq[ue] in brevi extin-
xit. Itaq[ue] Brigantium cum Ecclesia novum
esset dedicata, insepulta sepelitur, quousq[ue] sig-
coepus ad dedicandum oratorium convocaretur. Abbas
autem Theodericus audiens eos murmurare, quod
Biginhusin in suum jus iterum vellent retra-
here, nullatenus episcopum permisit ut Ecclesiam
dedicaret, antequam Bertha relicta Adalrici cum
matru filiorum suorum Rudolphi et Adalrici Bi-
ginhusin coram plurimis et libertis et servi-
libus S. Gregorio perpetuo in proprietatem con-
firmaret, et sic Brigantium in libertate di-
miserit, ea tamen conditione, ut ibi habitan-
tes semper respectum ad domum Petri haberent,
consilium et auxilium, regimen et abbatem
inde haberent, et unum atq[ue] idem episcopus, atq[ue]
ita demum oratorium est dedicatum, et corpus
Adalrici inibi sepultum.

De Waginhusin.

Et erat vir nobilis, cui nomen Guoto, qui pradium suum
apud Waginhusin, et alia omnia, quae habebat, ac
semetipsum ad Cassinhusin obtulit, et aliquanto
tempore ibi in tanto proposito dequit, postea
se et omnia quae illuc tradiderat, subtrahens
tantis eos molestiis afflixit, ut ei tandem tria
pradia traderent, et se abdicarent, scilicet Wagin-
husin, ubi iam cellam fecerat, capellam et
Honsstetlin, ut saltem ipsi cetera quiete possi-
derent. Hoc patrato idem Guoto jam dictam
cellam Waginhusin cum omnibus appendicijs suis
suis Ecclesiae Constantiensi tradidit, astante scilicet
scilicet

421
72

huseri abbate Adilberto, et eius Advocato Adilber-
to Comite et de Monzberch^e et plurimis ca fra-
tribus nec contrariis. Actum in publica Sy-
nodo Constantis coram plurimis idoneis testibus,
Gebhardus autem Episcopus frantum sibi locum
Theoderico Abbati commendavit, et ipse fratres
idoneos illic adduxit, per quos eundem locum multis
annis excoluit. Post hoc ~~Abbas~~^{frat} huseres et here-
des Tuotoni sperant ipsum locum adducere, aspen-
tes eum ad p^rimum utriusque pertinere, ac per hoc in-
cremento eius usque in profens maximum impedi-
mentum fore.

De Lessione Diemonis Archiepiscopi.

Et idem tempus grande scisma erat in Gale-
ria propter excommunicationem Henrici Regis, et
ejus intusi Wiperti, alijs his, et alijs Ecclesie fa-
ventibus, ac per hoc aliqui Episcoporum proprijs
p^resbiteris, et peregre vagabantur, in quibus
Diemo ~~frat~~ Archiepiscopus multis diebus exul
cum Gebhardo Constantiensi Episcopo quod
Monasterium domus Petri morabatur, ac postea
Hierosolimam profectus in ipso itinere a pa-
gano captus et Crotac^m civitatem perductus,
et custodiae mancipatus ac postremo Martyrio co-
ronatus est.

Junauensis

De Walrico Patriarcha.

igitur Rex Henricus Abbatem Monasterij S.
Galli Patriarcham apud Aquilegiam constituit,
et utramque potestatem habere permisit, pro eo
quod semper erroribus ejus toto annu favore
bat. Ea de causa etiam regem instigavit, ut
Venerabi Gebhardum Constantiensem Episcopo
qui a Wiperto ordinatus contra catholicos tyrannidem exercebat

depelleret, et alium pro eo constitueret, eo quod ipse nunquam ei vel alicui fauorem suorum, ulla ratione communicare voluisset. Erat enim idem Gebhardus tunc temporis legatus et Vicarius Apostolicus in Theotoniis partibus. Cum dicitur ergo Valtrius diu conspiratione cum Rege habitā, demum obtulit ei unum de monachis suis nomine Arnoldum de Sancto Monte progenitum, promittens ut, si ei ~~ep~~ Episcopatum daret, ipse cum abbas eius labore intruderet. Itaque cum Rex eius votis satisfecisset, ille domum regressus, cum magna militari manu Arnoldum Constantiam adduxit, sed civibus ad arma concurrentibus et forti, pertinacia resistentibus, inacti recesserunt. Item Henricus frater Arnoldi Advocatus de S. Monte congregata multitudine suorum advenit, et in Monasterio S. Gregorij tyrannidem exercuit. Nam virtualia fratrum temeraria manu invaserunt, gladios suos in eorum animalibus probaverunt, et multa flagitiosa perpetraverunt. Inter has varias et multimodas conflictationes Gebhardus Episcopus munitionem sibi construxit in capite Rheni fluminis in ipsis fluentis, ut ipse inibi tutus permanere potuisset. Ad ultimum tam frater eius Dux Bertholdus, quo ceteri pene omnes corrupti sunt muneribus, et abominabiles facti sunt ei, et non erat qui faceret bonum usque ad unum Theodorum, quem in omnibus tribulationibus reperit fidum.

De Exilio Gebhardi Episcopi.

Itaque eorum perfidio locum datus recessit, et usquequaque per regnum vicum Domini apostolice magna cum gloria quamvis exul exercuit.

Deinde quasi effrenati cum magno strepitu Arnoldum

Adduxerunt, et Cathedra Constantiensis Ecclesie in
 purificatione S. Marie impoſuerunt, anno ab in-
 carnat. Domini M.C.III. Hoc Verba per duodecim
 fere annos protrahita, nunc ad perfectum malum
 est perducta. Postquam autem Arnoldus Episco-
 patum obtinuit, confestim misit, et congrega-
 tionem Domus Petri obnixè postulavit, ut quiete
 ac pacificè in Monasterio suscipderent, et Domi-
 no seruirent, seque promisit nulla eis molestiam
 omnino illaturum. Ipse autem Romam perrexit,
 et a Wiperto consecrationem accepit.

De exilio Theoderici Abbatis & Fratrum eius.

At Theodericus abbas nullam quietem post disces-
 sum Gebhardi Episcopi habere passus, quoniam
 eum ut animam suam dilexit, sed ipse anno
 hoc est M.C.III reliquit Monasterium suum,
 et monachos atque barbatos fratres dispersit,
 et comendavit per monasteria, ipse vero asumpſit
 secum XII. quos elegit, et eos secum in traicarian
 duxit ad Monasterium, quod dicitur Wezimisbrunnin,
 et ab Adilberone Venerabili Abbate ejusdem loci hono-
 rifue ^{suscipit} ~~ſuſcipit~~ us, et charitative cum suis omnibus
 per aliquot menses habitus est.

De Castellensi Cenobio.

Deinde quidam nobilissimus vir et religiosus nomine
 Fridericus tulit eos inde, et comendavit eis cellam,
 quam ipse coeperat in loco suo proprio in excelso
 monte, qui vocatur Castellum, omnique eos huma-
 nitate fovit, et honoravit. Denique ~~idem~~ bono
 memorie Heros Fridericus nomine habebat filium
 Othonem nomine, summa nobilitatis et devotus vi-
 rum, qui una cum Patre et ^{summo} ~~summo~~ proceribus
 ejusdem provincie cognatis videlicet et regin-

vid. Braunsh.
 chronol. monast.
 v. Castellum.

quos atque amicos suos vener^{abile} Theodoricum et fratres eius
summo honore excolebant, et locum magnis divitiis
cumulabant, in tantum, ut in brevi multos sibi
fratres aggregaret, et monasticam vitam honestis-
sime sibi ordinaret.

De Wernharo supraposito.

Quedam ergo Theodoricus de Domo Petri, qui hunc reman-
serant, constituerunt Wernherum quendam de Essen-
dorp natum, sibi in abbatem, et obliiti regularis
discipline, quam didicerant, remissius agere coeperunt.
Anno suo quoque intrusus Episcopus beneficia inde suis
concedere coepit, quod nulli unquam Episcoporum fa-
cere licuit. Postquam autem Wernherus cum suis
suis ^{fratribus} et Arnolfus cum suis res monaste-
rii ad ultimam penuriam et inopiam perduxerunt,
ipse relicto Abbatis nomine ad Theodoricum se
in Bavariam contulit, ei se subiecit, qui eum
benigne suscepit, ei quoque officium altaris invito
Gebhardo Episcopo restituit, sed non diu perman-
sit cornu peccatoris.

Quomodo Henricus IV. Rex a Patre Henrico recepit.

Anno denique M.C.V. Henricus filius Henrici
legis tertij recepit a Patre excommunicato, et con-
sentientibus Principibus regnum contra Patrem
arripuit. Inde maxima exorta est querelam
earum, nam ipse Pater Henricus cum non
posset filium ad se vocare, congregato exercitu
omnes fautores eius rapinis et incendiis maxi-
mis laesivit, nunquam tamen pugna faul-
tatem ~~libuit~~ prebuit.

De Reditu Gebhardi Episcopi et Theodrici Abbatis de Exilio.

Henricus ergo postquam regnum obtinuit, con-

2 1
 festim expulso Arnolfo Gebhardum maximo cum honore
 in Episcopatum suum restituit. Theodericum abbatem
 confessorum sibi elegit, et Monasterio suo restituit, eiq.
 XXX Marchas Argenti transmisit, e quibus Abbas
 res Monasterij dissipatas oportune et utiliter repa-
 ravit. Deinde Henricus senior, et Henricus juni-
 or generale colloquium Mogontio fecerunt, ubi Pa-
 ter filio Regnum Regni et coronam cum ceteris
 Regalibus tradidit, insequ se ante Gebhardum
 utpote sedis Apostolice legatum in terram pro-
 stravit, et multum elens absolvi se ab excom-
 municatione postulavit. Quod ille facere se
 propterea renuit, quoniam timebat, ne si for-
 te eum absolvisset, regnum ad eum iterum trans-
 fieret sicut, et fieret error posterior, pejor pri-
 ore. At tamen cum non post multum viro
 obisset, filio apud Casalem Saram impe-
 frante Ecclesia^{stica} sepulturam promeruit, prop-
 ter satisfactionem, quam prostratus publice
 coram Clero et populo facere non erubuit.

De Castellensi Mona-
sterio.

Itaqz Venerabilis Theodericus cum Mona-
 sterium Castellense fundasset, Basilicam
~~fundavit~~ ^{edificavit} fratrum congregationem colle-
 gisset, Venerabilis Virum Altmanum ab-
 batem eis constituit, et ipse cum suis ad
 Domum Leri remeavit.

De Nernistheim.

vid. Braub.
 v. Nernstheim.

Post hoc Hartmannus Comes senior de
 Dilingin rogavit eum, ut in montem
 qui vocatur Nernistheim, ubi ipse Ca-
 nonicos regulares constituerat, ipse Pater

Theodericus Monachos adducere, et monastium ibi vitam
institueret. Cujus petitioni assensum probens addu-
xit idoneos viros Beroldum quem Priorem fecit,
Gebinonem Avunculum meum, Wembertum su-
perpositum suum, et alios eodem loco sufficientes.
Et ut semel dicam, de jam nominato Werthario,
cum in eodem loco operibus prope, et licenter
ageret, quocumque vellet, et à cunctis contra me-
ritum suum honoraretur, cum jam esset senex,
cessit et habitum monachilem deposuit et se-
cularem assumpsit. Et cum curiam Turrim dei-
ficaret, morte proventus ^{perit} interijt.

De Investitura Udalrici Episcopi Strimi.

Anno M.C.X. Henricus IV. Rex magnus cum ma-
ximo exercitu Romam pervexit gloriosissime, ut
à Papa Imperator fieret, sed cum Papa in-
vestituras, quas Reges usque tunc licenter pro-
velle suo tribuebant, ab eo respuerit, ut electio
libere fieret, ille iratus Paschalem Papam in
captivitatem redegit, Cardinales injuriavit, infi-
nitas rapinas et cedes Romanis intulit. Roma-
ni quippe ei bellum intulerant, sed Rex victor
existens inenarrabiles cedes exercuit: Interim
ergo ~~Venerando~~ ^{reuerenda} memorio Gebhardus Constant.
Episcopus de hoc seculo migravit, et dum
Rex Apostolicum in custodia haberet, venit
nuntius, qui regi obitum Gebhardi Epis-
copi nuntiavit, et ei Virgam Pastoralem
et annulum detulit. Quo ille continuo
Udalrico filio Hartmanni Comitis de Dilingin probuit,
et Constantiensibus Episcopum designavit. Postea
vero Rex et Apostolicus sibi in vicem recon-
ciliati, et ipse ab eo Imperator consecratusq

recepit. At tamen Walricus ipsum Casam
infestissimum habuit, eoquod interim dum ipse
captus tenebatur ia rege investitus erat, nec
unquam dum ipse vixit, consecrationem impetra-
re potuit, ac propterea octo annis, quibus Cascha-
lis superfuit, Episcopatum absq[ue] consecratione
tenit.

De Vernistheim.

Cum ergo Vernistheimensis cella ad hoc perve-
nisset, ut abbati idonea esset, Theodericus
Abbas quemdam Senem Sigibotnem nomine
de Hirsangia adduxit, eumq[ue] abbatem constituit.
Qui cum aliquanto tempore sine consecratione pro-
eset, et laborem sustinere non posset, reliquit ipsum
locum, et rediit ad Monrium suum. Quapropter
Theodericus iterum rogatus Wentharium de Alshufin
oculis caligantem suum Veteranum Monachum
Abbatem constituit, qui etiam aliquandiu sine con-
secratione profuit.

De Roffe.

Factum est autem ~~quod~~ ^{ut} quodam tempore Walricus
Constantiensis electus gravi necessitate pro acqui-
renda pecunia constringeretur. Ecce autem Theo-
dericus Abbas per idem tempus quoddam pradium
T. n. Totinhufin dictum pro decem marchis vendide-
rat, eoquod illud redimi non poterat, ab his qui-
bus illud Lambertus de Birckilingin iam antea
concesserat, qui illud Monasterio tradiderat.
Ergo hac oportunitate inventa, abbas dedit Wal-
ricus electo octo marchas pro quadam augia Roffe dicta.
ubi olim quidam religiosus et deo devotus Monachus
nomine Galperonius Basilicam magnam construxe-
rat, cuius sepulchrum Deus miraculorum crebris
signis clarificaverat, ipse quippe Galperonius
eundem locum a nobilitate, quo tunc apud Ar-
nach floruerat, pro devotione in proprietatem

fil. paroch. 1715 leg. cap. 15 n. 1.

Verius totinhufin
nam nec T. nec
a sivenis.
et sequentia
sapius confirmant

acceperat, et ipse ~~cum~~ ^{eum} Constantiensi Ecclesie tradi-
derat, ea spe, ut inde sublimaretur, sed ea spes
frustrata erat. Postquam autem cum Ven. Theodori-
cius emerat, privilegium ^{sale} conscriptum pro se
constat.

Privilegium Gelinorra et Rötze.

Notum sit omnibus, qualiter Lampertus de Birthingin homo nobilis duo predia, quo sui juris erat
ex hereditate parentum suorum, unum apud Gelinorra, aliud apud Totirnhusa dedit ad Monasterium
S. Gregorii PP. quod dicitur Petrishusa, ad ser-
vitium fratrum, qui illi die ac nocte Deo deser-
viunt, absque ulla contradictione in manum Henrici
Advocati ejusdem Monasterii coram idoneis testibus
sed cum idem Lampertus totum unum, hoc est To-
tirnhusa non posset redimere ab his quibus illud in
beneficium concesserat, consilio accepto abbas ejus-
dem Monii Theodericus vendidit jam dictum predium,
quod dicitur Totirnhusa pro decem marchis, et qua-
sione inventa dedit ex hoc ipso pretio octo mar-
chas pro quadam insula in Pago Nibiltgowe
quod vocatur Rötze, quae ad Constantiensem Ecce-
siam pertinebat, et Episcopus ejusdem Ecclesie
Walricus accepto jam dicto pretio, id est octo mar-
chis, tradidit eandem insulam cum oratoris ejus,
et omnibus ad ipsum pertinentibus, agris scilicet,
Patis et aquis, nemoribus, quositis et acquirendis
annuente et tradente atque auigiente Advocato Hen-
rico de S. Monte, ad Monasterium S. Gregorii Capo,
cui nomen Petrishusa, ad usum fratrum ejusdem
Monii, et jam dictus Episcopus eandem insulam
cum omnibus suis appendiciis de jure suo Ecclesie
transfudit in jus Monasterii legitima traditione,
et eandem traditionem confirmavit coram cano-
nicis Constant. Ecclesie et aliis idoneis testibus.

De Werra quo facta est sub
Henrico ^{quinto} Imperatore.

His temporibus rebelabat regi Moguntinensis electus

Adilbertus, cuius consilio et auxilio ut tunc ferebatur, omnia illa mala egerat, quo Regis perpetraverat, sed nunc regno eum private conabatur, quasi pro vindicta apostolici, sed verius pro ambitione magis, quam pro iustitia. quem Imperator captum in carcerem posuit, et multis diebus acerrime afflicxit. Ad ultimum ad petitionem Moguntinensium relaxatus et Imperatori reconciliatus, post breve iterum scintillam emisit, qua totum regnum inflammavit. Nam ipse et Fredericus Coloniensis Archiepiscopus anathema super Imperatorem infamarunt, eo quod apostolicum in captivitatem redegerat, et intra breve totum regnum ita ab eis overterunt, ut in Theotonico regno non posset subsistere, sed Frederico Duci Suevoꝝ filio sororis sue summam rerum comendavit, et ipse in Italiam secessit.

De Amilhardo.

Eo tempore quidam senex Monachus nomine Amilhardus in oratorio Domini Petri cum de hoc seculo migraret, sicut ipse Abbas Theodericus palam in capitulo referebat audito sunt voces canentium angelorum et iulantium demoniorum.

De Valrico Episcopo Primo.

Anno ab Incarnat. Dom. M.C. XVI. Valricus Constantiensis electus nimio odio affectus pro diutina dilatione sue ordinationis, multis precibus exortatum Romam transmisit abbatem Theodericum, sperans quod ipse licentiam consecrationis ab apostolico impetraret pro familiaritate, quam dudum apud ipsum Papam habebat, pro multis collatis beneficiis ejusdem nuntius. Profectus ergo Romam Papalem Papam pro Valrico interpellavit, sed nihil profecit, hoc itinere fuit cum ^{fratre} Gebis Avunculo meo. Iterum secundo misit eum pro eadem causa sed in priore profecutione satis curate et se et locum procuravit. in secunda vero vix fratres suos salutavit, et multis debitis involutos reliquit. Itaque per totam illam orationem per Italiam vagabatur, et aliquando quidem ad Papam, aliquando vero ad Imperatorem. Sed cum diutius ibi moras faceret, Valricus secutus est eum, et apud Imperatorem mansit, quem tunc Papa et hostes ut ipse excommunicatum execrabantur. ^{abominabantur} Ergitur cum

Abbas Theodoricus cum suis ⁱⁿ se insolito calore aestatis
incautus homo observaret, circa Kalendas Augustas
mori coeperunt. Videntes autem sibi periculum im-
minere, à Roma recesserunt qui adhuc supersti-
tes fuerunt, et ad Sutriam se contulerunt, ibi itaq;
omnes pariter infirmati migrabant, donec illum
solum infirmam reliquerunt. Quid, inquam,
ille tunc angoris, quid moeroris, quam amaram mor-
tem hauserit, viderit qui velit, cum nullum suorum
remanere conspiceret; se solum peregre et rebus
et suis orbatum moriturum. Contubernia
mulierum ab ipso initio conversionis suae semper
ut pestem devitabat. Nullus etiam virorum cor-
pus eius nudum non dico contrectare, sed nec videre
unquam potuit, quoniam verecundus et pudicissi-
mus fuit. Ad hunc ad hanc miseriam venit, ut
mulierularum ministerio contentus fuerit, quo ei ser-
nebant, ponebant, et sublecebant, et balnea-
bant, atq; ^{coeterna} ministeria, quo ei necessaria
fuerant, peragebant.

De obitu Theodorici abbatis.

Cum congrua ergo penitentia transiit de convalle
~~dispartum~~ lacrymarum ad gaudia civium
superiorum translatus ut credimus ad aethera
III Non Augusti. Sepultus est venerabiliter apud
quoddam oratorium ejusdem civitatis, ac postea
translatus in ipso sanctuario ejusdem oratorii in
occidentali plaga contra altare positus est in
sarcophago lapideo. Reliquorum obitus diem
ignoramus, qui cum eo peregrinati sunt, id est
Sigisfridi Presbyteri, Operti Barbati, et trium
quatuor, Eberhardi, Aeginboldi, et Gosboldi.

Litterae de obitu Theodorici abbatis.

Placentino autem Civitatis Episcopus hujusce-
modi litteris eum ^{canonicis} intimavit. A Dei
gratia. Placentino Ecclesiae Episcopus, et omnibus
sancto constant. Ecclesiae fidelibus fraternam
in Christo dilectionem. Gratias agimus in-
pectoris cordis, et rerum domino, quia vise-
ribus matris Ecclesiae feliciter incorporati, nobi-
liter procreati, carnis ipsius gratanter inrasa-

ti, solido ejus pane confortati in virile robur exere-
 vistis, et per hoc cum gaudentibus gaudere, cum flenti-
 bus flere, in prosperis vel adversis medium benevolent-
 tenere, plenarie didicistis. Igitur de obitu confratris
 nri scilicet abbatis de Petershusen, hominis inquam
 Deo dilecti non turbetur cor vestrum, sed potius gau-
 deatis, quia feliciter migravit, certa pro incertis,
 pro temporibus aeterna comutavit, et quia credita
 sibi talenta multiplicavit, ut fidelis et prudens
 dispensator, in gaudium Domini sui letanter in-
 troivit. Verè credendus est regionem vivorum in-
 trasse, quia primus et testimonium perhibemus,
 eum in confessione pura et penitentia condigna
 per nos exitum suum consummasse. Qua propter ora-
 tionibus vestris et totius Ecclesie eum diligenter
 comendamus. De cetero certos vos facimus, con-
 fratrem nostrum electum autem vestrum Dominum
 Balricum bene valere, ^{nos} quoque cum omnibus epi-
 scopis causam ipsius et Ecclesie sue peragendam
 unanimiter in ~~ecclesia~~ suscipere. Fratre pro no-
 bis, obituro supra ^{memorati} confratris nostri ab-
 batis III. Non. Augusti.

Fratris
 Christo
~~_____~~
~~_____~~

Magis cum hoc litteris Constantiam perlata fuisset,
 Canonici unanimiter Monasterium adierunt, easque
 omni congregationi perlegerunt. Ortus est luctus
 intolerabilis, ^{ab} omnibus, et planxerunt eum valde,
 etiam hi, qui parum bonè ab eo consecuti fuerant.
 Res quas reliquit, Imperator Balrico ex integro
 reddi iussit, quas ille cependit, nec fratribus ali-
 quid dedit, ac de cetero eidem nonno semper ingratus
 existit.

Ordinatus est Ven. Abbas Theodericus anno ab incar-
 nat. Dom. M. L. XXXVI. centesimo vero tertio, ex quo
 fundatum est Monasterium. XXX. annis profuit, et
 sic in pace quievit in senectute bona, anno ab in-
 carnatione Dom. M. C. XVI. ex quo fundatum est
 Monasterium. C. XXXIII. Bibliotheca nobiliter aug-
 mentatam reliquit. Nam libros quos acquisivit,
 ipse subnotati procepit. Nisales libri V. ~~_____~~ ^{quorum ii cum GR}
 III. autem de sanctis et pro necessitatibus continen-
 tes. lib. Evangeliorum I. argento et ope decoratus,
 lib. lect. II. officialis. I. Benedictionale I. Graduale I.

Antiph. I. Breviarum operis Domini. Liber consue-
tudinum Gregorij super Ezechielem. Tertia pars mo-
ralium et V. ex parte, et VI. ex integro. Dialogi
I. Augustinus super Johannem. August. de consen-
su Evangelistarum. August. super primam partem
Psalmorum. August. super Epist. Joan. August.
de opere Monachorum. De bono conjugali, de Virginita-
te. De viduitate. De orando Deo. De agone Christia-
no in uno volumine. Item Enchiridion Aug. flo-
res Augustini. Aug. de fide. August. super XV.
grad. Orientis super Vet. Testam. Regula S. Be-
nedicti. Pentateuicum, atq. apostolorum. Exa-
meron Ambrosij. Vita S. Paulici. Matutina-
les lib. II. Omelias, Liber Hymelis Hos Abbas
Theodoricus libros transferri fecit, quorum aliqui
jam venundati sunt, major vero pars adhuc ma-
net.

De statu et moribus Theodorici abbatis.

Erat autem idem later procerus statura, optimo ha-
bitudinis, subductis supercilis, veneranda canitie,
submissa voce pro abstinentia, orationibus et la-
crymis intentus, bonis amabilis, vitiis horribi-
lis, dicens Magistrum debere esse in Capitulo ut bo-
nem, in conventu ut fratrem, ad mensam ut Matrem.

Ipse quoque erat monastio disciplina et consuetu-
dinis diligentissimus Custos. Corpus suum crebris
Subjectos iusti, ieiuniis macerabat, Virgis etiam semet ipsum se-
gans. Liberis optime pinis coquebat, maxime in secreto noctis silentio,
eruditus nullum divinum officium publice agebat, Neque
cantando, neque legendo, et quamvis ipse facere
non posset, alios tamen studiosissime et honestissime
agere, divinum opus facere, equisano cantu de-
lectabatur, adeo ut plerumque in lacrymas move-
retur, gracilem vocem viros cantare omnino pro-
hibebat.

Explicit Liber III.

74 48

Incipit liber III. De Electione
Bertolfi Abbatis.

Per vulgato obitu Venerandi Patris Theodrici, con-
gregationis sunt Canonici Constantienses et venerunt
ad Monasterium Domus Petri, et int^merunt capitu-
lum fratrum, atque perlectis litteris tam de obitu ab-
batis, quam etiam de exhortatione Walrici electi
Episcopi, quam hortabatur fratres ad eligendum ab-
batem, existimabant Canonici, quod eorum arbitrio
electio futura esset, quam et statim perficihorta-
bantur. Tunc priores humiliter et modeste respon-
debant, non posse hoc ita ^{prope}peragere negotium,
sed moroso consilio per orationes ad Deum fratres inter
se deliberare, et prudenter pertractari oportere,
quem ad hoc assument, ut ei animam et corpus
suum, resque Monastⁱⁱ, atque ipsum locum committerent, nec
aliquom diebant, huic Electioni debere interesse, nisi qui etiam electo
suis forte Quono Ven. abbas in altor^{is}, qui famili^{aris}
aris eidem Monasterio semper existebat, cumque Canoni-
ci contenderent, interesse electioni se debere, omnis si-
mul congregatio cepit uno ore contradicere, et fe-
cerunt eos abire. Deinde habito inter se consilio,
elegerunt Bertolfum Ven. Senem, qui jam diu in eodem
Monasterio Priorisungebatur officio, nullusque
omnino huic electioni interfuit. ^{Wernharig} ^{Falicenus}
quippe qui ad Nornistheim abbas datus fuerat,
tunc aderat, et principalem sedem occupaverat,
ordinatus est autem a Witone Ep^o Curien^{si} anno
M.C. XVI. Deinde sequenti ano^o M.C. XVIII. Pas-
chalis Papa obiit, et Gelasius successit. Tunc
ordinatus est Walricus Episcopus a Mediolanensi
Archiep^o, ac deinceps familiaris Romanus fuit.
Imperator autem comperto obitu Paschalis festinan-
ter Romam advenit, sperans quod Electio Papae per
manus eius transitura foret. Sed Gelasius jam
ordinatus audito Imperatoris inopinato adventu
per noctem aufugit, nec ullo modo eum videre vel
expectare voluit. Quem cum Imperator ad se
revocare non posset, constituit sibi alium nomi-
ne ^{Indinum} Indinum, et appellavit eum Gregorium,
sed Gelasius utrumque excommunicavit. ^{Burding}

Ab contentu originarij
hor verbum non habet

qui etiam electo
velit subesse.
aderat tunc

Falicenus

Abbas hic
habuit in margine
invenitur non
in contentu

Imperatoris potentia Romam obtinuit, Gelasius au-
tem universitatem ecclesie.

De Terro motu.

Antehac eodem tamen anno Incarnat. Dom. ^{inico} M. C.
XVII. III. Non: Januarij circa tertiam noctis vigi-
liam, et iterum in ipsa die XI fere hora, terro mo-
tus ingens factus est longe lateque per orbem, ita
ut ecclesie multe, et quoddam urbes ex imen-
sa concussione subruerentur.

De Visione Wolgeradi.

Sub eodem tempore quidam frater ^{nomine} Wolgeradus
Presbyter infirmus facebat, et eae una die
infra prandium factus est in mentis excessu, ita
ut venientes fratres putarent, eum jam defunctum.

Post paululum autem oculos aperuit, et inter-
rogante eum Abbate et ceteris, quomodo se habe-
ret, dixit se mortuum fuisse, et in celo perductum
claritatem ejus vidisse, ibique Theodoricum, in magna
gloria, et Sigfridum ejus capellanum, atque septem
inter barbatos viros, et alia quoddam, quae cogniti-
oni meae non patuerunt. Demum iterum una nocte
exanimis quasi mortuus iacuit, et pulsatis signis,
cum nudatus ⁱⁿ ad lavandum, conversus dixit
adstantibus: nunquid viventem me vultis sepelire?
at tamen ipse non multo post defunctus est.

De Azala et Hruwanga.

Per idem tempus matrona quoddam nobilis nomine
Azala dedit predium suum ad Monasterium S. Gre-
gorij Papae, quod habuit ipsa apud vilam quae
dicitur Hruwanga, et ipsa in eodem conubio usque
ad finem vite suae in habitu spirituali perman-

Grungen in
cap. Thuring.

fit. Quod tamen predium Bertolfus Abbas
a Filiabus et Sororibus ejus multa pecunia
vix redemit.

Erat quidam Nobilis in pago ^{quinto} ~~quinto~~ nomine Cuono.
huius erat Villa quae ^{dictatur} ~~dictatur~~ ^{cognominatur} ~~cognominatur~~ Brunnanga à Paren-
tibus ^{si jure} hereditario ea integro relicta.

Hi genuit duos filios, quorum unus Mequiro,
alter vero Cuono dicebantur. Hi ergo Patre
mortuus dividerunt inter se jam dictam villam
Brunnangam. Post hoc unus eorum qui dice-
batur Mequiro, dedit suam partem Ecclesie Sanctae
Constantiensis ea conditione, ut ipse quoad quamdiu
viveret, et postea Heredes ejus tam investi-
turam Ecclesie, quam advocatiam sine ulla
contradictione possiderent. Frater autem ejus

Cuono duxit uxorem, et ex ea duos genuit filios,
quorum uni nomen erat Westil, alteri vero
Gebino. Igitur Westil patre defuncto addi-
dit Ecclesie apud Brunnangam de suo proprio
Capellam unam, eamque dedicari fecit in honore
S. Vatarij Mart. et de suis propriis dedit il-
luc in dotem unum nomine Gisilmarum, dans

eidem uxorem ingenuam nomine Atalam, quo-
rum posteri omnes, sicut hodie creditur, ad
eamdem pertinent Capellam. Frater ejus quoque
Gebino predium suum apud Ringgen Wilare
dedit ad Monasterium S. Gregorii Capite Be-
trishufin dictum, aliisque per plura bona illuc
tunc degentibus ministravit, et usque ad obitum
suum inibi permansit. Igitur Westil de quo
supra diximus, frater Gebinonis accepit uxorem,
quo ei peperit filium nomine Cuonem.

Pontifex vero Cuonaldo predium quod supra
dictus Mequiro ad S. Constantiensem Ecclesiam
obtuleraat, Henrico Advocato de S. Monte in

13.
Sequentia
inclusa
margini
adjecta
Sunt.

¶ Servis

Ringgenweiler in
eod. cap.

beneficium concesserat, et ipse Benoni de Speichin
concessit. Ille scilicet Benno primitus litigare
cepit cum Cunone pro advocatia apud Lfrussanga,
quam omnes progenitores ipsius Cunonis absque
contradictione habuerant, et eo usque inter eos
certatum est, donec temporibus Gebhardi III.
ejusdem nominis Episcopi Constantis, in synodum
eadem causa ventilanda perlata est. Itaque cum quo-
rela pro eadem causa esset perlata, et Episcopus sen-
tentiam a synodo quoreret, et diversi diversas senten-
tias profarent, ad ultimum interrogabatur, Cui-
toldus Comes de Achalmir, quid sibi pro hac causa
videretur, eo quod ipse esset maior natu et recti
verique tenax. At ille dixit sibi omnino iustum
videri, ut per quorum Parentes Ecclesia id ipsum
predium possidere videretur, ab ^{eis} quo privilegium
advocatie sive investiture, nulla ratione tolleretur.
Et in hac sententia ea die synodus quoque termina-
ta est. Igitur ipse Cuno de quo agimus, et ge-
retenta advocatia et investitura accepit uxorem,
et genuit filium nomine Conradum, et quinque
filias, quarum uni nomine Adala dedit, quid
quid ipse in Lfrussanga possidebat. Cujus ad-
vocatus erat frater eius Enradus, qui apud Frik
Kinga habitaverat.

De Etinchoffen et Henrico.

Post hoc Henricus vir nobilissimus et pru-
dens ad extrema vite perveniens, dedit Mona-
sterio dimidiam partem predioli apud Etin-
choffen, alteram vero medietatem dedit uxori
quinta Noriens, sub ea tamen conditione, in
anniversaria die utriusque fratribus inde ministratur
cum pane et vino et piscibus. Audiens autem

font. Etinchoffen seu
Ellhofen cap. Riefen-
hof.

Adelbertus Moguntiensis Archieps obitum Henrici
 misit litteras, in quibus mandavit Walrico
 Episcopo, ut proiceret corpus Henrici de Cymiter-
 io, aut divinum ~~sepulchrum~~ ^{opus} in ipso Monaste-
 rio cessaret, quousq[ue] ipse ibi iaceret. Cum
 enim Henricus Imperator in Italia esset, et
 Fredericus Dux Suevoorum Mogontensem Ecclesia
 devastaret, propter rebellionem, qua Adelber-
 tus ejusdem Ecclesie Archiepiscopus Imperatori
 rebellabat, idem Henricus de ~~Hirzegg~~ ^{Hirzegg} Duci
 adutorio fuit ^{ca} ob hanc ~~causam~~ ^{culpam} Archiepisco-
 pus cum de cymiterio ejici voluit. Ipse au-
 tem Walricus suis manibus eum sepelivit,
 et inter ipsas exequias ejus penitentia gran-
 de testimonium perhibuerat. At tamen
 in ipsa feria V Quo Domini opus Dei in ipsa
 Ecclesia fieri prohibuit, et rogatus a fratribus
 flebiliter, ut propter animam Theodorici ab-
 batis, qui in ejus obsequio mortem subierat,
 saltem in ipsis Paschalibus festis cantare per-
 mitteret, et ita pite obsignavit, ut nec pri-
 vatas orationes quemquam in Ecclesia vel
 in Capellis ipsi adhorentibus facere concederet.
 Sed vix concepit, rogatq[ue], ut apud Sanctam Ma-
 riam juxta infirmariam officia divina celebra-
 rent. Actum ano Dom: Incarnat: M. C. XXI.

Hirzegg
 Hirzegg sil. par.
 Mittelberg cap. Nies-
 hogg.

Fiuravit per
 animam ipsius,
 et per omnes
 animas quae
 minime permit-
 teret,

Perrexit autem ad Archiepiscopum primo Waltherus,
 Deinde Wifericus Monachi ejusdem loci cum deprecato-
 rijs litteris, et tandem miseratione permotus
 indulgit Deo servare, et mortuum quiescere

De Henrico Imperatore.

In anno Imperator venit Augiam, ibiq[ue]
 festum S. Marci egit, indeq[ue] Constantiam ve-
 nit ipse et Regina ~~regis~~ ^{regis} Anglorum Filia,

sed nullus clericorum ferè ibi stetit, quoniam quicquam
discepit, et alio interdixit, pro eo, ^{quia} jam à Ca-
listo Papa damnatus fuit. Nec ipse Imperator
propter hoc irà movebatur, nec ad monasterium
domus Petri accessit, sed nec ipse nec aliquis
suarum molestiam intulit.

De Fruswanga.

Hunc supra dicta Azala bono memoria dig-
na iterum coram Primatibus prodium apud
Fruswanga Monasterio confirmavit, sicut sub-
scriptum privilegium ostendit.

Privilegium de Fruswanga.

Notum sit omnibus Christi fidelibus,
presentibus scilicet et futuris, quod quodam re-
ligiosa femina nomine Azala tradidit quod-
dam prodium cum manu advocati sui Berthol-
di ad Monasterium S. Gregorij P. B. ad ripam
rheni situm, cui tunc proerat Bertholdus
abbas quod sine ulla contradictione visa est
possidere in pago ⁱⁿ in comitatu Hart-
manni Comitis, hoc est, dimidiam partem vil-
le quæ dicitur Fruswanga cum alio ad hoc per-
tinentente prodiolo, Taverna vocitato, et aliis om-
nibus ad se pertinentibus, scilicet in arvis, edi-
ficiis, mancipiis utriusque sexus, terris cultis
et incultis, agris, pratis, campis, pasuis, sylvis,
aquis, piscationibus, molendinis, viis et inviis, exitibus
et redditibus, quositis et acquirendis, cunctisque aliis uter-
silibus, quæ adhuc dici, aut nominari possunt, eidem
tam dicto Monio in honore S. Gregorij constructo, nec non et
Monachis sub Norma S. BENEDICTI Deo ibi militantibus
ex integro legitime de suo jure in eorum manus transfudit. Hæc
autem traditio facta est apud Constantiam anno Dom-
ini M. C. XXI. Idibus XIV. mensis Aprilis, die XXVIII.
ejusdem mensis, hoc est III. Kalendas:

gem. Efontauson
hand parat a
Fruswangen in chart.
lat. aron

Maij regnante Henrico Imperatore Juniore
filio Henrici Senioris, qui et ipse eodem tempore ^{una} cum
regina Constantiae erat, in cuius etiam praesentia ^{hoc} sunt
gesta coram multis testibus. Eodem tempore Rom. Eule-
siam Castellus, qui et Guido, Constantiensem vero
Vodalricus tenebant.

De Obitu Witonis Episcopi.

Anno M CXXII Wito Curienfis Episcopus
obit apud Monasterium Domus Petri. Hic multam
gratiam et familiaritatem semper habuit ^{erat} ad idem
Monasterium, et multa bona fratribus praestitabat
Qui cum ibidem defunctus esset, Bertholdus una
cum fratribus suis de rebus Monasterii induerunt
eum, ut moris est, Pontificalibus ~~vestimentis~~ et
tunna incluserunt, et cum magno honore Curiam
perduxerunt, cum magno tamen labore, cuius suc-
cessor Conradus dedit Monasterio Calicem argente-
um, quem Abbas deauravit, et cappam purpuream,
et lam Abbatem, quam fratres eius, qui aderant, sin-
gulos munusculis honoravit, inter quos Conradum
tunc Capellanum, postea vero Abbatem specialiter
muneravit, dante ei unum Zendath, ex quo ille cap-
pam fecit, et argenti libram, ad quam ille et reliqui
fratres aggregaverunt, et Brachium S. Philippi
Apti auro et argento, lapidibus pretiosis et mar-
garitis venustissime ornaverunt.

Indumentis

De Wolferado.

Et erat in eodem Monasterio Camerarius
quidam nomine Wolferadus; ~~etiam delectus fuit~~

De Operto Presbytero.

Senex quidam Presbyter nomine Opertus
in eodem Monasterio erat Psalmodiae nimirum
deditus, nam nox et dies ei in hoc opere expende-
bantur, exceptis duobus horis, quibus corpori necessaria
~~delecta~~ solvebantur; Hic ergo cum moreretur,
erant quidam Viatores in ripa Rheni sub Divo
in ipso noctis silentio flumen transire cupien-
tes, qui viderunt sub ipsa hora migrationis eius

Tel Stupefacti

lumen magnum de Culmine Basilicae egredi, et in altum sublevati, ac postremo caelum penetrare.

Inde cum starent attoniti Tandem repente signa omnia pro Obitu ipsius pulsare, et cognoscunt hoc signum propter ipsum fuisse offensum, et valde compuncti diem illi prestola^{verunt}, et sequenti die ejus exequiis cum magna devotione interfuerunt.

De Thuribulo furto direpto.

Erat in eodem Monasterio Thuribulum nimis speciosum argento et auricalino pulcherrime praeparatum, quo in Majoribus festis incensum ferebatur. Factum est autem per haec tempora, ut quidam ex Monachis diabolica cupiditate illectus id ipsum Thuribulum Furaretur in festivitate S. Michaelis post Vesperos, et ipsa quidem nocte abscondit, postea vero reperto opportuno tempore minutatim cominuit. Cum ^{igitur} ~~itaque~~ ad matutinos Thuribulum quaeretur, et altaria ut moris erat incensarentur, et minime reperiretur, Heribertus Custos Ecclesiae perturbatus valde quaesivit, quacumque potuit et non invenit. Tunc homo quidam de Constantia Wolveradus sero in via sacrificiam deambulare visus ejusdem furti est accusatus. Qui negans ignitum ferrum portavit, et innocens apparuit, incendium vero magnum sensit. Universae ^{igitur} ~~congregatio~~ Congregationi ex consulto indutum est, ut se praepararent, quatenus se singuli a furto iudicio purgarent. In magno ^{igitur} ~~itaque~~ angore constituti sunt, et omnes ad iudicium faciendum se paraverunt. Et quia in festo S. Michaelis Archangeli Furtum factum fuerat, in cuius Octava S. Fidis Virginis ~~est~~ dies natalitius colitur, omnis congregatio fratrum pariter devovit, ut ejus festa deinceps cum pleno officio celebraret, quatenus auctorem furti ejus intercessionibus Deus quantocius manifestaret. Ad haec septem diebus missae fiebant pleniter de S. Spiritu sicut in die Pentecosten. Non diu differens Deus contritos corde servos suos de tanta eos citius angustia liberavit. Una quippe die Hermannus quidam Presbyter post prandium, ut se calefaceret ad ignem confedit in aediula, in qua fratres sanguinem minuebant, et tunc repente conspexit particulam ejusdem Thuribuli iuxta se contra fulgere, quam accipiens omnibus fratribus ostendit. Ipse enim primitus de dolendo Sanctae Fidis festo consilium dederat. Quod plura? auctor sceleris citius tunc deprehensus examinatus est. Tanta

F manu

Q martyr et

42
52

autem nequitia cor ejus infecerat, ut etiam jam
tunc reatum suum confessus partem metalli iterum
subtraheret, partemq; representaret, donec postea vix
a fratre et ab aliis persuasus reddidit. Argentum
ipsum aliquantisper servatum, ut in pristinum re-
formaretur, sed postea a Conrado Abbate necessitate ingruente
urgente, expensum est. Et quoniam ad Ecclesiam
venimus, de ejus custodiis aliqua dicemus.
Sigifridus, qui cum Theodorico Abbate in Italia
obit, custos Ecclesiae multis temporibus fuit, et res
ejus prudenter et optime tractavit.

De Incendiis.

Quadam die Sacristia ex incuria igne succensa
tamdiu quasi nolens arsit, donec trans Rhenum Con-
stantiae in ripa decambulantes viderent, et clamantes
interdium indicarent, festinatum est, et facile repres-
sum. Alia vice apud S. Waltricum intempestae
noctis silentio cunctis dormientibus, candela quae
ibi ardebat, cecidit, et omnia, quae strata sunt, inven-
dit. Ergo ad crepitum flammae Sigifridus excitatus
surrexit, et ut incendium vidit, prae festinatione adju-
torem non excitavit, sed solus accurret, et Capellam
plenam de incendio reperit, in cujus medium irruit
ac restinxit, mirumque in modum ignis Mattam et spi-
culam consumpsit, de lignis vero ac aliis de rebus
nihil omnino tetigit.

De Amifone.

Postquam vero Sigifridus obit, Bertholdus Abbas
Amifoni comendavit, qui eademo morbo vehementer
laboravit, quique inconsulte agens ad ultimam pau-
peratam sibi comendata redegit. Multa de sacris in-
strumentis pro cyrographis dedit, cumq; pene omnia
quae ad luminaria pertinebant, ad nihilum redegit
set, et multis debitis se constrinxisset, quadam die post
prandium secessit in aediculam, quae candelae parabantur,
ibique sedebat infra meridiem, quoniam coisplaria, et
alia talia fiebat parare, et eum repente eademo mor-
bus eum invasit, et absque mora necavit. Itaque
~~matutus~~ ^{mortuus} inventus ac sepultus, ac postea requisi-
tum maximum inventum est detrimentum.
Tunc Abbas Cyrographa obedientiariis solvenda
distribuit, quaedam tamen, vix ubi essent inve-
stigavit.

Incendium mirabiliter restinctum.

Idem Amico quodam tempore post completorium auen-
dit circulum candela et aliquamdiu sedebat, nescio quid, te-
gens, cum ergo vellet ire cubitum, deposuit candela^{rio} ar-
dentem, oblitus eam extinguere super cancellos chori lig-
neos et ipse se stavit. Flamma autem cum consumpsisset
quod erectum erat de circulo candela ipsam circulum
invasit, et totum simul incendit. Super retentaculum
quippe ligneum, quod ex duobus rotis, ut solet, compa-
ctum fuerat, ignis magnus arsit, nec ipsum retentaculum
cera infectum, nec parietem tetigit, nisi parum aliquid
tantum quasi ad ostendendum periculum in superficie
sui incendium prae monstrabat retentaculum. Non tibi
ergo hoc videtur mirum, quod multa ~~lychno~~^{no} ardente et
et ardore cera ~~diffusione~~^{no} ipsum lignum ~~retentaculum~~
super quo arsit, minime ~~consumpsit~~^{consumpsit}.

Item.

Præterea quidam caecus nomine Eberhardus per
idem tempus in hospitali pauperum morabatur, qui
de se ipso testabatur, quod saepius ignem stramentis
supposuerit, et nunquam vel tegulam incendere potue-
rit. Tantis ac salubris miserationibus saepius haerens
idem locus ab incendio noscitur esse protectus, quod ipse
locus nunquam cremaretur, quousque corpus B. Gebe-
hardi ibi haberetur.

De Wernharo Caligoso.

Eo tempore Wernharus senior, qui ad Nernstheim
datus fuerat Abbas, promissionibus Udalrici Episcopi
illicitus, ipsum locum dimisit, et ad domum Petri re-
diit, cumque Bertholdus Abbas alium pro illo dare
nollet, Episcopus Henricum de Zwirgildensi Monacho ad-
duxit, eumque ibi Abbatem fecit, sique cura ipsius
loci de domo Petri dilapsa est, quae multis annis exin-
de habebatur.

De visione et Fine eius.

Ipse autem Wernherus, cum Episcopus sibi nihil de
promissis praebere, ad Erla Monasterium secessit, ibique
multis diebus permansit. Quadam autem nocte per
visionem ductus est ad quoddam habitaculum, ubi
vidit Petrum Principem Apostolorum, cum aliis
plurimis clarissimis viris consedere, et ipsum
Principem Apostolorum ~~per~~ grandem librum au-
reis litteris conscriptum in manu tenere. Ipse
autem Wernherus iussus ad pedes eius consedit, ipse-
que Apostolo demonstrante, nomen suum in
libro, quem Apostolus tenebat, aureis litteris dare

f Col-

f defluente

f quoniam
et seniores no-
stri affermare
solent,

93

conscriptum vidit. At ille de nomine Theoderici Abbatis
 et patris et matris nomine, si sibi haberentur, solenter in-
 terrogavit, quae itidem ei Apostolus omnia demonstravit.
 Ob huius ergo amorem visionis idem Wernherus se apud
 quoddam Cratorium S. Petri nomine consecratum in-
 clusit, et usque in finem sui in Dei servitio permansit.
 Qui defunctus in eodem loco est sepultus, atque sanita-
 tes ibidem dicuntur divinitus ~~perhiberi~~ ^{exhiberi}, quae quoniam cer-
 ta relatione non didicimus, de his plura dicere praetermi-
 timus.

De Waginhufin.

Per haec tempora Waginhufensis Cella curam et reg^{imen}
 a nostro Monasterio habuit, sed ex contentione Se^{ca}st^{us}
 hufensium impedita, usque in hodiernum parum pro-
 fecit, sed tunc ~~Falkm^{undus}~~ quidam senex Presbyter
 illuc transmissus praefuit, sub quo et ego illi curam
 et habuimus Federatos tam Se^{ca}st^{us} hufenses
 et ~~quam~~ steinakeneses, qui similititer summi esse ipsi
 locum certabant, et facinus ante vastaverant, et
 adhuc devastant. Sed cum satis orinate tunc tem-
 poris divina, et humana ibi haberentur, Valricus
 Episcopus credens se citius quoddam magni patriatu-
 rum dimisit nos et Ultonem quemdam Abbatem ibi
 fecit, cumque in quibus potuit, adiuvit. Sed ad breve
 tempus ~~praefuit~~ ^{praefuit}, sicut suo loco Titulus noster forsita
 ostendit.

Folchm^{undus}

De Tabula Argentea.

Anno ab Incarnat Dom. M. C. XX. VI. facta est fames
 valida, ita ut multi penuria ^{de}pressi ~~deperirent~~.
 Et erat in Basilia S. Gregorii tabula principali
 altari in occidentali parte apposita, quae auro et ar-
 gento venuste fuerat operata, quae nisi in maximis
 festiuitatibus aperiebatur. Hanc Bertolfus Abbas
 ingruente inopia ~~frangi~~ ^{frangi} fecit, et auri quidem inven-
 tum est habere unum talentum, et quartam par-
 tem fertonio ^{fr}, et hoc tantum tam aurum quam
 argentum erat purissimum, et optimum. De auro
 quippe in medietate tabulae erat elata imago
 speciosa S. Dei genitricis, et in eius pectore spe-
 cies columbae de argento. In latitudine tabulae
 imagines Apostolorum et aliorum sanctorum
 pulcherrime formatae.

F argenti

De Botte.

Ad hoc praedium ^{apud} Botte cuidam Bernhardo
 pro duodecim libris argenti pro Cyrographo
 dimissum est, quod postea Conradus Abbas Ru-
 perto de ~~W. Molin~~ tempore iterum famis
 vendidit, qui illud usque in praesens possidet.

fort. Boos in
 caps. Pulgar.

¶ otoldiswanc

Quomodo Bert^holfus Abbas depositus est.

Anno ab Incarnat. Dom. M. C. XXVII. cum jam Bertolfus Abbas senio gravaretur, moribus quoque ita insolesceret, ut nec ipse faceret, nec alium permitteret necessariam loci providere, et jam jamque omnia simul in desertione viderentur, quidam de senioribus cepit cum Udalrico Epo clam agere, ut Bertolfo persuaderet, quatenus Abbatia se abdicaret, et alium pro se ordinari permitteret, ipse vero reliquam vitam suae tempus privatus requiesceret. Erat tamen crassus nimis, et quoniam Episcopus eloquens erat, et versutus persuasit eum, quamvis diu reluctaretur. Die ergo statuta advenit Udalricus Epus, et Udalricus Ziviridensis Abbas et consilio diu habito venerunt ad capitulum, et nuntiaverunt multitudini, cumque ille libens consentiret, et privatus viveret, dixerunt quidam, ut ibidem rem conficeret alii autem dicebant, ad altare eum debere pergere, et ibidem se abdicare, Episcopus ait. Non est necesse, Virgam mihi regiminiis recedat; Tunc omnes reclamaverunt dicentes, hoc nullatenus ad eum pertinere. Ergo accessit ad altare, et virgam deposuit desuper dicens; Eae quod Dei et vestri gratia habui, depono, et omnes vos a mei obedientia absolvo. hoc dicto ad lectum rediit, et Conradum Capellanum primus elegit.

Enim

Fingit

Quomodo Abbas Conradus electus est.

Deinde iterum conventus ad capitulum rediit. Episcopus vero secessit, et libera electione Omnis congregatio Conradum elegit Conradus tunc Electione autem peracta requisitus, et invitatus reclamans, et multum reluctans violentus adductus, et tandem laboriose devictus sedi est impositus.

Sciebat, quoniam pro hospite hactenus ibi habitabat

De Obitu Udalrici Episcopi.

Post menses quatuor Udalricus Episcopus apud Cellam S. Mariae in Brisgouuae, quorum etiam habitum enituerat, regio morbo depressus, et violentus oculis de capite ejectis laborioso fine defunctus est, vir Pontificali officio valde idoneus, si animus non fuisset adeo acerrimus. Ipse apud S. Udalricum Constantiae canonicos instituit. Corpus Constantiam delatum in Choro Basilicae S. Mariae honorifice tumulatum est.

Crauzlingow
eius

54

De Fine et Obitu Bertolphi Abbatis

Igitur Bertolfus Abbas Ven. cum primum se potestate abdicasset, aliquanto tempore ei diligenti cura ministrabatur, deinde multa negligentia tractabatur. Nam indumenta et lectisternia ejus ex ipsius ~~claustra~~ putrescebant, saepius absque cucullo claustrum pertansibat, et alia multa absque sensu et loquebatur, et agebat. Ille qui in diebus suis nulli vel propter senium, ~~ut propter infirmitatem~~ parcere consueverat, ille inquam ad hoc pervenit, ut ignatus temporum et horarum absque ordine ederet et biberet, atque diggeret, et ne in praecipuis jejuniis diebus jejunare posset, et ita propriis sordibus involutus, ut non parvum foetorem emitteret, in extremis autem ejus vix tantum ei sensus concessum est, ut Viaticum quaereret, et acciperet. Defunctus tamen benevolentia fratrum sacerdotalibus, ut mos est Abbatibus facere, indutus, et in capite sepulchrorum Abbatum sepultus est cum honore absente tamen Abbate Contravo.

Ipse quoque post paucos annos pere amens effectus meriliter versabatur

+ debilitatem

Nota mirum quoddam.

Rem miram quam diciturus sum, qui volet perpendat! per annos quippe fere septuaginta a temporibus scilicet Adelberti Abbatis usque ad Bertolphum nullus eorum, qui in domo Petri Abbates fuerunt, absque nota de hoc saeculo migravit. Nam quilibet eorum aut peregre mortuus, aut ~~in aeterna~~ debilitate correptus perit. Adelbertus itaque apud Buihova subita morte perit. Siggo confracto dorso altero anno ordinationis suae defecit. Arnoldus, Regimadus, et Liltoldus depositi. Theodericus peregre obiit. Bertolfus depositus amens effectus defecit. Quis credat hoc absque districto divino actum esse iudicio.

De Formicis.

Practerea eum Theodericus Abbas olim Capellam S. Mariae apud infirmariam augmentaret, erat adicula, quae addita est Capellae, sed postes, et superliminaria ostij obstruita erant in pariete, ex cujus ligni putredine nata

est innumera Formicarum multitudo, quae egre
dientes ascendunt super altare, et nulla quiete
ibi poterat missa cantari. Quadam autem die
quidam Presbyter cum ibi cantaret, et nullam
quietem haberet, finita missa adjuravit eas per
nomen Domini et per Omnes sanctos Dei, et per
omnem virtutem, quam nominare memineral,
ut abscederent, et nullam deinceps Deo servien-
tibus inquietudinem irrogarent. Quis credere
potest tantam virtutem in re parvissima
celebratam? ex die quippe illa usque in hodierna
Formicae ex eo loco tam pleniter desecerunt, ut
nulla usquam neque in altari, neque in pariete
neque in humo ~~ulla omnino~~ appareret, cum
prius nullo ingenio inde exterminari potuis-
sent. Iterum alia die, cum idem Presbyter
ibi missas ageret, et quoddam pennatus ibi re-
periret, quasi illae de numero reliquarum
non essent, et vos, inquit, abite, locumque istum
liberum a modo relinquite. Ex illa hora
pleniter absceserunt, ne ullatenus aliquam
inquietudinem irrogaverunt.

- si sepius solebat.

De Conrado Abbate.

Igitur Conradus Abbas in ipso initio promotionis
suae cepit sibi suisque Successoribus construere
nova habitacula, multisque temporibus operi in-
sudans tandem cum deo consensavit. ~~Et~~ Et
tempore Udalricus secundus ejusdem nominis
Episcopus. Munitionem suam Castellum ditam ti-
more Rudolphi Comitis de Brigantia destruxit,
quam ~~prope~~ prope ejus Udalricus multo labore
et sumptu construxerat. et laquearia duarum
Capellarum Conrado Abbati concepit, quorum unum
suae, alterum vero S. Joannis Baptistae affigi
fecit, fecerat enim duas Capellas unam super
alteram.

Capella

De Capella S. Martini.

Anno ab Incarnat. Dom. M.C.XX.IX. die ~~¶~~ ⁱⁱⁱⁱ Ca.
Nov. dedicata est Capella superior, quam aedificave-
rat Conradus Abbas in honore S. Martini et S. Oswal-
di, et aliorum Sanctorum, quorum reliquiae in-
ibi ~~habentur~~ ^{habentur}. De ligno, et de Purpura Domini, et
Apostolorum Petri, Andreae, Philippi, Bartholomaei,
Lucae Evangelistae, et Bellartyrum Step-
hani Protom. Sixti, Fabiani, Blasii, Cyrilli, Cras-
mi, Sulpsitii, Serviliani, Cyriaci, Pelagii
Mauritii, Hypolitii, Gervasii, et Protasii
Alexandri filii ~~¶~~ Felicitatis, Valentini, de sanguine

Continetur

et Damiani, Mauriti, Exuperii, Candidi, Victoris, Innocentium, et Vitalis, Martyrum et S. Confessorum Paulini Nolanensis, Nicetii et Agritii, Vdalrici, et S. Virginiurn Cociliae, Barbarae, Gundelindae.

Quomodo Claustrum est ex parte renovatum. Idem ipse Gebino Claustrum iam dudum renovaverat in duobus lateribus novas columnas cum Suppositionibus earum de quadro lapide componendo.

Gebino Calicem fecit.

Ipse patravit calicem argenteum, eumque auro octo gemis venusto opere decoravit, sed aurifex cum patrem suum deberet facere, et multos lapides vellet imponere, castella et Vermiculi nullatenus corpori patenae ex integro potuerunt congelari, et saepius incoeptum semper invenit defectum, sicque opus diu intermissum est. (Lamina diam. lineam)

Quomodo Bosze et Eilingen venundatum est

Per haec tempora praedium apud Bosze venundatum est ^{xvii} Marchis, item Eilingen pro ^{xl} Marchis.

De Witigore Presbytero.

Sedet Presbyter quidam Witigo nomine ortus de Alospach erat multo tempore capellanus Treverensis Archiepiscopi et Coloniensis. Hic fere ^{xl} Marchas argenti probati transmisit ad domum Petri pro agris comparandis, quos ille dum viveret, haberet, et post suum obitum Monacho relinqueret. Sed argentum totum est expensum et nihil ex eo emptum. Cum ergo ille veniret, ut quid actum esset, videret, nesciens abbas et Fratres eius quid agerent, ostenderunt ei possessionem Monachi apud Fricingen, quae tamen nuper aliquantulum de pecunia, quae pro Eilingen sumpta fuerat, dilatata erat. Quam Allegatifice suscipiens consentiente et iubente abbate tale super Cyrographum conscribi fecit.

Privilegium Witigoris.

Notum sit omnibus tam praesentibus quam futuris, qualiter Ego Witigo de Gratia Presbyter divina inspirante providentia comparavi allodium apud Villam Fricingen in pago Lintzgoe in Comitatu Henrici Comitis datis pro ^x Marchis, adhuc sano ut credo, usus consilio, petii abbatem Chuonradum,

Eilingen in cap.
Thuring.

datum est

et dederunt ei eam
pro pecunia sua
quae consumpta
fuerat

60

26

Simulque Fratres Petris husensis, Coenobii, et conceperunt
 mihi in justum beneficium curtium, quam idem Mon-
 rium apud eandem Villam possidet, et Ego illis versa
 vice alias XX marchas argenti pro eodem beneficio
 contuli, ea videlicet conditione, ut ego quamdiu vixerem
 utramque partem jam dicti praedii et emptam scilicet
 noviter, et ante habitam sine vlla contradictione
 pro beneficio possideam, et fructus ejus in usus meas
 ubicumque locorum sim, convertam, eandemque curtium
 vni ex fratribus ejusdem Coenobii quemcumque lege-
 rim, coartam, qui mihi univ. versa quaecumque ibidem
 adquisierit, fideliter conservet. Cum vero ex hac vita
 decessero, volo, ut Monerium idem allodium perpe-
 tualiter possideat, ea videlicet conditione, ut in anni-
 versario obitus mei die omni deinceps anno, fra-
 tres communititer inde pietantiam habeant, tres
 scilicet mactros de speltaneo frumento ad simi-
 lam faciendam, ex quibus unus modius speciali-
 ter fiat et bbati, et tres urnas de vino, dimidiam
 abbati, duas vero et semim fratribus, et XLII solidas
 pro piscibus comparandis. Duodecim pauperes
 volo ut ea die reficiantur, et unicuique pauperi pa-
 nis et Cyathus Vini et pulmentum detur. In anni-
 versario quoque Patris mei Operti quod est IV. Id. Mart.
 unum mactrum simidae, et duae Urnae Vini volo
 ut detur omni congregationi generaliter. simili-
 modo de eadem possessione fieri volo in Anniver-
 sario Matris meae Bechildeae, quod est XV. Kal. Sept.
 ut autem haec omnia sicut notata sunt, inviolata
 conserventur; ad iuro omnes, qui per successiones
 temporum in eodem Monerio futuri sunt, per
 omnium Fidelium gemeratores, et per om-
 nem Virtutem quae vel in Coelo vel in terra Deo
 famulatur, ut nullus omnino vel Abbas, vel alius
 aliquis haec audeat violare, aut si quod absit fecerit
 in consortio Iudae proditoris in extremo iusti
 iudicii die condemnatur. Actum et confirmatum
 anno Incarnat. Dom. M. C. XXXV. in festivitate
 S. Gregorii. E. B. coram cunctis fratribus ac testi-
 bus Henrico, Hermanno, Eberhardo, Luitfrido, Arnol-
 fo, Burchardo, Adelberto, aliisque multis. Obitus ejus-
 dem Witigonis non. Octob. et

T quoy

De Gysilfrido de Turinga.

Sed et Gysilfridus de Turinga cum magna devotio-
 ne advenit, et unicum filium nomine Quopertum
 Deo et S. Gregorio coram omni congregatione cum
 multis lacrymis obtulit, universaque praedia quae in

terra Suerorum proprietatis jure possedit, tam
apud Turingin quam apud Jetinhufin, omnia ita-
que Monasterio ex integro contulit, in Ministerium
fratrum Deo inibi famularitium, perpetuo jure
possidenda, excepta portione fratris sui Geraldi.
Vineam quoque apud Alospach erit XXII. marchis,
et firmissimo pacto constituit Abbate praesente et atque
consentiente, et omni congregatione, ut omni februmada
per aerum semel una die missa pro omnibus eius Baren-
tibus defunctis cantaretur, et ipsa die Monachis genera-
liter de jam dicta vinea vinum propinaretur, et ipsa
missa quando cantaretur, noto signo tantum uno nun-
tiaretur. Et ut ipsa vinea absque damno Moirii exco-
li potuisset, cum quaedam matrona nomine Triut-
linc per idem tempus conuerti, et agrum suum apud
Fischpach offerri voluisset, et hanc et abbas suscipere
renuisset, idem Gisilfridus dedit abbati decem ta-
lenta, ut mulierem cum agro susciperet, et eandem
possessionem ad excolendam supra dictam vineam
servire permetteret. Acta sunt haec omnia in spi-
cientibus idoneis testibus Patre et Filio et Spiritu
Sancto, Philippo, Gregorio, et Gebhardo.

Post haec obortus quibusdam iurgis inter abbatem
et eundem gisilfridum, abstulit filium suum de Mo-
rio jam Monachizatum, et ab alienavit praedia
quae dederat, id est Turingin et Jetinhufin, ip-
setamen in habitu barbatorum plerumque in
Moirio mansit, ac non multo post obiit, et apud
Muirium sepultus est. Filius autem ejus post
mortem patris armis sumptis iniqua haereditate
potitus est.

De Gebinore Abbate.

Per idem tempus, cum Otto Abbas Haginhusensis in
infamiam incidisset, depositus est, et Gebino ab Udalri-
co II. Epō a Moirio Domus Petri adductus, et eidem loco
abbas ordinatus est. Quem cum per aliquot annos ido-
neae rexisset, comissa est ei etiam nova cella, quae vocatur
Wifhina, quae per illum monasticae vitae initiata est.

De Waltramno Abbate.

Quamcumque post aliquanta tempora, laborem non sufferens,
dimisisset, Conradus abbas rogatus iterum ab Udalrico
Epō constituit pro eo Waltramnum ejusdem loco abbatem,
qui ibidem ecclesiam a fundamentis construere coepit,
et multa ornamenta ecclesiae et utensilia acquisiuit.

De Orga his.

Post haec abbas condudit Monachum quendam nomine
daron Presbyterum de Chamberch Musicae artis peritissi-
mum, qui fecit ei Organa elegantissime modulationis

† ejus

Vid supra
Item epitome
F. l. p. 22 23
Hist. Bl. T. IV.
p. 513.

F. Conradus

87 57
et constituit ea ad meridiana[m] plagam ejusdem Basili-
libae. Ipse etiam jam antea ejusdem generis instrumen-
tum Constantiensi Ecclesiae fecerat; patrante Heri-
manno Vicodomo et Custode tunc Ecclesiae.

Explicit Liber III.

Incipit de Translatione Beati
Gebhardi Episcopi.

Inter Justorum et Peccatorum mortes hoc distare videtur
quod nomina peccatorum in bonis non memorentur am-
plius, memoria autem justorum cum laudibus et in memoria
aeterna erunt justorum, mors quippe peccatorum pessima, pre-
tiosa autem in conspectu Dei mors Sanctorum ejus.
Deus enim bonorum remunerator absque invidia non so-
lum in caelo sed et in terra merita Sanctorum remune-
rari non desinit; cum enim videmus apud ipsa mortuorum
miracula fieri, viventes a mortuis auxilium flagitari,
templa ornata in eorum nomine fabricari, praedia
et dona cumulari, ipsa eorum cinerum receptacula
ambitiosius ornari, memoriae eorum cum laudibus
celebrari, quid aliud, quam magna quaedam remune-
ratio bonorum in terra humanis obtutibus praemon-
stratur. Quid autem de Spiritu Ipsorum, ut breviter
dicam, abscondes eos in abscondito vultus tui a con-
turbatione hominum. Veraciter enim ab omni contur-
batione hominum absconduntur, qui in conspectu
Dei et Angelorum gloria et honore perfruuntur.
Sed nequidem haec ineffabiles retributiones sufficiunt
Deo Electis suis retribuere, in super et adhuc adjiciet.
Non patitur quippe eorum corpora sub humo celari,
super altare suum vult ea super exaltari, et si esset
adhuc honorificentior locus, in hoc, credo, collocaret,
eos Deus. Unde cum jam per annos circiter centum
quadraginta duos Beati Confess. Christi Gebhardi
quondam Constantiensis Epi, Fundatoris ver. Hon-
orii, quod dicitur Domus Petri, Corpus sub humo
more mortuorum quiesceret, et tamen eundem
locum tumuli ejus frequenter fidelis Deus, qui
non obliviscitur, miraculis illustraret, cum
jam ipsa Basilica tam ex antiquitate, quam ex
fundamenti fragilitate undique per rimarum

etiam

Subiectum

scissuras jam jamq; casum minaretur, Ven. Abbas Conradus adhortatione Hugonis Constant. Ecclesiae Sandonici eam renovare aggressus est. Ex culmine quippe quod ex occidentali parte in pinnam ~~suble-~~vis tempestatum effluentum omne prorsus subjectum est, eluerat, et saxa nudata sua nigredine deformi et horrendum omne aedificium ostendebant. Hoc itaq; primum renovare aggressus, novam et majorem fenestram fecit, in qua Bernherus Vitriarius ejusdem Monrui famulus Vitream fenestram de suo collocavit, superius autem in eodem pariete alias duas fenestras ex utroq; latere constituit, ubi prius duae parvissimae et rotundae habebantur. Scissuras quoq; et cavernas novo cimento perlinivit, et picturas quibus antiquitas decorem absterat, delevit, et per totum dealbavit. Vetus etiam altare destruxit, quod erat parvulum et cavum nihil in se habens S. Reliquiarum secundum morem ecclesiasticum sed tantum ex quinq; quadris lapidibus compaginaturn, et ipse aedificavit novum majus et sublimius. Fecit quoq; Conradus Abbas sepulchrum de quadris lapidibus raris speciosum, et super illud altare novum et ostium et gradus per quos ascenditur ad altare, et in Chorum.

F a partu Virginis

F ejusdem

Anno igitur M. C. XXXIV. a condito autem Monrui C. L. II. Indict. XII. Abbas Conradus convocavit localicum Constant. Ecclesiae Ven. Epum Frumonis II. et aperuit tumulum B. Gebhardi Epi, et invenit corpus ejus thesaurum pretiosum omni margarita et rariorum. Ipse autem tumulus valde diligenter erat obfirmatus. In meridiana quippe parte juxta introitum Cryptae erat, et ad caput quidem ejus Imago Crucifixi de Gypso, et Altare S. Benedicti, a latere vero dextro in pariete Imago ipsius S. Pontif. et ex utroq; latere ipsius imagines Ministrorum ejus, quasi Altario assistentes, et columnae et arcus et vites et similitudo volucrum et pecudum omnia de Gypso venustissima formata. In sinistro autem latere erat tabula in obliquum posita de quadro lapide supereminens pavimento quasi duobus palmis, et item alia ad pedes altior coeteris, et super hanc lignum habens candelabra septem, super tumulum vero lapis, qui positus erat, inferius jacebat, his supereminentibus, de quibus jam dixi, quibus sublatis invenimus pavementum cimento et lapide factum, quo etiam ablato invenimus iterum tabulam de

firmissimo lapide, in quo erant duo circuli ferrei plum-
bo obfirmati. Sub hoc ergo sanctum corpus inuenitur,
adhuc sacris vestibus circumvolutum, maxima quippe ex
parte erant putrefactae, sed ossibus haerebant, quia eas
manus non tetigerant. Et cum manu tangi coepissent
illico defecerunt, excepta stola et superiore parte pla-
netae, quae de croceo fuerat pallio. Ex his ergo aliqua
pars remansit integra.

Anno a condito Monrio C. L. II. aduenit Valtricus Epus
et ex Monriis Patres septem invitati a Conrado Abba-
te jam sepediti Monrii. Sed et turba Clericorum et
Monachorum, aliorumque fidelium affuit non modica
et cum immani gaudio et exultatione, cum Tymnis et
laudibus honorifice transtulerunt ossa ac cineres B.
Confessoris Christi atque Pontificis Gebhardi de loco prio-
ri sepulchri, et in Sarcophago posita ambitum Mo-
nasterii lustraverunt, et postea cum magno honore
in novo tumulo condiderunt.

De Dedicacione Altaris S. Crucis.

In ipsa die, hoc est VI Cal. Sept. quod dicitur natalis est ipsius
indict. XII. dedicatum est Altare, quod supra ipsum tumulum
in honore Domini Nri Jesu Christi et Sanctissimae Cru-
cis, ac genitricis Dei Mariae ~~et~~ Gebhardi ~~et~~ S. Bened. Pet. Sancti
et aliorum Sanctorum, quorum reliquiae in eo sunt
reconditae, hoc est, S. Apolorum Petri et Pauli, Andreae
Philippi, Bartholomaei, et S. Martyrum Fabia-
ni, Callisti, Felicis, Apollinaris, Iuliani, Dionisii
Belagii Sebastiani Viti Cyriaci, Agapiti, Protiet
Iacynthi, Mauriti, Candidi, Maximi, Fidelis,
et S. Confessorum Gregorii, Nicolai, Gauderici,
Galli, Barbatiani, et S. Virgini, Mariae Mag-
dalena, Signae, Sophiae, Vespurgae.

De Dedicacione Basilicae S. Gre-
gorii Papae.

Sequenti die dedicaverunt ipsam Basilicam in
honore Sanctissimae Trinitatis, et victoriosis-
sinae Crucis, et S. Philippi Apli, Gregorii Papae,
et Gebhardi Epi. ~~Et~~ autem Reliquiae sunt in
ipso altari reconditae. De ligno Domini, de vase
in quo Longinus sanguinem Domini suscepit,
de Arbore quam Dominus plantavit, de lapillis
et de Velo S. Mariae Matris ~~et~~ Reliquiae de
Basilica S. Michaelis Archangeli, quam ipse de-
dicavit in Monte Gargano. Joann. Baptistae
et S. Apolorum Petri et Pauli, Andreae, Jacobi,

✓ Delagij

Philippi, Bartholomaei, et S. Martyrum Delagii
Alexandri Papae, Callisti Papae, Fabiani Papae,
Marcelli Papae, Felicis Papae, et Episcoporum
Apollinaris, Dionysii, Blasii, Erasmi, Lamberti
et aliorum Martyrum, Georgii, Mauritii, Candidi
Sebastiani, Cyriaci, Viti, Pancratii, Christophori,
Hermetis, Cosmae et Damiani, Agapiti, Crispini
et Crispiniani, Tiburtii, Proti et Jacinti, Cry-
santi, Fidelis, Casti et Desiderii, Carpophori, Aman-
di, Ariani, Polycarpi Presbyteri, Heraceli, Con-
stantii, Juliani, Nicandri et Martiani, Maximi
Bergentini et Laurentini, et S. Confessorum Leonis
Papae, Gregorii Papae, Nicolai Severini, Materni,
Maximini, Gaudgerici, Gebhardi Episcoporum, Item
Galli, Barbatiniani, et S. Virginum Agathae
Luciae, Coeciliae, Doricae, Brigidae, Walpurgae,
et aliarum, S. Mariae Magdalenae, Felicitatis,
Signae, Sophiae.

Actum temporibus Innocentii Papae II. et Lo-
tharii II. Imperat. Augusti, anno Imperii ejus
X^o. Indiction. XII. die V. Kalend. Sept. felici-
ter cum gloria.

F vero

His diebus grandis infirmitas in ipsa congregatio-
ne grassabatur, ex qua me ipsum meritis S. Gebhar-
di mirabiliter liberatum fateor. Mobilitati quippe
animam dederam, sed quoties recedere a Domino di-
sponerebam, sicuti et antea feceram, gravi infirmitate
reprimebar. Si quando vero de viribus desperans ani-
mo confedi, tunc statim aliquantulum convalui. At cum
me iterum obstinata mente pristino errori implicare
conspicere, gravi animi adversione percussus cecidi
et ita Domino teste saepe mihi illis diebus contigit.
At vero cum aperto tumultu liber aspectus omnibus pa-
teret adventantibus ego quoque accessi, sperans, me con-
spectu Sacri corporis aliquantulum juvari. Ea nocte
tanta infirmitate attritus sum, ut vigilis nocturnis
nequaquam interesse potuissem, et insequentibus
Solemnius pene ex sensu jacerem. Hac itaque per-
cussione perterritus, cognovi enim, quid pon-
tenderet, quoniam insensibilis non eram, nequaquam
ultra approximare ausus fui, sed
ubicunque sacra ossa tractabatur,
nam postea siccabant ea ad solem, ne putrefacta de-
perirent, ego me subtrahere, nec contractare nec
saltem videre audebam. Cum ergo nulla medicina
mihi adhibita perficerent, et tempus transiret, nec ulla

Vita Beati Ratperonij.

haec verba in margine
Hinc leguntur
manus longe reuolunt

Ad loc

Xf.

Vir Domini Ratperonius nobilibus et religiosis parentibus, Comes de Rappenberg, alias Landgravius de Turinga, ut fertur, est ortus: quasi aurea fibula tota generatio eius in eo creditur ornata et conclusa. Hic ita prorelicta patria, transiit in Alemaniā, seque S. Prorsuli Udalrico Augustensi coniunxit, et sub eius regimine diu in regulari tramite vixit, quoniam idem Pontifex tunc temporis Campidonense Monasterium rexit. Igitur cum eidem S. Prorsuli familiariter ⁱⁿgereretur, et ab eo in omne opus bonum informaretur, contigit ut quodam tempore simul pergerent, atque in loca rubro stagno contigua devenirent. Cumque in quodam prato post refectionem corporis aliquamdiu quiescerent, Episcopusque post quietem expergefactus, praedixit per spiritum S. Ratperonio, quod ibi in vicino quidam locus esset, qui eius labore excolendus foret, ubi etiam diem iudicii prostolaturus esset. Vir autem Domini Ratperonius hoc oraculo percipens, huic statim animum constanter intendit negotio, et cepit sagaciter apud Groceres eorundem regionum agere, quatenus sibi locum ad opus destinatum vellent concedere. Cumque ab eis fuisset contemptus, eidem adversa est imprecatus, ac propter hoc actum creditur, quod prosteritas eorum deleta est, sic scriptum est: ~~ferum~~ semen impiorum peribit.

Igitur ut Dominus Omnipotens Vaticinium quod per os famuli sui Udalrici Seruo suo Ratperonio praedicere dignatus est, adimpleret, tandem eundem nobili viro nomine Bergario inspiravit, ut eius negotio et desiderio annueret, et de suis praediis donavit ei locum, qui nunc dicitur rubrum stagnum, tunc quidem sterilem et desertum, nunc autem quantum ad situm regionis fertilem et amonum. In hoc loco, ut fertur, pridem quidam latro crudelissimus habitabat, qui inmanissima circumquaque latrocinia exercebat. Huic ~~erat~~ uxor mentis quidem humanae, sed terrore viri parum proficiens. Ad quorum habitaculum cum absente viro quidam peregrinus una die adveniret, et hospitium quoreret, ibique pernoctare desideraret, mulier respondit, se quidem hospitium libentissime probere, sed virum suum, quoniam aliquantulum in-

75

juriosus esset, formidare; cum pille obstinaci ani-
mo peteret, nec illa tamen eum hospitare absente Vi-
ro auderet, tandem victa eius petitionibus eum recepit,
nec tam palam conservare ausa ^{fuisset}, sed in superiora do-
mūs eum ascendere fecit, et juxta culmen eum abscondit.
Cum autem Vir ejus nocte adveniret, adduxit secum ju-
venculam speciosam, Virginem decenter amictam, et
accendit ignem copiosum, et suspendit Caldarium aqua
plenum, et cum ebulliret, denudavit puellam, et proje-
cit eam in ferventem aquam, quo cum jactaretur, excla-
mare fertur, Vir, inquit, mihi misero de Virginitate mea.
Uxor autem ejus hoc visō periculo exclamavit. Vir, vir, de vi-
ro qui latet in culmine. Peregrinus ^{verum} videns quod
fiebant, erupit per lectum et aufugit, sed et latro senti-
ens se deprehensum continuo dedit locum, ossa vero Vir-
ginis in eodem loco sepulta sunt.

Beatus autem Ratperonius ipso sibi tradito loco à sup-
ra dicto Berengario de Arnane cepit ibi Basilicam con-
struere cum infinito tamen labore, quoniam nihil pro
manibus habens aggressus fuerat opus ingens. At tamen
per Dei adjutorium, qui dixit, spera in Dño et fac boni-
tatem, et delectare in Dño, et dabit petitiones tibi cordis tui,
Basilicam magnifico opere fundavit, et ad perfectum usque
perduxit.

Fort. Arnand in
cap. Ysnon

Multas ergo idem homo Dñi persecutiones, multas ca-
lamitates à circa manentibus Clericis perpeffus est, in tan-
tum, ut etiam Warmannum Constantiensem tunc Epum
in eum incitarent, qui eum multis injuriis affectum, demum
etiam loco depulit. Sed juxta est Dñs his, qui tribu-
lato sunt corde, et humiles spiritu salvabit, et multo tri-
bulationes justorum, et de omnibus his liberabit eos. ^{Abi} Dominus
Contigit enim, ut Warmannus Episcopus post expulsionem
hominis Dei pergeret Romam, et in ipso itinere cum
omnibus se comitantibus finiret vitam. Cui Eberhardus
frater ^{episcopus} in Episcopatu successit, qui Beato Viro
Ratperonio Clementissimus et misericors omni spore fu-
it. Ipse enim Vir ^{de} Rotse pridem expulsus ad ali-
um conigravit locum, ibique sibi construxerat ^{erat} ara-
torium. Inde ergo ab Episcopo ad priorem locum Benig-
ne est revocatus, ibidem deinceps in Dei servitio est con-
servatus. Sed et idem Episcopus Basilicam, quam ho-
mo Dei ^{et} construxerat in honore Dei Genitricis de-
dicavit, eumque in quibus potuit, adjuravit. Homo autem
Dei, eundem locum constantiensi Ecclesie tradidit,
quia inde eum in Dei servitio molig promoveri spe-
ravit.

Loc XI

oculos continuo, et per aliquot dies, quos supervixit car-
nale lumen post spirituale nunquam conspexit, et ita
quievit.

Alia in eodem Monio Sanctimonialis Virgo Megin-
rat nuncupata, usq; ad maturos annos in summa castitate
et bonitate perseveraverat, et cum ei nec victus nec vesti-
tus a Monio tribueretur, illa tamen omnibus prompto
animo ^{oper}abatur et serviebat, atq; plerumq; cum mag-
na penuria beatam vitam ducebat. Hujus patientio-
cum remuneratio proximaret, infirmitate progravata
cum maxima patientia et silentio, atq; munditia multis
diebus recubabat. Hujus exitus dum hora adveniret, sus-
piciens oculis sursum dixit: Euge Domina Sanctissima
Maria, quoniam huc advenire voluisti, et hoc dicens re-
verenter oculis depresso emigravit.

Fuit et alia nomine Regillinda, quae etiam dum quoda
tempore egrotaret, et una die sola sero vigilans raceret,
cepit odorem thuris incensi naribus suaviter haurire,
et cepit secum tacita de tanta suavitate fragrantis
mirari, et sollicita cogitabat, quod jam deberet mig-
rare, atq; vehementer dolebat, ut ipsa postmodum
referre solita erat, quod nullam tunc sororem sibi
adesse cernebat. Et ecce apparuit ei Vir canitie
Venerandus, qui de manu eam tenens duxit ^{per}
amoenissima loca virentia corusco lumine et omni
suavitate repleta, in quibus innumeros hominum
vidit nitidissimo aspectu et inauratis vestibus circum-
datos, qui quasi in curribus semper ad superiora
~~et~~ paulisper ascendebant, et quanto altius, tanto etiam
clarius lumen aspiciebat. Audiebat eos quoque in-
terrogantes quisnam esset, qui pertransiret per eos,
et respondebant alii, quod S. Martinus transiret, et
illi iterum: Ille, inquit, omni honore et reverentia
dignus habetur. referebat autem, quod in ante mul-
to splendidiora fuerint loca, et ad quae ipsa non est
tamen perducta. Nihil ergo ductor ejus locutus est
cum illa; sed iam dicta visione conspecta continuo
ad Superos est reducta.

Sed et antea temporibus Theodorici Abbatis erat,

quidam Trater barbatu nomine Lanzilinus despectu
quidem, et exilis forma, sed simplicitate ^{proxima} ~~prospicitur~~.
Hic Tertulani sepius adjuvor erat; hunc cum extrema
egritudo occupasset, et eum sacerdos corpore Domini,
et oleo sacro muniret, et adhuc lecto jacentis cum aliis
astaret, ille aperta voce cepit dicere: ubi est, inquit,
S. Petrus apostolus, qui hic mihi adstabat? ecce vidi
eum ibi mihi assistere. et post non multum contigit
eum feliciter migrare.

Anno ab Incarnat. Dñi M. C. XXXVIII. Inno-
centius Papa habuit Romæ concilium inaudito magni
judinis. Huic concilio interfuerunt sic dicebant: Epif-
coporu octingenti, et Abbatum mille cum Clericis, et
Laiis innumeris, ubi inter multa utilia dectâ statutum
est, ut incendia domoru non fierent, quod etiam per ali-
quot ~~tempus~~ annos diligenter observatum est. Huic sy-
nodo etiam intererat Conradus Abbas, indeq; rediens
attulit duo palliola, ex quib; Cappas fecit.

Anno ab Incarnat. Dom. M. C. XXXII. Hugo Bre-
positus Constantiensis dedit quinq; talenta et emit pro-
diolum apud Altheim, quod quidem prodiolum bene-
memorio Gisilla iam antea Monrio dederat, et cum emis-
set illud iam dictus Hugo ab Abbate Conrado presentib;
fratrib; et aliis multis, reddidit illud iterum et tradidit
Monrio, sub ea conditione, ut omni anno in dieb; obit;
ipsius, qui est XV. Kal. Maij. omni congregationi de eo-
dem pro dio, prout possibile fit, ministretur.

Anno ab Incarnat. Dom. M. C. XXXIII. Gerungus
Bresbyter dedit Monrio cum manu advocati sui Henrici
in manum advocati nostri Conradi de S. Monte duo pro-
diola, unum apud Schu Windorf, alterum apud Wangin
in pago Linzgowe sub comitatu Henrici de S. Monte
absq; ulla contradictione legitima traditione coram mul-
tis idoneis testib;. Ipse autem Gerungus ad Monrium ve-
niens infirmatus est, et usq; ad mortem benigne tractatus est.
Eodem anno Gundelo de Constantia dedit prodiolum suum
apud Gerboldis Wilare, et simul obtulit filiam suam.

Anno ab Incarnat. Dñi. M. C. XXXXVI. famas
magna populos longe, lateq; premebat, ac per hoc inopia
coegente, quodam persono se de Triboltingin et Teger-
Wilare ad Monrium contulerunt, se suasq; possessiones
illuc tradiderunt, quam traditionem quidam eorum
minime stabilire potuerunt, quoniam possessiones ad
Augiam tributariis fuerant.

Anno ab Incarnat. Dñi. M. C. XXXXVII.

Tuas

fort. Schwegndorf
in cap. 100. 101.

Conradus Abbas renovavit portas Ecclesie, et Capellam S. Valrici renovavit et auxit, et optimis picturis adornavit. Dedicavit autem eam Herimannus Constant. Ecclesie Episcopus XII. Cal. Jan. in honore S. Valrici Epi et S. Astri Mart. S. Crucis, et S. Mariæ Virginis. Continentur autem ibi reliquiæ S. Joannis Bapt. Petri et Pauli, Bartholomæi, Simonis Ap. totum et Matthie. Martyrum quoque Stephani Proto. Mart. Blasii, Belagii, Joannis et Pauli, Hippoliti, Sebastiani; Confessorum Gregorii L. P. Nicolai, Conradi, Gebhardi, Galli et Magni. S. Virginum Mariæ Magdalene, Agathe, XI millium Virginum, Fortunatæ, Eutropiæ.

De Expeditione Contra Paganos.

Tactum est autem temporibus Conradi Regis, ut Eugenius Papa litteras mitteret Ludovico Francorum regi. Sed et Bernhardus Abbas Mont' Montij, quod dicitur Clara vallis, alijsq; transirent per Gallias et predicarent, ut omnes tam majores quam minores, qui Dei voluntati parere vellent, armati pergerent ad debellandos Paganos, et maxime contra Languinariū quendam Tyrannū, qui Edissam civitatem, quæ olim Rages dicebatur, invaserat, et christianos omnes, quos ibi reperit, aut occidit, aut in captivitatem redegit, et Dei Sacra prodavit et polluit, atq; evertit. Hæc igitur fama per vulgata, factus est motus magnus in terra, ita, ut ipse Conradus Romanorum Rex cum Ducibus et Comitibus, alijsq; Proceribus multis cum populorum infinita multitudine ex diversis regionibus, sed ex omnibus se quam plurimi Domino offerrent et mente devota, atq; promptissima se suavis ad hoc tunc studiosissime pararent. Perrexerunt igitur exercitus infinitus armatis per Pannoniam et Bulgaricam sylvam, et copiosa navium multitudine per Danubium, portantibus arma, et quolibet necessaria. Cumq; venissent in Greciam, honorifice suscepti sunt à Rege Grecorum, et ipsiq; ducatu perducti sunt in eremum vastissimam, ut venirent, sicut putarent, ad terras Gentium. Igitur cum quadam die castra ponerent in loco quodam, ubi vallis erat inter eos, ibiq; fixis tentoriis sepi requiescerent, ecce! subito intempesta nocte venit

q et Ludovicus Francorum Rex

armati

Incensum torrens
vehemens in

F Constantinopolim
ad Regem grecorum
et ab ipso directus
est nav

In undatio maxima, et quoque in valle resperit, in
mare transiit. Hoc primum infortunium. Postea di-
versarum cladum proteritum fuit. Nam cum primū
in Dei timore et humiliter et pacifice pergerent, cun-
cta eis prospera obtulerant. At vero postea cum
elati in superbiam rapinis inservire cepissent, diver-
sis cladibus consumpti sunt. Nam cum per defectum per-
gerent, et escas non invenirent, multi fame perierunt,
alii inedia laborantes à Baganis aut perempti, aut in
captivitatem redacti disperserunt, quidam quoque glori-
oso martyrio coronati sunt. Rex vero Conradus cum vi-
deret, quod nihil voluntatis suae perficere potuisset,
reversus in navigio per mare Hierosolymam. Frater
autem Regis Otto Trisingensis Episcopus iam pridem re-
cesserat ab Exercitu, qui Regem sequebatur, et volebat
per regiam viam transire Hierosolymam, et cum
illo de exercitu ad XXX millia armatorum. Et his ergo
Baganorum exercitus supervenit, eosque penè omnes intere-
mit.

De Gallorum Rege.

Rex quoque Francorum Ludovicus cum uxore et mul-
ta ambitione sequestrati cum suo exercitu perrexit,
quousque Antiochiam civitatem pervenit. Ibi à princi-
pe civitatis honorifice est susceptus, et cum ibi aliquan-
tis diebus quiesceret, sicut fertur, stuprata ejus uxore
à Principe civitatis, ipse Rex vix cum paucis evasit,
et ad Conradum Regem, qui tunc apud Accaron mo-
ratur, pervenit, à quo benigne receptus, ac postea
uxori ad se revertenti reconciliatus est.

De expeditione contra Damascum.

Post hoc Conradus Rex cum multo exercitu ad
Hierosolymam petiit, et à Rege atque clero illius
civitatis officiosissime susceptus est. Qui statim
edixit expeditionem suam cum duobus regibus et
eorum exercitibus contra Damascum, quam cum obse-
derent, etiam expugnanda esset, civitas, Dei milites
corrupti pecunia ab his qui intus erant, abduxerunt
exercitum, et abierunt inacti.

De Nostratibus.

In hac profectione quidam de loco nostro profecti ad-
huc minime redierunt; Multi autem christianorum
qui à Baganis captivi abducti fuerant, ab Armenis pretio

redempti sunt, et in patriam redire permisi.

De Expeditione ultra Albam fluvium.

Igitur Conradus Dux de Saringin designavit, secum aliis innumeris, quibus illud iter, de quo iam retulimus, laboriosum visum est, ut et ipsi per Saxoniam pergerent, contra illos paganos, qui trans flumen Albam dictum consistunt. Quo cum pervenissent, invenerunt terram invidiam et valde aquosam et paludibus plenam, habitatores vero illius terrae non simul commorantes, sed dispersos ita, ita ut non facile inveniri possent. Exercitus ergo Christianorum ignorantia locorum extenuatus sine aliquo rerum effectu reversus est.

His temporibus ingruente inopia nostrates abstulerunt argentum de columnis Propitiatorii et expenderunt illud. Campanam quoque permaximam satis bonam eisdem temporibus fecerunt. Porticum ante Basilicam novis structuris atque picturis innovarunt.

De obitu Waltrami Abbatis.

Per idem tempus cum Waltramus Abbas apud Vifthinum multa bona operatus esset, visum amisit, et ad Monasterium nostrum reversus visum medicamento recepit, et in bona conversatione deinceps in Congregatione permansit, ac demum beato fine quievit.

De obitu Gebinonis Abbatis.

Anno ab incarnat. Dom. MCLVI. Gebino Abbas apud Waginhusin diutina infirmitate detentus, plerumque nescio utrum in veritate, an per phantasia videbat quasi quasdam personas ante se, aliquando quidem venerabiles, quibus et locum dare iubebat, hos, qui iuxta se erant, aliquando verotetras,

quas abire aperta voce iubebat, et etiam baculo, quod manu gestabat, abigebat. Hic cum iam obiturus esset, convocata familia indulgentiam eis optavit, et ut sibi facerent, similiter rogavit. Item alius nomine Folmarus multas phantasias patiebatur in extremis suis.

De Eremitis.

Et ut ad superiora parumper redeam, quidam ex fratribus singularem vitam diligentes receperunt in eremum, ibique laboriosam vitam duxerunt. Winihardus scilicet, Marquardus, qui ambo erant illiterati, et Dietericus Presbyter diversis tamen temporibus atque locis. Omnes autem hi in bona conversatione vitam suam consumaverunt.

De Inclusis.

Item Walconus Monachus et Meriboto atque Hartmannus barbati fratres, Judintha quoque valde religiosa femina, Bertha etiam ex sororibus se incluserunt. Viri tamen isti omnes pene ita erant importuni animi, ut non facile in congregatione permanere potuissent.

Anno M.C.LVIII Burhardus de Husin obiit, et pradium suum, quod apud Birithilingen habuit, Monasterio dereliquit. Birithilingen

108. Buirlingen
in cap. Haigerloch

Miraculum Divi Gebhardi.

Per idem tempus, cum quidam homo, qui habebat officium Fullonis, in Monasterio per plurimum tempus, auditu pene caruisset, quodam die venit ad sepulchrum beati Gebhardi Episcopi, et cum nec sonitum campanarum, nec voces psallentium audire ~~per~~ valeret, apposuit caput

sepulchro, et cum lacrimis cepit ~~rogare~~ ^{orare}, ut dignaretur ei S. Gebhardus orando ad Dominum auditum reddere. Post paululum igitur antequam de sepulchro recederet, cepit aperte omnia audire, et omnibus, qui audire volebant, aperta voce narrare, Deumque ac S. Gebhardum glorificare. Adhuc quoque permanet ei haec gratia, et laeta voce fatetur, quae circa eum sunt facta.

De Heiggou

Anno M.C.L.VIII. venundatum est praedium, quod Monasterium habuerat in villa quae dicitur Heiggou sexaginta talentis, qua pecunia resolutum est praedii portiuuncula apud Tegerwilare, et persolutum est magnum debitum, quod debebatur cuidam Matrone apud Constantiam.

font. Haidgan fil.
par. Heisterkirch
cop. Wurzach.

De Miminkusin et S. iheim et tabula aurea.

Eodem anno venale factum est praedium, quod Monasterium S. Georgii Mart: quod situm est in nigra Silva, habebat in villa Miminkusin dicta. Ergo quoniam nostrum Monasterium in eadem villa praedium habebat, quod ei Heroldus bona memoriae quondam dederat, cum seipso et aliis praediis suis Kulti scilicet et Eschirchwilare atque Niviron, idcirco toto nisu nitentur, ut hoc acquireret. Ea de re factum est, ut tabula, quae in principali Altari S. Gregorii ex ~~trifenti~~ latere contra chorum apposita erat, et erat auro et gemis decentissime cooperta, auro nudaretur. In hujus tabula medietate erat circulus gemmis pretiosis densissime per circuitum adornatus, cuius in medio imago Dni Nri IESU Christi in maiestate sedentis pulcherrimo opere habebatur, et in circuitu

per planum Cherubim habentes quatuor facies et
senas alas, et rota habentes alas et oculos, et novem
Ordines Angelorum habentes in manibus phialas
et ^{quatuor} Seniores quasi mittentes coronas suas ante
Thronum Dei. Imagines quoque ^{quatuor} Evangelistarum,
in singulis electris pulcherrimo opere habebant,
et per circuitum circuli pleni gemmis, et in
ceteris electrine imagines in umbone verovis,
et haec omnia ita pulchro opere erant optime auro
facta, ita ut delectaret de videre. Haec itaque ²³ fu-
erant, ut nos ipsi conspeximus, duae tabulae, una
auro, altera argento, et auro, Columnae quatuor,
Cyboria argento operata, Thuribulum argenteum
valde pretiosum, calices vero plusquam VIII.
Igitur hoc auro, quoniam de iam dicta tabula sum-
ptum est, comparatum est praedium apud Mimin-
husin, quod habuerat illic Monachus S. Georgii,
insuper datum est pro eo praedium, quod habuimus
apud Miteim, quod dederat quondam Bertolfus
de Zaringin frater Gebhardi Epi III pro hospitio
violenter apud nos sumpto.

De Incendio.

Igitur cum iam inusitato modo ab omni debito
quamvis cum grandi damno absoluti essent, et tam
locus quam Monasterium optime ex cultum esset,
accidit sicut scriptum est. Ante ruinam exalta-
bitur cor. Erat quippe adicula infirmaria
adhaerens, in qua caminus, et iuxta caminum
ex utraque parte stramenta, in quibus fratres
recubabant, et in mesationibus atque potationi-
bus et confabulationibus illicitis saepissime vaca-
bant. Ibi itaque pueri Monasterii igne incaute
accidentes, ignis stramenta iuxta posita in-

Triginti quatuor

Ad launa
aliquot lineas

vasis, et in momento totam pervasit Monasterium.
 Basilicam ^{quor} S. Gregorii et omnia simul edificia
 Monerii flama consumpsit. Fratres igitur ad
 cenam post vesperas confidentes et hoc tam pericu-
 loso nuncio immaniter percussi, et omnia, quae in-
 ter manus habebant, obliti, quoniam etiam omnia
 igne consumpta sunt, discurrunt, et quidquid sur-
 ripere poterant, de suppellectilibus abstulerunt.
 Non credentes autem quod Dominus permetteret
 Basilicam S. Gregorii igne consumi; negligentius
 extulerunt, quousque multa quae efferi potuissent,
 igne consumpta sunt, tam ex codicibus, quam
 ex suppellectilibus. Tunc consumptum est
 principale altare cum omnibus ornamentis
 suis, et in hoc Sanctimonium argento opertum,
 in cuius supremo marmor rubrum valde pulchrum,
 in quo olim brachium S. Philippi Apti inventum
 est, et adhuc multa S. Reliquiae in eo contineban-
 tur, et praecipue S. Apollinaris et Huberti et alio-
 rum multorum, ^{quae omnes pariter} cum omnibus ornamentis suis, ^{consumpta sunt,}
 in quo pixis auro et argento operta cum Corpore ^{Cyborium cum}
 Domini dependebat, et aliis multis pulcherrimis
 Reliquiarum receptaculis. Crucifixus pulcher-
 rimus, et in hoc multa Reliquiae, cancelli, qui
 per totum imaginibus pulcherrimis delectabili
 opere erant perornati et Altare ante Crucem.
 Chorus praclaro opere factus et analogia, ^{multa} satis pul-
 chra. Codices multi satis boni, dorsalia et vela
 multa pretiosa, Capella septem, Capitulum, cuius
 omnes sedes utpote in solemnitate Pentecostes
 erant ornatae variis velaminibus, et regula satis
 bona continens duo Martyrologia, unum Sanctorum
 alterum defunctorum, et Evangelia, et Asidorus
 Sententiarum. Refectorium cum omnibus uten-
 silibus suis, Coquina, Cellarium, cum his quae

ibi erant. Armarium ~~quod~~ valde bonum, cum
multis quae in eo recondita erant. Habituacula
Domini Abbatis cum multa satis bona suppellectili.
Codices optimi tam Altaris quam divini Officii
cum optima paratura flama consumpsit. Cam-
pane multae incomparabiles, Cymbala et organa
deperierunt. Sacristia tamen et librorum repo-
sitorium vix reservata sunt cum his quae intus
erant. Erat enim videre miseriam. Dormi-
toria tam Monachorum quam exteriorum fratrum
consumpta sunt, et multi miserabiliter denu-
dati. Habituaculum namque Sororum, quod flama
non tetigit, statim tamen prorsus dissipatum
est, et ipse usquequaque dispersa. Sed et Monacho-
rum quidam quaecumque poterant in Monaste-
riis transmissi sunt.

Actum anno ab Incarnat. Dom. M. CLV. IIII
a primitus condito ipso Monasterio CLXXVII.
Indict. VII. die 2da Mensis Julii, hoc est IV Non:
Junii feria 3ta sacratissima Hebdomada Pente-
costes, quando Spiritus Sanctus super discipulos
Christi venit in igne non tamen consumens sed
illuminans, super nos autem ut meriti fuer-
mus, venit ignis consumens, et devoravit ^{ns.} muros
dejiciens et duros lapides cominuens.

Tedato ergo igne irruerunt tam viri quam mu-
lieres, maiores et minores, sed et quidam Mona-
chis quidquid subripere poterant in auro et ar-
gento et aliis metallis, quae flammis supererant
funereas praedas agebant. Custos autem et
caeteri fratres tristitia ita amentes effecti
fuerant, ut nec considerarent, nec observarent,
donec pene omnia pretiosiora exportata fuissent,
et grande damnum multis diebus fiebat.
Interim quaedam muliercula advenit de Con-

stantia et accessit ad Altare S. Gregorü, quod iam totum combustum ~~erat~~, et de cineribus Sanctorum, quæ adhuc in Altari ardebant, collegit, et domum attulit. Habebat autem parvulum filium omnibus infirmitate membris debilitatum. Huic ergo balneum fecit, et de allatis Sanctorum Cineribus iniecit, et sic puerum imposuit, et balneavit. Ex quo confestim meliorari capit, quousque in brevi integram adeptus est ^{sanctam} ~~sanctam~~. Divina officia agebantur tunc apud S. Fidem, illud enim altare solum et S. Joannis Baptistæ integra reperta sunt. et illuc omnes capse Sanctorum etiam Sarcophagum S. Gebhardi deportata sunt. Illuc cum mulier de alia villa venisset, deferens in brachio filium parvulum, cui unum brachium deciderat, ita ut illud nullatenus per multos dies e levare potuisset, posuit eum super Sarcophagum, et non post multum gavisa est sanatum. Seniores nostri olim prophetaverunt, quod locus iste nunquam igne cremaretur, sed sicut Dominus per Jeremiam cominatur dicens: Subito loquar de gente et regno, ut edificem et ^{pl} plantem illud; si fecerit malum in oculis meis, ut non audiat vocem meam, penitentiam agam et ego super bona, quod locutus sum, ut facerem ei. Illis diebus defecit apud nos omnis rigor discipline et operis Dei, sicut scriptum est, dissipati sunt nec compuncti.

Et confectum fuerat

Erat quidam Ven. Presbyter in proximo inclusus, hic cum inter orationes suas lugeret excessum istius loci, et diceret: Domine quare tantum malum permisisti venire super tantum locum, audivit subito vocem dicentem sibi: Quia, ^{ipsi} absterunt decorem domus meæ.

De instauratione aedificiorum.

Consumptis igitur pene omnibus, quae anti-
quitas sive noviter fuerant fabricata, vel congre-
gata, Abbas Conradus et Herimannus Prior con-
surgentes accinserunt se viriliter ad restauratio-
nem ^{predicant} perditarum rerum, et statuerunt eos reliqui
fratres. Alii quidem onera portando cum exul-
tatione, alii vero regiones circumcundo cum
reliquiis sanctorum, et petendo tam divites
quam pauperiores subsidium ad instaurationem
in incendio consumpti Monasterii. Ex tali ergo
collatione ceperunt aedificare primitus quidem habi-
lacula Abbatis, duas Capellas unam super altera,
superiorem quidem in honore S. Martini et S. Of-
waldi, inferiorem ^{vero} in honore S. Mariae Magdalene,
et Sae Fidis Virg. et Martyris.

Dedicatio S. Fidis perseveravit sicut prius erat
X Kal. Decemb: quoniam illud altare integrum re-
pertum est, et ibi agebantur divina officia.

Aedificabant quoque duo Refectoria, unum super al-
terum, et coquinam, et cellarium et torcular, Cal-
factorium quoque et infirmariam, et Capellam
S. Mariae, Capitulum quoque ^{atque} Dormitorium.

Ad hoc itaque combuserunt calcem magno sumptu
iuxta Tettingin in silva, et maxime liquamen
magnarum Frabium, et aliorum lignorum concide-
runt in silva iuxta Brigantium, quod adduxerunt
plus ^{quam} ~~quam~~ quinquaginta remiges per latum stagnu
um ad nos. Monasteria quoque alia miserunt cum bona
voluntate sua dona, Hirsauigienses quidem pallium
bonum, et carradum vini, de cella S. Petri unum
calicem. Zwiruldenses unam Casulam, et albam

Tettingen seu
Tettingen prope
Confl. Enler laur
Bodan + ad Colera.

atq; stolam, alii vero alia munuscula, quæ omnia
Deo sint accepta.

Anno ab incarnat: Dom: M.C.LXI. Indict: VIII.
Die II idus Decemb: dedicata est capella S. Mariae
iuxta infirmariam a venerab: Herimanno Constant:
Episcopo patrante Abbate Conrado. In nomine
S. Trinitatis Dei Patris et Filii et Spiritus Sancti,
et in honore sanctæ et victoriosissimæ Crucis.
Et quoniam prior capella erat etiam in honore
S. Michaelis dedicata, et alia capella erat prius
desuper constructa in honore S. Andrea Apostoli
ubi exterioribus fratribus cantabatur, et hæc iam
nunc incendio defecerat. Has igitur tres cele-
brationes nunc in ista una capella fecerunt
contineri, et dedicaverunt eam in honore sanctissimæ
DEI Genitricis Mariae et S. Michaelis Archangeli, S. quoq;
Andrea Apłi, et aliorum apostolorum sanctorum,
quorum nomina hic subnotantur. Joannis Baptistæ.
De ligno Dñi, Petri et Pauli. Jacobi. Philippi, Bar-
tholomæi, Joannis Evangelistæ, Jacobi, Thomæ,
Simonis et Juda, Matthiæ Apostolorum. Stephani
Protomart: Sanctorum Innocentium. Fabiani
et Sebastiani, Clementis, Blasii, Spollinaris,
Georgii, Mauritii, Bonifacii, Viti, Hippolyti, Fe-
licis Papæ, Pelagii, Joannis et Pauli, Cyriaci,
Calisti Papæ, Cosmæ et Damiani, Proti et ~~Thyæ~~ Jacincti
~~cinthii~~, Dionysii Episcopi, Pancratii, Eugenii,
Genesii, Agapiti Martyrum. Gregorii Papæ, Syl-
vestri Papæ, Martini Episcopi, Nicolai Ep̄pi,
Augustini, Sulligii, Valtricii, Conradi, Gebhardi
Episcoporum. Benedicti, Galli, Magni, Othma-
ri, Wiperti, Maximi, Leonardi, Agidii Confessorum.
Maria Magdalena, Agatha, Anna, Cecilia, Lucia,
Margaritha, Barbara, Scholastica, XI millium Virginum
de capite S. Walpurgæ Virginis.

Episcopi

Wolmuotinga

Quidam autem miles nomine Helias prateriens
venit usque ~~Wolmuotinga~~ ^{Wolmuotinga}, ibique mortifere vulneratus
est, ab inimicis suis, et statim misit et vocavit fra-
tres, eisq; se comendavit obviare, et dedit equum
suum et praediolum quod habuit in pago Hegow
villa lone, et rogavit sibi sepulturam fieri in Mona-
stero. Quod et ita factum est. Nam cum defunctus
esset, perlatus est ~~in~~ ^{ad} Monasterium, et sepelivit eum
Episcopus honorifice, et statuit, ut in ipsa die Dedi-
cationis illius Capellae deinceps omni anno, prout
possibile esset, fratribus communiter ministraretur
ex ipsa porsepsiuncula, quam dederat praedictus
miles Helias, qui erat ministerialis S. Mariae
Dei Genitricis, et Constantiensis Ecclesiae. Dedit
quoque eam in dotem eidem Oratorio.

Eadem die dedicavit idem Episcopus Heriman-
nus Capellam S. Martini, et recondidit illic reliquias
quae et antea ibi fuerant, quae superius pernota-
tae sunt. Ab hoc die egerunt divina officia
in supradicta Capella S. Mariae. Ad hoc aedificia
expensum est omne aurum, quod superfuerat
emptioni praedii apud Miminhusin.

Explicit Liber V

Incipit Liber VI. 33.

Tempore illo, quo ^{incendium} grassabatur in Basilica S. Gre-
gorii, tunc erat tanta vis flammae, ut aramenta
magnarum Campanarum liquefacta defluerent
velut aqua, et cadentia de alto in terram diffi-
lirent ita minutatim, ut vix postea pars ~~ex~~ aliqua
ex eis recolligeretur, ex quibus iterum aliqua signa
fusa sunt, quorum quaedam aliqua statim confracta

33 in manus: origin.
legitur Quintus
licet etiam legatur
explicit liber V

sunt, quaedam vero adhuc manent. Diversa quoque
utensilia preparaverunt in lignis et ferramentis
ad magnas moles lapidum et lignorum.

Columna quippe et alii quadrati lapides dissipati
erant ex calore, et pene inutiles facti sunt, ita
ut nullus permanere posset in eo, quod fuerat.

Unde Matrona quaedam nomine Maktilt com- Maktilt
paravit aliquas columnas cum capitellis et
basibus.

Capella
Dedicatio iterata S. Joannis Bapt.

Id et antea, hoc est, anno Domini incarnat: MC.LX.
Herimannus Constantiensis Episcopus dedicavit
capellam S. Joannis Baptista in Templario
VII Kal. Jan. et collocavit illic Reliquias, quae
et prius ibi fuerant, sicut superius pernotatum
est.

Instauratio Ecclesiae.

Anno ab Incarnat Dom. MC.LXII. Indict. X. die
XVII Calend Junii, regnante Friderico Imperatore,
praesidente Constantiensi Ecclesiae Herimanno
Eppo; Sub Abbate Conrado, in vigilia Ascensionis
Dni, locatum est primum fundamentum
novae structure Ecclesiae Gregorii Papae in
loco S. Gebhardi Eppi Fundatoris primi eiusdem
Ecclesiae, et positum est limen ostii, quod ver-
git ad Claustrum ex occidentali parte tertio
anno, postquam incensum est idem Monasterium.
Eo tempore Romana Ecclesia destituta erat
certo rectore, quia duo eam sibi usurpabant,
hoc est, Alexander et Victor, Imperator favebat
Victori, Alexandro Orientales Ecclesiae.

Per idem tempus Fridericus Imperator
Mediolanensem civitatem obsederat, iamque

cives eius magna vis famis ad deditiōem coegerat. Itaque per huius civitatis excidium, quia inter omnes civitates Italia potentissima erat, timore correpta omnes civitates, quae antea repugnaverāt infinitas pecunias Imperatori pro gratia eius deferrebant. Ex his ergo et ex aliis, quas antea et postea quacumque conditione acquisierat, deliberavit decimas dari Monasteriis in Eleumosynam tam per Italiam quam Theotoniam.

Hac de causa etiam nobis tunc quinqs marchas direxit, ~~quibus~~ paulatim de die indiem Basilica S. Gregorii exstruendo reformatur Wezilone quodam de Constantia opifice ex clerico.

Leipparatsneuthe
in cap. Lindg.

Per idem tempus resolutum est praedictum apud ~~Sci~~ ^{reli} Lupatiruti sex talentis, quod dederat Quodigerus cum manu filii sui Egilwardi et Dni ^{quoniam} ~~Sci~~ advocati de S. Monte.

Eodem anno hoc est MCLXII Imperator Fridericus rediens de subversione Mediolanensis civitatis habuit colloquium apud civitatem quae vocatur Tula; Item aliud Ulma, tertium quoque Constantia. Tuncque iterum nobis dedit quinqs libras argenti. Alias quoque quinqs dedit nobis Hein. Henricus Dux de Saxonia, qui et tunc se separavit ab uxore sua. Ipso anno dedit nobis Henricus de Niwiron praedictum, quod habuit apud Mose.

Mosheim et
Neufra in cap.
Sulgan.

Temporibus igitur Bertolphi Abbatis erat quidam apud nos Vestiarus, quidam qui solebat praesentia sua contumeliosa responsa dare fratribus, cum ab eo aliquid peterent, et hoc crebrius faciebat. Factum est autem quadam die, ut iterum aliqui ex terorum fratrum quid-

99 69
dam ab eo importunius exigent, et ille e contra
indigna responsa redderet, in furorem versi irru-
erunt in eum, et in terram colliferunt, et tam
pugnis quam lignis eum tundere ceperunt, quo-
usque ipsis et illi visum est satis esse. Quapropter
expulsi, et ~~ex~~ excommunicati et aominati
sunt ab omnibus, quia grande scandalum exinde
longe lateque ~~sortum~~ sortum est. Tandem post lon-
gum ad petitionem Episcopi et aliorum mul-
torum ad penitentiam recepti sunt, et publice
Constantie inspectante Clero et populo attonsi
et verberati sunt, et iussi ^{circuire} ~~per~~ ^{per} ~~per~~
~~penitentiam~~ ^{provinciam} Monasteria, et omnibus palam facere
reatum et confessionem suam.

Similiter et nuper contigit duobus exterio-
ribus Fratribus, qui duos interiores male tracta-
verant, publicam penitentiam agere coacti sunt,
et tam Episcopus quam Clerus ac populus vix multis petitionibus
impetrare potuerunt, ut reciperentur. Haec
exempli causa dixerim.

Ceterum Conradus antequam Abbas fieret,
cum adhuc esset Capellanus Bertolphi Abbatis,
quidam laicus ad conversionem Dreniensis, par-
tem pecuniae contulit Monacho, et aliquam partem
more Anania et Saphira sibi in posterum refer-
vare voluit, eamque Conrado utpote amico suo
custodiendam commendavit. Post paucos dies ipse
Conradus factus est Abbas, et eandem pecuniam
ex toto expendit in aedificatione mansionum
suarum. Cumque ille reposceret pecuniam
suam, cum gravi indignatione illum exterruit,
et multis probris affectus, nihilque ei omnino
nisi multa mala retrivit.

Item cum Conradus Curienſis Episcopus ⁱⁿ ibi diu-
tius pro caritate maneret, et pecunias suas ibi com-
mendaret, ianua, ubi reposita erant, aliquando
confracta sunt et pecunia direpta. Quade re
cum omnes multo angore contristarentur, et
multa inquisitio inter nos fieret, ventum est
ad hoc, ut iudicio inquiri debuisset, quis hoc
nefas inter nos perpetrasset. Cum ergo omnes
tam majores, quam minores hac angustia con-
stringeret, repente inventus est quidam iuuenis
faber ferrarius, qui nunquam illuc venerat, ubi
ubi pecunia fuerat, nec cognoverat, nec audire-
rat, si vel haberetur, vel si esset, aut fuisset.
Cum hoc ergo, ut dicebatur, actum est, ut ipse
clam acciperet pecuniam ab eo, qui furatus fue-
rat, eamque redderet ^{et} diceret, quod ipse eam
abstulisset. Ergo cum hoc coram cunctis fra-
tribus palam fateretur, irruerunt in eum
pene omnes presente Abbate, et iniecerunt,
in eum manus, et colliserunt eum pugnis et
capillis traxerunt usquequo satis esset, et sic eum
expulerunt. Factus est ergo tumultus magnus
et varia acclamatio, et tam Episcopus quam
Abbas cum maxima indignatione receperunt
de Monasterio, ac per multos dies sopito furore
redierunt.

Item Presbyter de Constantia commenda-
verat illuc pecuniam suam, quam cum repo-
suerat, sensit, quod pars aliqua inde sublata
fuisset. Inde in furorem indignationis in-
stinctus, multis conatibus et opprobriis nos
omnes insectatus est.

108 70
Item et alius pecunias suas nobis sicut
longe superius retulimus, comendaverat.

Quas cum omnes illo infcio expendissemus,
venientem et pecuniam suam requirentem
caltide eum cum possessionibus Monasterii
vix compefcimus. De his tamen omnibus
criminabantur tam ipsum Conradum, quā
fratrem eius, quem ^{frater} Trisbert subtraxerat,
ubi primitus habitum commutaverat, et
ob haec atq; propter alias noxas ejectus est
de prioratu, ac cum postea factus esset Abbas
apud Fishinum, post modicum etiam inde recessit
et multa Monasteria in Bavaria pervagatus
est, ac postremo apud Brigantium Abbas con-
stitutus est.

Ergo Conradus cum primitus Abbas con-
stitutus est contra omnium voluntatem adi-
ficavit sibi sumptuosa habitacula cum nossepe
mus sicut plerumq; in magna penuria, et
obtenebravit nostrum refectorium, quia duo
fenestre erant super principalem mensam,
quas obstruxerat, et stium iuxta refectorium con- ⁱⁿstruxerat
stituerat, atrium quoq; ipsum arboribus maxi-
mist et pomiferis confitum erat, quas omnes ex- ^{multis}
terminavit. Insuper bonam ^{certam} ^{partem} apud
Eilingin, et plures vineas optimas apud ~~Alspach~~ ^{Alspach}
~~Alspach~~, praedia quoq; apud Heiggow et ~~Leimbach~~ ^{Leimbach} in-
husin, Totirhusin quoq; et Tribolttingin atq;
Altheim vendidit, Tabulam auream Altaris
auro spoliavit, et ciborium argento nudavit,
calices et codices multos distraxit, argentum de
thuribulo expendit, haec tamen omnia pro com-
muni necessitate fecit. Sed de his hactenus.
Hunc autem stylum vertamus.

† apud Nivheim

N. vacuum exiguum

F apud

Antequam factus esset Conradus Abbas, manu sua scripsit Exameron Ambrosii, auro et argento operuit brachium S. Philippi Apostoli, postquam autem factus est Abbas, multa praeclara opera fecit, quo tamen ignis consumpsit. Postea tamen institit, quantum potuit, pro restaurandis edificiis et aliis utensilibus. Aliqua quoque praediola et a libertis tributarius comparavit, ex quibus tam suum quam Praedecessoris sui Theodorici Abbatis nepotis sui anniversarium celebrari constituit, et in suo quidem anniversario, qui est decem solidos, in nepotis vero sui tres solidos expendi decrevit. Sub eius tempore et auxilio renovata sunt Ecclesia, et dedicate, et oratoria edificata apud Eustettin, et Epfindorf, apud Obir et Wangin quoque, et apud Mimmhusin, sed et apud Nivheim, et apud Rinhart. Duo quoquethuribula de auricalco et aliquos codices, sed et adiculam in novissimis ad reponendos libros paravit.

Anno igitur ab Incarnat. Dom. M.C.LXIII. Mense Junio cepit Abbas Conradus infirmari, et cum nec adhibita medicina, nec aliqua causa ei adhibita posset proficere, et iam iamque quamvis invitus cepisset desperare, dedit nobis unam stolam satis bonam, et redemit unum gematum, et deauratum calicem, quem olim vendiderat. Advocavit quoque Episcopum, cui familiaris erat, et alios quoque optimos et cum eis causam suam, ut credo, accurate locutus est, et migravit anno Ordinationis tricésimo septimo die III Cal. Julii et ipso die honorifice sepultus est iuxta ostium Basilicae in Claustro. In ipso die mirum quoddam contigit, quoniam quidam barbatus, his omnibus sanus et alacer interfuit, habens cocturam in crure, ex qua sanguis in tantum erupit, et restingui nullatenus potuit, ut in momento

121 71

Deficeret, et Corpus Domini vix acciperet,
et statim emigraret.

Incipit Liber VI^{us}.

Anno ab incarnatione Dom: M.C.LXIII die Domi-
nico idest XIII Cal: Julii convenerunt fratres comu-
niter, et libera electione nullo alieno interese
elegerunt Gebehardum virum idoneum et irrepre-
hensibilem et constituerunt sibi Abbatem canonice
et regulariter cum magna libertate.

Episcopus quoque Herimannus ordinavit eum
cum maximo honore in translatione S. Benedicti,
assistentibus et faventibus cum omni alacritate
omnibus Canonicis Constant. Ecclesie cum multa
plebe. Factum est ergo magnium gaudium, laus
et tripudium illa die de tali consensu fratrum,
quia eo tempore in aliis Monasteriis magna discepta-
tio inter plerisque versabatur, et ideo magnopere
nobis congratulabantur, quod nullus omnino ex
nobis nec maior nec minor a ceteris discrepabat.

Anno ab Incarn: Dom: M.C.LXIII. Rudolphus
Monachus noster Presbyter ex collatione fidelium
suo rogatu aliquantulum pecunie ad opus Monrui
contulit. Et etiam brachium unius militis ex le-
gione Thebaorum Martyrum, Sociorum S. Mauriti,
auro et argento atque lapidibus decoravit. Hoc
itaque brachium contulit Monasterio nostro Heriman-
nus Senior de Hirzsegge, quod quidem ipse acqui-
sierat a quodam Preposito noto sibi Agaunensis

no Chronol. 10. 10. 10. 10.

loci, quando ipse de Italia pergens eundem locum pertransiit. Isdem Rudolphus tunc temporis redemit etiam calicem bonum, quem Conradus Abbas iam dudum vendiderat.

Anno MC.LIII Conradus Abbas melioravit rotam S. Gregorii et Otto ^{Prædicti} Prædictum S. Philippi Apostoli ubi contractum ~~effecerat~~, instauravit. Nec ~~hæc~~ adhuc de memoria dilecti Abbatis Conradi + Sed quedam de eius industria memoria tradam. Erat enim peritus Metrica et Musica artium, optimi ingenii, serena voce, affabilis alloquio, veneranda canitie, modestis moribus et verbis. Multa edificaverat præclara, quæ ignis consumpserat. Eo tempore Rudolphus Comes Ramnisberch emit ~~de~~ a Conrado de S. Monte castellum quod vocatur Rinegge, quod ille habebat in beneficium a Constantiensi Ecclesia. Cumq; hoc idem Castellum incoleret, ibiq; maneret, cognovit quod Monasterium S. Gregorii, quod Petrishusen vocatur ~~was~~, ibi in proximo possessionem haberet, quæ sibi valde opportuna esset, et cepit agere cum Abbate Conrado, quatenus eadem possessio quæ vocatur Riniogimunde, sibi pro pecunia concederetur, usq; ad finem vite suæ, ut ibi peculia enutriret, et exinde pabula et pasua habere potuisset, postq; mortem ipsius tam ipsam possessionem, quam omnia quæ tunc inibi invenirentur, absq; ulla contradictione ex integro reciperet. Hæc omnia tandem importuna exactione et multimoda promissione exegit, quousq; supradictum Abbatem sibi et fratres consentire persuasit, et decem quidem Talenta se daturum proposuit, eorumq; aliquam partem dedit, aliquam vero adhuc retinuit,

+ Contiacam

i. e. ut opinor
offia Rheni sed
hoc nomine prope
Rhenegg nullus
iam vocat long.

possessionem vero apud Rinisgimunde sibi con-
figuam in suam potestatem contraxit, super
his ergo omnibus tale privilegium conscribi
fecit, idq; suo sigillo confirmavit.

Privilegium super Rinisgimunde.

In Nomine ~~Sanctae~~ Sanctissime Trinitatis,
Patris videlicet, Filii et Spiritus Sancti

Ego Rudolphus Comes de Rammisberch, notus
facio omnibus scire ~~volentibus~~ tam presenti-
bus quam et futuris, qualiter Ego divina faven-
te Providentia cepi agere cum Abbate et Fra-
tribus eiusdem Monasterii S. Gregorii Papae, quod
dicitur Petrishusin, ut mihi concederent tale pradium,
quale visum est idem Monasterium habere in loco
qui dicitur Rinisgimunde, quia eadem possessio
michi vicina est et opportuna ad alenda pecora, et
homines mei non valebant evitare, quin no-
cerent eis, et hoc mihi visum est melius, et
ego Rudolphus darem Abbati Conrado de Petris-
husin et fratribus eiusdem Monasterii ~~ita~~
lenta, et ipsi ^{michi} concederent iam dictum pradium
apud Rinisgimunde, ea conditione, ut ipsi
ob memoriam et confirmationem huius pacti
anniversarium Matris meae Adelheide, cum fra-
tribus suis annotarent, et celebrarent, et
ego ~~ipsa facerem~~ ipsa die de meo propinare
vinum fratribus singulis annis quoad vive-
rem, et hoc pro tributo et memoria presentis
conditionis. Post obitum autem meum nul-
lus omnino heredum meorum qualemcumq;

Conrado

Facerem

potestatem habeat, in eadem possessione, vel in
omnibus, quae tunc inventa fuerint in ea tam in
pecuniis, quam in aliis suppellectilibus, vel in
qualicunq; substantia, Sed Abbas qui tunc fuerit
Abbas praesidens Monasterio Petrishusensi et Fratres
eiusdem loci ex integro totum absq; ulla contra-
dictione possideant, pro remedio anime mee et
Matris mee, et omnium parentum meorum.
Et ego Rudolphus Testamentum istud conscribi
praecipi ea scilicet ~~in~~ conditione, ut nullus ex
haereditibus meis hoc factum meum infringere,
vel praedictos Fratres in praedio isto inquietare
audeat post obitum meum. Actum anno
Incarnat. Dom: MCLXIII. regnante Frederico
Imperatore, Herimanno Constant. Episcopo,
sub Abbate Conrado, et ego Gebehardus Presbyter
scripsi ^{hoc} privilegium ~~hoc~~ anno 1mo Gebehardi
Abbatis. Testes huius actionis Uxor mea Elisabeth.
et frater meus Arnolphus, Rudolphus de Guttin-
gen, Adilbertus comes, Rupertus de Turingen,
Adilbertus Presbyter de Tale, Diemo de Bri-
gantia, Arnoldus de Cricpa, Bertoldus de Luffi-
nowa, et alii multi.

Thal prope
Reinigg

De Mathilda.

Et erat apud Constantiam ⁱⁿ civitatem ⁱⁿ Matrona quiddam
nomine Mathilda habens apud nos filium
nomine Henricum Presbyterum, bene litteratum.
Sed heu. Diu nimis egrotantem. Hoc ergo pro
amore eiusdem filii sui Henrici diverso modo
persolvit nobis quadraginta talenta sub tali

conditione, ut filius eius Henricus usum fructuarium acciperet de Curti, qua vocatur *Chwingin*, quatenus inde haberet necessaria, que non posset habere de comuni annona, et ad hoc subsidium, que infirmitatis absque diminutione indubitanter haberet, quamdiu in hac vita ~~per~~maneret. Hec omnia firmissimo pacto confirmata sunt in presentia Gebhardi Abbatis et Fratrum eiusdem Monasterii sub tali ^{con}clusionione et confirmatione, ut quando obirent, utrorumque Anniversarius in suo tempore cum officio Defunctorum memoriter celebraretur, et Fratribus sive omni congregationi ea die de eodem predio ~~caritative~~ atque pleniter ministraretur. Ipsa tamen ~~Matilda~~ post paucos dies eodem anno, ¹¹¹ Idus Aprilis de hac vita migravit, nobisque iterum quinqs libras argenti donavit, seque apud nos sepeliri rogavit, quod ^{et} factum est cum magno honore.

Matilda

Acta sunt haec Anno ab Incarnat. Dom. MCLXIII regnante Friderico Imperat. Herimanno Episcopo presidente Constant. Ecclesia, sub Abbate Gebhardo feliciter. Amen.

Anno MC.LXX. Multae calamitates oppresserunt Monasterium S. Gregorii, de quibus me laedet amplius aliquid ulterius dicere. Abbas quippe Gebhardus depositus est, et locus iste graviter oppressus est, et ~~locus~~ spoliatus.

Anno MC.LXXIII. locata sunt fundamenta Ecclesie S. Gregorii ab orientali parte.

— Anno MCCII Episcopus Hertipolensis occidi-
tur.

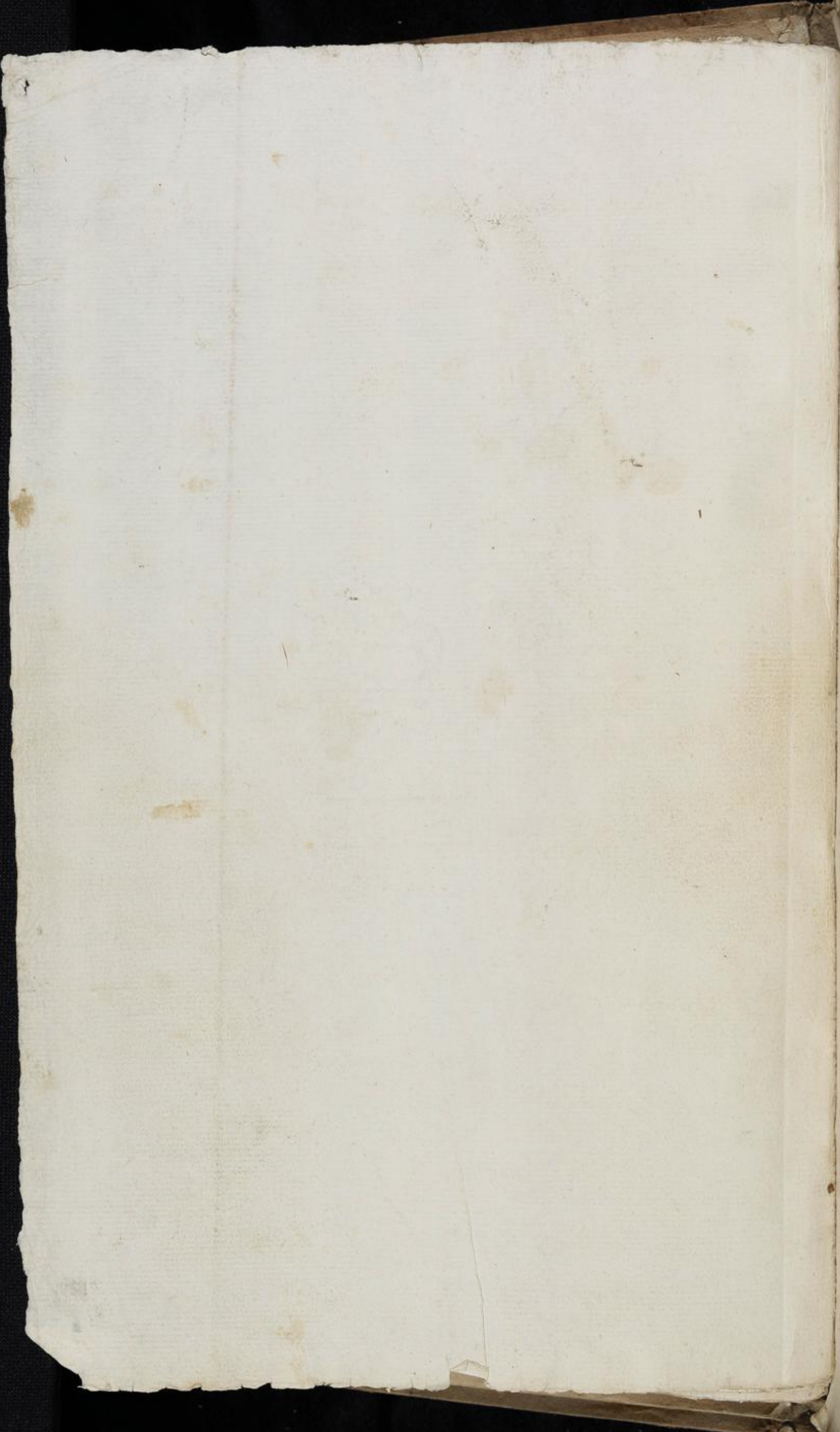
— Anno M. CC III. Philippus exercitum contra
Landgravium movit. Amen.

184

744

Handwritten text on the left edge of the page, partially obscured.

Handwritten text in a cursive script, visible on the right edge of the page, likely from the following page.

1. Modalius presbyter. — Henricus —
Bertholdus laicus.

3. Herbert monachus.

4. Genne presbyter. Hic dedit apud Luroin-
dorf et apud Wangen. L. V. n. II.

Wolfrat. Hic Wolfrat et eius uxor
Gotistri, quae infra (D. 7.) habetur,
fundaverunt capellam S. Iovannis B. in
cimiterio, et dederunt Woldishufin et
Judintumberch. L. II. n. 16.

Liba Luibista.

Gerungus miles de Mittelumberch.

5. Dietericus mon.

7. Gotistri laica uxor Wolveradi
(supra D. 7.)

8. Wolffo t.

9. Hadeluob. Engela forores.

10. Lupichus. Cuono t.

11. Bunhardus. Manegoldus uterq. Ipse et
frater eius Rudolfus dederunt unam man-
sum apud Gollthiowitzau.

Adilbertus. Pityrimas t. de Constancia.

Hrimannus de Ushingiu.

12. Luygart. Mya Smidin, cuius annivers.
colitur, sepulta prope ostium magnum
monasterii.

13. Ihu foror. Wernherus t. Alwich t.
Henricus t. Cuonradus t. Bertoldus t.

14. Geroldus, hui dedit Minimbuhin, Aasi,
Eschirichiswilare et Rouison.

Buehardus canonicus. Geroldus. Herman-
mus de Madelstuf t. Adilbert t.

15. Benno c. Henricus pbr. Wulthens t.
Gerold t. frater Rudolfus us dem
Hof, cuius annivers. colitur.

L. II. n. 22.

, Nullus huius nominis in Gallia Christi.

16. Wilha t. Rudolfus t. Adelheit t.
17. Willibig t. De uodilshuse. Adelheit t.
18. Fredericus Diaconus.
19. Henricus propositus.
20. Henricus canonicus. Berta comitissa, + Seb. de Brigantia, udatrici comitis Augus
Brigant. uxor, Rudolphi archiepiscopi filia
L. n. vid. Necrolog. Zwifultense h. 3.
21. Hermannus. Wolgerat t. Amoldus t.
De Uirilingin.
22. Adilbertus. Walthemus t.
23. Franco c. Peregrinus Schonefain t.
24. Archolfus. Cuomradus. Helo t. Mar
quardus t.
26. Wolgeradus. Burchardus. Diemuot.
Quod. uf dem Hof. De que. Sancta annua
tim XVIII. Januarii.
27. Amoldus. Minicuslaicus De Walwisa.
Albertus t.
28. Herimannus not. Wolaticus. Bugge c.
Diericus m. Berchtol. us uf dem Hof
t. cuius amiserit colitur, pro quo
Sancta II. solidi De romario p. Eber
hardus. Cuomradus.
29. Eberhardus m. Adilgoz t. Richindu t.
pro huius amiserit. celebrando Sancta
fratribus VI. solidi De motendino apud
Langen. Rich. Kenbach. Orbatpes t.
30. Burchardus. Rodulricus. Cuomradus.
Diemuot t. Adilbertus t.
31. Cuono c. Henricus canonicus. Arata
soror. Hoc dedit Apunwangin. Vricha t.
Burchardus t.
- L. IV. n. 4. g.

1. Adilgo pbr. Waltherus m.
2. Adilbertus. Uba l. Diezecht l.
Bertholdus l.
3. Erckinger m. Bertholdus l.
4. Auodolfus. Mathilt soror. Quata l.
Giehelmus.
5. Willihelmus. Alwicus. Wolfgangus l.
Wernherus m. Liuggart for. Adilheit l.
Berta mater abb. Otto. Eigitiwart l. Nullus pariter Ottoni q. C.
Hic dedit Hedervanc et in Linze. o
Cuonsudus.
6. Arnoldus. Henricus abbas. Cuonsudus. Phares Henrici abbates
Eberhardus. Uodulricus. Adilheit. Hui die
Dantus fratribus vi. solidi de Wolfeshusen.
7. Gotistiv l. Meingot l. de Uowingin.
Gerbire. Iudinta. Waltherus de Gaichnanch,
cuius annivers. colitur. Jacobus de Stair
l. cuius annivers. colitur. Gebhardus
dictus Vorster, cuius ann. colitur.
8. Arnoldus. Eberhardus comes. Adilheit l. L. 11. 20. comes de Potamo.
Adilheit l.
9. Henricus c. Uta l. Mathilt l.
10. Gebhardus. Uodulricus c. Amilla soror.
Walther l. Berta l.
11. Cuonsudus. Anstila l. Gemma for.
12. Cuonsudus prior. Bruno c. Auodolfus a. 1132. q. C.
abbas Aug. Iudinta. Adilheit comitissa. L. D. n. 8. de Winterthau, uxore. Heroldus
de Doringen l. 30. Apr.
Richinza soror. Eberhardus de Menwang.
13. Geroldus c. Waltherus c. Wolveradus
de Birtlingin.
14. Gerle. Wolfgang c. Arnoldus m. Auodolfus l. de Hisegge. Uodulricus.
Liuggart l.
15. Geroldus m. Richolfus. Mathilt.
16. Bernoldus canonicus. Bertholdus l.
Elizabet l.

17. Sigibotus. Wolterudus. Uodalricus c.
Mauricius abbas. Orthofus l. Bertha l.
Meinhemus l. Nullum in Petershausen repens.
18. Hac die Sanctus fratribus VIII. solidi De
predio in Linze. Deposito Cuonradi epif.
copi. Reginaldus. Wolconus. Ita l.
Voltrius dictus Wolf. Nec l. nec II. hac die in actibus.
20. Bertholdus. Annili m. Wolfmunt. Eli-
sabeth l. Mohskilt l. Ita l.
21. Amilthar dux. Franco. Adilbertus c.
Walpurga de Layphilahit. Henricus m.
Gerungus Schonostain clericus. Arnoldus
de Golsach. Mi dicit apud Phidas,
quod postea commutatum est ad Wa-
chshovin. Henricus l.
22. Sigisfridus c. Cuonradus neposus.
Gerbich foror. Gertrud l. Hiltdeub l.
Margaretha l. relicta quoradain Ruod.
us dem Hof, cuius anniv. colitur, De
quo Sanctus annuatim XVIII. Denarii.
23. Cuonradus dictus Stölin, cuius anni-
vers. colitur. Wilhelms schol. Bertholt l.
25. Folemarus l.
26. Obiit Terena Brugnese, cuius annivers.
colitur Dominica Reminiscere, et propter
hoc Sanctus fratribus l. solidi Denario-
rum in die Gregorii.
Henricus m. Cuonradus pres. Gopa l.
hac die Sanctus fratribus VII. solidi.
Uolucus l. Adilhoit l. Eberhardus l.
27. Gertrud l.
28. Bertha inclusa l.

1. Depositio Cuonradi episcopi Curionfis, L. W. n. 10 et L. V. n. 4.
 ipse benignus nobis fuit.
2. Swiggerus m. Heremanni De Hirs Zifegge. L. II. n. 17. 21. et L. VII.
 ipse dedit nobis brachium S. Mauricii martyris
3. Burckardus prior. Henricus l.
 Alricus. Adilbertus l. Gebino l. Huc
 Die Sanctus fratribus VI. solidi De Lia-
 prechtsriuti.
4. Leitzmann l. Henricus l. Volerius l.
 Bertholdus l. Spus ann. colitur.
5. Gebino abb. Lucholdus. Heliricht l. Forte Fisching L. n.
 Cuonradus l.
6. Landoldus.
7. Dietericus. Albradus m. Henricus m.
8. Adoldus m. Cuonradus l. Pictus Vorste.
 Ursula Frunckin, cuius annis. colitur.
 Katherina zu dem For De Uberlingin,
 cuius ann. colitur. Adilheidis l.
9. Die Lewil forer. Ruodolfus l. Gerhard
 mulier Jacobi De Nam, hic colitur annis.
10. Herimannus m. Henricus l. Eberhardus de
 Buorjilion. Huc Die Sanctus fratribus VI.
 solidi. Wezil l. Mahthilt l.
11. Wezil. Wernherus m. Oertus. Rus-
 dolfus l. De Cliggo. Volerandus l.
 Rugerhus.
12. Henricus prior. Ellimboldus abbas. L. II. n. 6.
13. Berckardus.
14. Bernhardus sapiens. Bernhardus.
 Hugo pref. De Tu Dinare.
15. Henricus. Folmarus. Uodalricus comes L. I. n. 6.
 frater S. Gebhardi.
16. Gerbertus c. Wolboldus. Bernhardus.
 Herimannus. Walto. Eberhardus. Gerdrub
 l. Adilheid l. Huc Die Sanctus fratribus
 VI. solidi De Lügprechtsriuti.
17. Bertholdus. Liuggart comiti pa.

19. Albertus miles de Clingen, hic colitur
annivers. Liuggart foror.
20. Wini 2o. Burchardus, a quo habemus
partem prouti apud Birkhilingin. L. V. n. 20.
Engilvib l.
21. Brun de March. l. Mathilt l.
Beeta foror.
22. Gerboldus. Epit l.
23. Leuygens abbas. Bertholdus m. Cuon- l. 1. n. 26. 47. et l. 11. i. 3. 6
radus. Manegoldus c. Luboldus abbas. L. 11.
24. Walthenus propositus. Cuonradus l.
Hastivicus l. Wernherus.
25. Henricus m. Cuonradus c. Helwiche
inclusa. Gerdrut l.
26. Bertholdus c. Engila l. Cuonradus l.
27. Reginaldus. Rupertus. Quotifridus
clericus. Yebelo l. Walthenus l. Hoderwic
l. de Wengin. Henricus dictus Ludwige
cuius annivers. colitur. De quo datus l.
fol. de Linke.
28. Uodalricus prior. Regimoldus.
29. Heribertus. Beeta foror. Bertholdus l.
30. Wipertus. Iste et filius eius Gerhar-
dus sederunt Wintirfule.
Uodalricus abb. Cuonrad l. qualis?
31. Lantilinus. Bertholdus clericus.

1. Lwiggerus. Willan. Lwiggart.
Mathilt. Cuonrat l.
2. Waltrammus. Adilbertus. Landoltus
ge Zita l. Hedewich l.
3. Herbock. Ruodolfus l. Herimannus.
albertus. Adilhelmus. Adilhait De
Aistetten, cuius anniv. colitur.
4. Sigisfridus abbas. Cuonradus scho-
laris. Cuonrad De Clingenberg episcopus
Frisingensis, cuius anniverf. colitur
bis in anno, de quo dantur nobis v.
solidi De Domo et area villicid dicti in
Der Gapsen De Petri Domo.
5. Marquardus. Willibic. Burchardus l.
Adilhait l.
6. Ruodolfus clericus. Bertha l.
Heinricus l.
7. Cuonradus. Adilolfus. Peringerus.
Eberhardus. Bertholdus. Mathilt l.
8. Waltherus. Lünrecht l. Adilbert.
9. Gerungus photuris Petri Domo.
Adilheit prior. Haec die dantur v.
solidi De predio Eichstettin. Adilheit l.
Heinricus l. Dicitur Burr, cuius anni-
verf. colitur De vinea dicta Rosenberg.
10. Cuonradus. Egilolfus m. Reinolt.
clericus. Gotthecht l. Burchardus l.
11. Mathilt l. De Constantia. Haec pro XL.
t. emit a nobis a. m. d. Norwigen, ut exinde
fratribus hui die ministratur.
12. Deposito Diethalari episcopi. Hartmanni.
Burchard. Cuonradus pres. Haec die dantur
v solidi De predio in Bodine. Keitil for.
Hermannus l. De Langenrain.
13. Deposito Heinrici abb. Geroldus.
Heinricus. Bertholdus Lux, hui dedit a. m. d.
Asheim. Bertha. Sigisfridus l. Cuonradus l.
Heinricus laicus.

L. n.

j. Disput ab an. 1223. usque 1240.
et de se Meichelbeckio (Hist. Frising.
T. II. p. 147. ^{ut} tum Frisingo tum a libi
anniversarii sui memoria fieret,
providet. Vid. infra 3. oct. Hic etiam
ecclesie collegiatae in Zuzach a. 1390.
centum libras Denariorum legavit.

L. VII.

Constantiensis, obiit a. 1205. ant. seq.
reid. Idus Jun. 9. C.

Varu huius nominis abbates Petrus Lufu
L. V. n. 21.

14. Cuono. Eberhardus l.
15. Sigifridus l. Hic adauxit capellam l. L. II. n. 16.
 Sola quam pater eius Wol. construxerat,
 et dedit Boze, Gifilmarisnide, Swatrichis-
 husin, Maginbrock. Hugo l. B. estherus
16. Godehardus. Meinrad prior. Willibrodus
 mitisa. Curta l.
17. Marquardus. Auzpactus. Hugo presb-
 tus, iste emit a nobis pro dno apud Altheim
 quinque talentis, et redidit illud monasterio,
 ut in annivers. eius fratribus inde ministraret.
 Eberhard clericus. Henricus presb. Richinza
 l. Beruo de Fuv. Haderwic l. Cuonradus l. Hugo l.
18. Quodfridus m.
19. Sigibertus. Walto. Henricus presb. Cuonrad
 Hasstieb l. Bernoldus l. Adelheit de
 Winterbur, cuius anniv. constitua. Henricus l. L. I. n. 8.
20. Cuonradus. Iohannes. Reilind prior.
 Albertus l. Notricus l.
21. Hesso l. pater Cuonradi abbatis. Wilela.
 Burchardus l.
22. Herimannus prior. Lindoldus. Heribort. Albertus l.
23. Adilbertus abbas. Albertus l. miles. L. II. n. 12. 13. et L. III. n. 19.
24. Cuonradus. Notricus abh. Richinza
 prior. Indinta l.
25. Notalicus m. Hu l. Waltherus de Celligov.
 Weonherus l. iste dedit nobis pratum apud
 Wotmrotlingin.
26. Adilbertus. Henricus de Wtma, cuius annivers.
 constitua cum vigilia tota, cum ea conditione,
 quod si annivers. eius devenit in sua octavam
 Pasche, hunc debet post poni post octavam
 pasche. Sophia l. Henricus. Vatecha l.
27. Eberhardus m. Gerdent l. T o büt n. 1237.
28. Henricus abh. de Angia. Quodolfus comes
 de Brigantia. Gertrud l. uxor Alb. Bertholdus. L. III. n. 23. et L. IV. n. 20. In necrol. Zwif-
 fall. habetur die reddid.
29. Quodolfus. Cuonradus.
30. Sigifridus. Diems. Hic constituit, ut in
 annivers. eius v. modis fructus daretur de
 Decima, quam redemit in Bottingin,
 ut inde fratribus ministraret.
 Iouanes Fry abbas Petri. 1428. Mero-
 boto m. Getina prior. seu Fry, cuius obitus in Gall. Christi-
 hand notatur.

Hofensi
 In Necrologio Zwifaltensi nota-
 tus die moied. ubi L. Hess cam uxore
 rem putat Ottonis comitis de
 L. V. n. 10. Burchom. qui adulari
 comitis ex filia Richerio
 nepos fuerit. Monum.
 Quell. p. 189.

1. Henricus. Manegold abb. de S. Gallo. obiit hac die a. 1124. vel 1132.
2. Gunthardus m. Gotifrid. Bertholdus l. Irmingardis soror. Cuono.
3. Sigbertus. Willibic l. de Wolin. Wotecha l. Wodulicus l. Henricus l. Hermannus deus.
4. Hilbers c. Irmingart l. Regillint l. Margareta l.
5. Herimannus de Ourvingin l. Feihliep l. pro huius annivers. agenda memoria Sancti fratribus VI. solidi de molendino apud Langen-Rickenbach. Wotzo comes pater S. Gebhardi. L. I. n. 5.
6. Adelheid l. Landolt l. Agnesa l. de Bodme.
7. Ruopertus. Dietericus inclusus. Gifilfrid de Turingin. Hic dedit Turingin et Letinhusia sed iterum abtulit. et quandam vineam, ex qua Bozze redemptum est. Martinus de Constantia hui dedit bonum Dalmaticam. Meckelt l.
8. Gerhardus. Luggart soror. Henricus de Albevviller. Ruodolfus.
9. Ratolfus m. Chunigunt l. Cuonradus comes de S. monte. Waltherus de Rossberg canonicus custos eccl. S. Joh. Crast. cuius annis solitur. L. V. n. II. et L. VI. n. 3. L. VII.
10. Gozzolt. Cuonrat. Waltherus. Folemarus c. Richwar. Diethalmus de Gittingin.
11. Bugys. Witigo. Cuonradus l.
12. Cuonradus. Luthia l. Diemuot l. Alberhus l. Butchard l. a Tulzenach in Turthal, obiit a. 1244.
13. Cuonradus abbas S. Johannis. Petrus de Constantia. Hilila.
14. Salmar. Henricus l. Wodulicus l. Hac die Sanctus VI. solidi.
15. Uovo. Cuonradus de Marstetin. Hic dedit redditum suum apud Riedin. Cunigunt soror. Willibig de S. monte Sista Wernherin. Wolicus de Richtenal Canon. eccl. S. Constant.
16. Eigilwardus. Henricus. Gers comes de Lpullindorf. L. II. n. 20.
17. Wido eps Curienfis, ipse benignus nobis fuit. Petili. Eberhardus m. Cuonradus l. L. W. n. 1. 10.
18. Hesso l. Ruopertus.
19. Otwin m. Hermannus l. a. Voratus etiam a Rickenbach, interpres concilio Constantiensis, cuius historiam scripsit, Augustus per Antonium Lozy editam.

21. Altholdus. Cunradus l. Bertha l.
 22. Rodolphi m. Cunradi Secundi Jo Campi-
 lano. Henrici l.
 23. Bernoldus. Walcuonus inclufus. Iun-
 picht cl. Waltherus.
 24. Wernherus abbas. Wolueradus.
 25. Deposito gregoriū papa. Adilheit l.
 26. Wern. Petriſa.
 27. Herimannus.
 28. Liutoldus. propositus. Anno Dom. 1461.
 feria quinta poſt diem ſanctum Pentecoſten
 obiit nobilis Comitellus noſter in mona-
 ſterio Petriſhufen videlicet Iohannes De Linsheim
 Baro De Schwarzzenberg. cuius anima ſus-
 erit die proſcripta de nocte agenda cum vi-
 gilia et Placebo viſitando ſemulcham, et
 in craſtina cum Miſſa pro defunctis ſecun-
 tunda, et de poſt cum Placebo, ſicut moriſt
 talibus generoſis noſtris in monaſterio uni-
 verſaria peragere. propterea nobis et ſucceſſoribus
 noſtris ordinavit unam libram denariorum
 annui cenſus de navigatione in Amelichain,
 ſecundum tenorem litterarum deſuper confecto-
 rum eius relictam generoſam Dominam
 Kunigundam De Nellenburg comitiſſam,
 cuius anima R. I. P.
 29. Iohannes Pictus Thiner, cuius annui co-
 litur de vinea dicta Roſenberg. Willebin l.
 Hac die dantur 11. ſolidi. Hoſpo. Wernherus l.
 30. Makthill l. Rodolphi l.
 31. Henricus puer. Hoſpo. Albertus monachi.
 Henricus. Hac die dantur fratribus ſex
 ſolidi de redditu in Brattinbach. Agnes
 Moluenterin 1418.

nullus hoc nomine Petershufenus.
 ſcilicet ſeptimi.

i. Cunigunda Conradi Nellenburgici
 comitis filia iuxta Ritterſhufum
 primo comiti de Lupfen et Landgravia
 in Sulingen, poſtea Iohanni Baroni
 de Schwarzzenberg nupſit; quem
 ſauca apud Imhof de principibus
 Schwarzzenburgicis haud reperiit, uti
 nec in familia de Seinsheim.

1. Obiit Johannes Dünner, respectus in arce
Kemptery a. 1587. Arnoldus l.
2. Uodalricus l.
3. Walto.
4. Baldebertus. Wernherus abbas. ubi?
5. Bernoldus. Salman. Adelheit & Audibhus.
6. Voltricus depositus. Hae die dantur VIII.
folia de pifina, ut fratribus inde mi-
nistratus.
7. Burchardus l. Mahtkelt l. de Wenzia.
8. Cuonradus. Waltherus. Heinrichus l.
Burchardus de Galthanng abb. cuius ann. colitur.
9. Othere m. Gerunc de Const. Hi homo
vires multa bona in ecclesia reliquit monasterio.
10. Voltricus. Eberhardus abbas de Salma.
Fridericus imperator. Uto.
11. Wetzil. Wernherus Kramer, cuius ann.
colitur.
12. Fridericus. Henric m. Adelheit l.
13. Amizo. Heinrichus. Eberhard l. &
Katharina de Ach, cuius ann. colitur.
14. Uodalricus m. de S. Gallo.
15. Ruopertus. Benno. Erkhingit. Wal-
therus. Cuonradus. Voltricus de Ach,
cuius ann. colitur.
16. Eberhardus de Burchorn. Lullspit.
Henricus l.
17. Lambertus m. Heinrichus l. Uodalricus l.
Alala soror.
18. Waltherus. Ita l.
19. Uodalricus. Liutholdus l.
20. Cuonradus Securus. Philippus rex. "
Voltricus minister l.
21. Otine. Gundilo. Iste dedit partem
modi apud Gerboldiswilare. L. V. n. II.
22. Quosin. Dietza l.
23. Otine.
24. Wieldent. Gerdent l.
25. Bertholdus. Waltherus m.
26. Deposito Cuonradi abbatis. Iste
cum monasterio quoddam medicum L. VI. n. 6.

In necrologio fec. XIV. parthenonis
in Hermetsweit ad XII. Kal. Julii ita
notatur R. Burchardus de Gachmanng
abbas monasterii in Petershusen.
Gachmanng uxor in Turgavia probris olim
Dominis subdita.
L. VI. n. 3. 2. Eberhardus comes de Rot-
torf obiit a. 1240. necrologio
Cisterciensis 14. Aprilis in festus.
Videtur autem hic indicari Eberhardus II.
de Wolmuntingen, a. 1284. die 6.
Jul. defunctus.
3. In Necrol. Zwisfall. II. Jun. Fridericus
Cesar de Stoufin, filius Barbaropa,
iuxta Chron. L. VI. n. 3. benefactor
monasterii.

4. Romanorum, 23. Junii a. 1208. occisus.

apud Nurem. et Sebetur gentibus huc

Sic ministrari.

Reginoldi. Modatrici. Alwici pbr. Adelhart!

Bertholdi l.

29. Gebhardus Dorffpenger huius mona. Hu pariter Gallia Christiana.

Henri abbas 1556

30. Hilbertus. Linggast.

Inquis.

Henrici VI. imp. coniux, mater Frederici II. imp.

1. Regina Lo. Constantia imperatrix.

2. Burchardus l.

13. Mequiradus abbas. Hic multis annis rexit nostrum monasterium. Item Brigant. L. II. n. 14. 15. 19. et L. III. n. 14. 18. 19. 20.

4. Conradus pbr de Wigoltingen. Bertholdus m. Rudigerus l. de Rothmund. Gunderat l.

5. Modulicus. Chuono. Wilhelmus abbas. L. II. n. 44. 45. et L. III. n. 1. seqq. Hic primus instituit barbatos fratres apud Hirsangiam.

6. Modulicus abbas. Adilbertus Iecanus. Hemma l. Eglyofus l.

8. Iacobus pbr.

9. Adilbertus.

10. Gebino. Hermannus m. Adilbertus.

12. Johannes Merck abbas huius monasterii 1524. Hugo de Albstorf, cuius ann. colitur. Quota l. Burchardus l. Eudota de Menwang, cuius annis. colitur

13. Marg. de Mumbach, cuius annis. colitur.

14. Wolricus scholarius. Manigoldus. Eberhardus m. Henricus l.

15. Dietericus abbas. Conradus pbr. Conradus Camerarius imperatoris. Mathhilt de Lanesperg. L. VII. i in Crenzingen. ob. 16. Jul. a. 1248. Excepto Theoderico qui die 2. Aug. notatur, nullum huius nominis reperio.

16. Wolricus.

17. Adilheit for. Adilheit l. Gertrud l.

18. Anno m. Mathhilt l.

19. Erast. Eberhardus m.

20. Wilibicus. Augustus. Gernehenus canonicus de Stauffin. Adilheit l. de Mittelbere.

21. Bertholdus l.

23. Wernherus. Albertus de Castello canonicus ecclesie Constantie propositus ecclesie S. Stephanii, cuius annis. colitur.

24. Adilbero. Rudolfus l.

25. Swiggerus . Adilbertus. Samingus l.
26. Rupertus m.
27. Marquardus . Rupertus.
28. Conradus.
29. Anothart. Genungus clericus.
30. Conradus abbas super Curia. ubi.
31. Eggenmannus. Stephanus pbr.
Narkolfus.

2. Depositis Dieterici abbatis. Hic
mispus a Hirsangia recit hoc monasterium
pene per XXX annos. Abiit Romam
propter P. Episcopum, et ibi defunctus
apud Sutriam sepultus est.
Adilberti abbatis de We Vinisprunam,
Iste excepit Theodericum abbatem et
fratres eius in exilio, et bene tractavit.
Eberhardi m. Diemonis etc.
3. Dietericus. Eberhardus m. pcedunt
sunt Adilbertus.
4. Orestus. Pechilt. Adilheit.
5. Ludovicus.
6. Adilbertus Sigifridus. Meginhardus.
7. Sieboldus comes.
8. Adilheit.
9. Wifericus. Wolfhardus. Berta l.
Luzo l.
10. arbo m. Heitwich l. Henricus dictus
ab der Huobe.
11. Adilbertus. Hartmannus. Walremannus
pbr. Welf Lux. Adelhait de
Kasell.
12. Rinicus.
13. Wodalricus l. Ruodolfus l.
14. Cuono abbas. Wodalricus m.
15. Cuonradus. Fridericus. Mehlthill l.
Burchardus l.
16. Wernherus. Franco. Keiltind. Mehlthill
de Lublaseu, cuius anniv. colitur.
17. Beetholdus. Ruodolfus. Wernherus.
18. Henricus. Johannes rector ecclie.
in Schluitheim, cuius anniv. colitur.
Helfericus m.
19. Albertus d.
20. Henricus canon. Teutricus Sanctus hie
hie X. solidi de homo vitriarii.
22. Adilgoz. Cuono quondam abbas l. Nulli. Abt a. 1411. XIV. Cal. Nov.
ImiZal.

L. III. n. 2. 48. 49.

Theodericus abbas Petershusen hie die
etiam legitur in necrologio Livi salt.

L. III. n. 29.

L. II. n. 31.

L. II. n. 28. 29.

N. thum et seris Petershusen, sed in Wein-
garten h. d. in Necrologio eius monasterii.
vid. chron. L. n.

- Johannes pater, et Math. uxor sua,
 quorum annis colitur pro ea, quod nobis
 donum suum fitum in Murgapra donauerunt.
23. Deposito Gebhardi a Habis. Hac die L. VII.
 Sanctus fratribus VII. solidi de quodam
 pro solo in Hedintanc. Luitfridi. Ber-
 tholdus cl.
24. Otto. Henricus & Wolphardus l. i. Sextus ut videtur, maritus Constantis, de
 Henricus imperator. qua i. Julii.
25. Burchardus. Anpertus.
26. Hermannus. Manegoldus comes de Legitur etiam hac die in Necrologio Zuvifala
 Rordorf.
27. Deposito Wodalrici episcopi. Adil- Primi scilicet a. 1127. in cella S. Maris de
 bert m. Henricus m. Wodalrici. Ma- sancti in Nigra silva. forte hac die Con-
 thild com. soror. Conradus l. stantis Annulati. vid. Chron. l. n.
 Notatur etiam hodie in Necrologio Zuvifala
28. Wilthardus. Pilgrinus. Henricus m. l. n. 40
 Henricus dactrix. He. Jedit Episcopus
 Ludovic. Adilbert l. Henricus l.
29. Fredericus m. de Salern. Indivita inclusa.
 Math. & Adilbert de Milheim, cuius
 annis colitur.
30. Adilth. von Hain, cuius annis colitur.
31. Bertholdus. Conradus. Herimannus l.
 Hac die Sanctus fratribus X. solidi de quibus
 in Luthbach.

Septembris.

1. Depositus Hermannii episcopi. Ruothus
m. Ludewic. Constantiensis hoc nomine primi, qui a.
1166. obiit.
2. Madalricus. Albertus de Rumanshorn,
cuius avu. colitur.
3. Adilbertus de Chelminza. Wernherus,
Eberhardus l. Burchardus. Herimannus,
Wolfgangus. Beata soror.
4. Adilbero. Reilind l. Engelboto l.
5. Seginhardus. Ruod. Starki l.
6. Ruodolfus. Waltherus l.
7. Reingerus. Anno. Adilbertus. Wern-
herus l. Beata soror de Kipfinbere.
Hil l. de S. Gallo.
8. Oswaldus prior. Madalricus l. Bertholdus l.
9. Willimannus. Diethelmus l. de Tulimanc. N. 2. 2.
Hac die cantus fratibus 91. solidi de
predio in Tulimanc.
10. Reinhardus. Wolveradus m.
11. Henricus abbas. Bernhardus.
Luibista l. Constantiensis
Secundi hoc nomine, huius die a. 1306.
fatis functi
12. Depositus Henrici episcopi. Bertholdus,
Anthelmus l.
13. Bertholdus. Cucus. Diemo l. Burchardus l.
14. Geroldus. Hartunc. Heribert l.
15. Gotishale. Gera soror. Burchardus l.
16. Johannes dictus am Feld' abbas mo-
nasterii Lehidomus 1427. Adthact dicta
Abderhale. Gall' Christ.
17. Petilin inclusus. Luitfridus. Bertholdus
propositus. Albertus m. Wezil.
18. Albertus. Madalricus pbr. Adilbert l.
19. Martinus l. Burchardus m.
20. Falmanus abbas. Iste adquisivit Rieti. L. II. n. 10.
luis. Engilmarus. Petilinus. Waltherus
propositus S. Stephani. Eberhardus
clericus. Elizabeth de Rumanshorn.
+ in Ceu'lingen a. 1258.
21. Egilolfus. Kirvianus abbas. Trullint soror,
hoc dedit a. m. Tispach. Ludwika l. de
Brigantia.

22. Bertholdus custos. Uodalricus canonicus.
23. Gebhardus m. Uotricus de Emingen
 Diaconus canonicus eccl^{ie} s. Joh. Constant
 cuius anniv. colitur, quia eadem die Jan-
 nis Domini 11. solidi. De Linz. Hermannus m.
24. Hermannus. Anscholfus. Erlind l.
 Gifela de Hoka l.
25. Bertholdus abbas. Ipse post Theode- L. II. 1. 4. 18. 19
 ricum profuit ann. X. homo inquisitivus
 et ipse commisit argenteam tabulam
 altaris s. Gregorii.
26. Bertholdus m. Cuonradus et Althadis l.
27. Hermannus. Heppa. Adelheid foror.
 Foltast. Glismuot.
28. Hunoldus c. Friderin. Hemericus.
29. Walconus c. Gebina de Lpungin. L. II. 2. 18. L. IV. n. 5.
 Ipse dedit Ringinwilare et Trimannis-
 wilare et Jan Kantewilare, et yltimar
 capulam croci coloris. Bruchlint.
 Cuonradus.
30. Bertholdus l. Adelheid l. Offenna l.

1. Pezzita l.
2. Otto. Otine l.
3. Bertholdus. Otto. Hic secundario colitur
anniver. Dni Cuonradi de Clingenberq
episcopi Trifingensis. vid. s. Nov. l.
4. Volricus. Rudolfus. Sigismarus m.
5. Hans. de Kreuzlingen abbas, cuius anniv
colitur. hoc quatuor huius nominis fuerunt.
6. Richolfus. Henricus l. Cuonradus.
7. Rudolfus. Witigo pbr. Iste emit a
monasterio partem prödü Trichingen, et
tradidit illud iterum ea conditione, ut
fratribus inde hac die serviatur. Manogolt l.
Cuonradus. l. N. n. 26. 27.
8. Wolpero. Henricus. Huius die debetur
nobis ministrari de Ludintunder. Cuonradus.
9. Ruopertus m.
10. Mechtild l.
11. Bertholdus. Elisabeth comitissa.
12. Witoldus. Bertholdus monachus, cuius
anniv. colitur. Adilbertus.
13. Paldwinus. Marewart l. Adelheit l.
Rudolfus. Cunrad de Bernetingen. Hac
die sanctus fratribus v. solidi.
14. Henricus clericus. Wernherus pbr.
15. Gerwic. Amoldus. Reimboldus. Requi-
hardus m. anita.
16. Eppo. Henricus. Adilheit l. Burchar-
dus l. Hic dedit nobis prödüm apud
Sturzingen, et debetur fratribus hac die
inde ministrari.
17. Bertholdus. Adilheit. Rudolfus mi-
les. Mechtild uxor sua. Rudolfus et
Cuonradus filii.
18. Pro recordatione Dominorum de L.
nopte hac die ministrandum est fratribus.
19. Volricus ptebanus. Pesta l. Rivinus.
20. Paltere.

- 22. Ludwigh de Eghindorf. Albertus clericus.
Lingust lor. Huc die dantur fratibus V solidi.
- 23. Winikart. Waltherus.
- 24. Ansvolfus abbas. Eliabet ministra. ubi.
Huc die dantur fratibus III. solidi de
Zollichoven.
- 25. Depositiō Cuonradi Augustensis episcopi. Ob. a. 1167.
Hailwien.
- 26. Wezil. Dietericus.
- 27. Folmarus. Uodalricus l. Burchardus pbr. l. 11. r.
- 28. Sigisfridus de Shafhusen abbas. Ob. a. 1096. Vid. Bertholdi. Conf.
Wemherus pbr. Gisila. Cuonradus.
- 29. Eberhardus. Henricus. Cuonradus.
Otho. Petrus abbas de Scoth. Forte Scotorum Confessio. Gall. Ch. p. 9.
- 31. Bertholdus. Hic sedet monasterio
residium suum apud Hattiswiler ea
conditione, ut fratribus hac die inde mi-
nistretur.

4. Rudolfus. Cuonradus m.
5. Bertholdus Dux. Liuboldus l. L. n.
6. Wiemannus. Gerwicus pbr.
7. Weenherus m. Herimannus l. Reicht
 foros. Adelhait Sallin. l. Hu Die Sarchu
 fratribus 1111. solidi De hospitali in Constant.
8. Otto cl.
9. Marquardus de Augia. Bithilo c.
 Cuonradus l.
10. Heinrichus abbas.
11. Fredericus m.
12. Deposito Gebhardi III. episcopi. Rudol-
 hardi. Heinrichi. Rudolfus de Guttlingen. L. VIII. T Constant. a. 1110.
13. Bernhardus m.
14. Cuonradus m. Adilbertus pbr. Emig.
 Riehlor.
15. Heril.
16. Wolboldus c. Cuonradus. Hu Die
 Janus fratribus VI. solidi De Mininhusen.
 Liridus abbas. Gerungus l. De Mittelbenc. + in Genuingen a. 1242. hu Die obiit.
17. Hilibaldus.
18. Bertholdus l. Meinigor l.
19. Marquardus. Hermannus. Albertus l.
20. Bernhardus. Hermannus c. Eberhar-
 dus pbr. Adilheit for.
21. Deposito Herimanni episcopi. Ague'a l. Constantiensis, sed cuius, incertum.
 Mathill l. De Winterthur, cuius annis.
 colitur.
22. Cuono. Ruodegerus pbr. Gerhardus.
 Liuthardus cl. Gerardus l.
23. Guadericus. Gerboldus. Siggeus l. L. II. n. 2. 3.
 ab isto acquisitum est Tassinare et
 Obienwangin.
24. Fotmarus. Eggehardus abb. Aug. a. 1088. Berth. Const.
25. Otholfus. Heinrichus. Imingast l.
26. Heinrichus abbas. Heilwich de Au-
 wingin. Gifilhill l. Hermannus.

27. Gotthartmus, hic dedit Anteringin.
Manegoldus. Wera. Richinval. Propter
hunc datus est pars pro eum, quod dicitur
Erkinchöfin.

L. 1. 29.

28. Hugo abbas de Winegastin. Ruodolfus.

7 a. 1242.

29. Bertholdus. Gerhardus. Henricus m.
Adilgor. Wolfhard t. Adalbert t.

30. Burchardus m. Ludoldus. Erkin-
boldus abbas. Elisabetha for.

L. 11. n. 9.

1. Eberhardus. Hermannus m. Modestus m.
Christina sor.
2. R. P. ac D. Bartholomaeus Chinger mon.
Ochsenhuf. abbas et visitator e hinc nostrae
congregationis status 63. annis 1632
cuius corpus requiescit in ecclesia nostra
ante altare S. Iohannis.
Voltrius Decanus. Amittunt S. Walthe-
rus S. Dicus Sulle.
3. Depositiō Annonis episcopi Coloniensis.
Epponis. Heilberk. Otine. Modestici. Ottonis.
Marquardi laicorum. Mehlert l.
4. Noppe c. B. A. l.
5. Auspertus. Hache. Adilman. Albrich.
Waltheus pbr. Hac die duntaxat fructus
VI. solidi et motendina apud Langen-
richenbach. Ernst m. Landolt. Irmin-
gart l. Gerbise l. Albertus l. Conradus l.
6. Folchardus. Ruodolfus. Lutoldus m.
Conradus l.
7. Burhardus. Iacobus l.
8. Hiltebrandus. Bertholdus d. Helias.
Heinricus. Conradus l. propter hanc dimissi-
sunt VI. solidi apud Frickingin ea conditione,
ut inde fructibus hac die ministraretur.
Nicolaus.
9. Ruopertus. Wittigo. Ruodolfus clericus
de Limben. Adilheit l.
10. Depositiō Modestici abbatis.
11. Voltrius.
12. Conradus.
13. Hezo. Hic dedit pro duntaxat summa apud
Hasselun.
14. Luono m. Walterus m. Walthmannus.
15. Gozzoldus.
16. Adilhelmus.
17. Erwinbertus m. Hermannus Decanus de
Nischpetin. Wezil. Irminfrut. Truta.
Conradus de Schwarzberg. Ruodolfus l. de Frieden.

Jo. H. Christ.

18. Mathilt. Ditta Noderin de Überlingen,
cuius anniv. colitur.
19. Henricus de Hirsfelden. Iste dedit l. W. n. 6.
Erichofen, et inde Gebelus fratribus
bis ministris. Waltherus l.
20. Pero. Richinza l. Huc die datur
fratribus 11. solidi de Hedewane.
21. Adelhaid de Binningen, cuius anniv. colitur.
22. Mathilt. Bertha sorores. Adilheit soror.
Burhardus l. Huc die datur modus
fratru, ut inde fratribus ministratur, quem
Iure Gebel Waltherus dicitur Wigeli.
23. Adilheit l. Gertrudis l.
24. Hetta l. cuius anniv. colitur de vinea
Ditta Rosenberg. Wernherus cl.
25. Bertholens. Henricus de Mingen pter.
Marquardus. Adilheit Ditta Namin,
cuius anniv. colitur. Cuniza sor. Michael.
Loringart. Auodegerus l. Adibero.
26. Wolterradus.
27. Cuono l.
28. Marquardus. Sophia et Engelar
29. Henricus abbas de monte Angelorum. a. 1223.
Henricus l. Vodalicus cl.
30. Gebelhardus prior. Cuonradus dicitur
Wagz, cuius anniv. colitur.
31. Marquardus. Hugo Palatinus.

Videtur is epe, quem Laetus p. 551. ex
Udalrico Brigontino et Pfultendorfen.
comite ac Bertha Rudolphi archiepi
saris filia genitum scribit, Hugo Pa-
latinus de Sigmaringen.

Wolfrat seu Wolverat et uxor eius
Gotifric seu Gotifric. 4. 7. Jan. et
L. II. n. 16.

Gerungus miles de Mittelberch. 7. Jan.
Mittelberg in capitulo Stieffenhofen.

Manegoldus abbas, ipse et frater eius
Ruodolfus sederunt uxorem mansum in
goltiswilare. 11. Jan. videtur esse
Goppertschwiler in capitulo Lindau.

Herimannus de Vbilingin. 11. Jan.

Geroldus de Mininhusin, Ruti, Ephe-
richwilare et Nirison. 14. Jan.

Herimannus de Uodelshus. 14. Jan.

Johe Veldhausen in capitulo Trochtelzingen
Frater Ruodolfus uf Dem Hof. 15. Jan. 426.

Willibig de Uodelshuse. 17. Jan.

Arnoldus de Vbilingin. 21. Jan.

Peregrinus Schoepfau. 23. Jan.

Humericus de Walwisa. 27. Jan.

Berchtoldus uf Dem Hof. 28. Jan.

Alala proe de Dem Pfuurungin. 31. Jan.

Februas.

5. Eigitwart de Dem Hederwane et in Linker
5. Febr. Link in Lirgavia. Heder-
wane seu Herdwangen, ibidem.

7. Meringor de Uowingin.

Waltherus de Quichnung. forte Gach-
nung in capitulo Frauenfeld et Tur-
gavia.

7. Jacobus de Main.

Gebhardus Pictus Vorster.

8. Eberhardus comes. Forte de Potamo. L. II. n. 20.

12. Adilheit comitissa.

Eberhardus de Menrang. forte Main-
wang in capitulo Stockach.

13. Wolteradus de Birtelingen. forte Birt-
lingen in capitulo Mops Kirch seu
Hegeva.

14. Rudolfus de Hirspegge. forte Hirspegge
in capitulo Stieffenhofen.

21. Walpurga de Linschlacht. forte Land-
schlacht in capitulo S. Galli.

Arnoldus de Goltach. forte apud Pluder,
quod postea commutatum est ad Wapkins-
horin. Forte Goltach in capitulo
Stockach. et Walters Horin in Spuers.

22. Margaretha relicta Rudolphi in dem Hof.

Marta.

1. Hermannus de Hirspegge. L. II. n. 17. 21. A. L. VII.

8. Catherina zu dem Thor de Vberlingen.

9. Gerhard mulier Jacobi de Main.

10. Eberhardus de Burgenhuon.

12. Rudolfus de Cliggen.

16. Uodalricus comes frater S. Gebhardi. S. I. n. 6.

18. Lingart comitissa.

19. Albertus miles de Clingen.

20. Burhardus a quo habemus partem
relicti apud Birtelingen. L. VI. n. 20.

27. Hedewic de Wenquin.

30. Wipertus et filius eius Gerhardus de
demum Wintirful.

Aprilis.

3. Adalheid De Aiffelthen.
7. Mathild De Constantia. L. VII.
12. Hermannus De Langentain. Langen-
shain in capitulo Storkuch.
13. Bertholdus Lux De St. Apsheim
L. V. n. 21.
15. Sigifridus adauxit capellam S. Joannis,
quam pater eius Wolteradus construxerat,
et Deid. Bolle, Gifilmarsvult, Swabi-
nichshufin, Maginhuoch. L. II. n. 16.
16. Willibiri comitissa. In necrologio Ho-
fenz. notatur sic pced. ubi P. Heps
eam uxorem putat Ottonis l. comitis De
Buocho, qui Adelanti comitis (Disquis. p. 10. l.)
ex filio Richeno nepos fuit. Monum.
Quelf. p. 159.
17. Benno De Truv. forte Pfuerwangen.
19. Adalheid De Winterthur. L. I. n. 8.
21. Heps pater Conradi abbatis L. VI. n. 6.
25. Waltherus De Cilligov
Wernherus De St. prutum apud Wolmuotingen.
feu Wollmautingen in capitulo Reichenau.
26. Heinrichus De Ulma.
28. Ruodolfus comes De Brigantia. L. III.
n. 23. L. IV. n. 20. in necrol. Zurifall. Sic pced.

Mavis.

2. Willibiri De Wolin.
4. Hermannus De Quwingin.
Hoto comes pater S. Gebhardi. L. I. n. 6.
5. Agnesa De Boime.
6. Gifilfrid De Tuningin. L. IV. n. 28. 29.
7. Heinrichus De Alberwiller. Alber-
weiler in capitulo Biberuensi.

9. Conradus comes de Sancto monte. L. V. n. ii.
L. VI. n. 3. L. VII.

Walthemus de Kopsberg canon. S. Joh. Coepf.

10. Diehtalmus de Gittingen. L. VII. n. 4.

14. Conradus a Tuzenanck (seu Tuzenang)
abbas S. Joannis in Tutthal. O. n. 1249.

16. Conradus de Marstetm Testis procurator
suum apud Riedin. L. I. n. 36. 37.

Willibrig de S. Monte Sicta Wemheria.

Hobricus de Reichenal Can. Coepf. Voca-
tus etiam a Reichenbach, qui conuilio
Confratium interfuit, annis etiam histo-
riam scripsit.

17. Gerro comes de Pfaltindorf. L. II. n. 20.

28. Jouannes de Lonsheim, bars de Schwarz-
Zemberg. L. II. n.

Junius.

5. Adilheit de Sutfelshaus.

7. Matthilt de Wengen.

8. Burhardus de Gethnang (al. Gachnang)
abbas.

13. Catharina de Ach. f. Aach in Capitulo
Engens.

15. Volricus de Ach.

16. Eberhardus de Burohorn.

23. Quondilo Testis partem procurator
apud Ger-
boldswilare. L. V. n. ii.

28. Deposito Conradi abbatis. L. VI. n. 6.

- i. Constantia imperatrix. Henrici VI ux.
12. Hugo de Alampref. fidei allmann.
Dorf apud Mainau.
- Indicatu de Neurung. seu Mainwurigen vid. supra 13.
13. Marg. de Mamburen f. Mannheim
in Turgovia.
15. Mathilt de Ramesberg. L. VII.
20. Adelheit de Mittelberc. f. Mittelberc
in capitulo Stieffenhofen.
25. Albertus de Castello Can. Constant.

Augustus.

7. Diepoldus comes. L. II. n. 31.
10. Henricus Pictus ab Der Harbe.
11. Welf Dux.
- Adelheid de Capell
16. Mathilt de Lublofen.
27. Henricus imperator. VI. et videtur.
vid. i. Jul.
26. Manegoldus comes de Roulopf.
Notatur etiam huius die in nevol. Zwifalt.
28. Hadewic Ductrix de Edit Esindorf.
L. I. n. 40.
29. Adelheid de Milheim
30. Adelh. von Main

September.

2. Albertus de Rumanshorn, miles
Rumisporo, ab. Romanis horp in Ten-
goria.
3. Adilbertus de Chelmirka, forbe in
Nestruogof. Palatinato.
7. Beata soror de Miffinbere.
9. Diethelmus de Tulivane (Tufanng) L. 11.
n. 2. 3
20. Et Elisabeth de Rumanshorn vid. 2. Sept.
23. Valtricus de Emingen f. Emingen
in capitula Eugen.
24. Gisela de Aoka.
29. Gebine de Pfrewangen de St. Ring-
quivilare, et Trimannivivilare et
Taukirutewilare. L. 11. n. 18. 11. n. 5.

October.

11. Elisabeth comitissa.
13. Cunrad de Bernatingen f.
Bernatingen in capit. Luzgan.
16. Burchardus de St. pro dium apud Stue-
zingen.
22. Ludwisch de Ephindorf.
31. Bertholdus de St. pro dium sum apud
Halkeswiler.

November.

5. Bertholdus Lux.
12. Anodolfus de Quittingen L. 11.
16. Gerungus de Mittelbore.

25. Matthias de Winterthur.

23. Poggerus, ab istis acquisitum est
Inseparabile et Obierungum. L. II. n. 2. 2.

26. Heinrich de Orwingen.

27. Gotthardus de Stulvingen. L. II. n. 29.

Richarda partem pro in Etincopin.

December.

13. Hezo de Stulvingen sum apud Stulvingen.
f. Hucup in capitulo Ebingen.

17. Conradus de Swartberg.

Rudolfus de Rieden

19. Hennicus de Hilzfigge de Etin-
chopin. L. IV. n. 6.

21. Adelhard de Buningen.

25. Hennicus de Wingen.

31. Hugo Palatinus.

[Faint handwritten text visible on the right edge of the page, likely bleed-through from the reverse side.]

L. l. n. 3. De Turingia, Uberlingen,
Buechhorn.

Adilgo De Massfelden. l. 24.

Ansdolfus de bonensis. l. 30.

Hucho de Bottingen. l. 30.

Christiburgenses. l. 36

Sygenis nobilis. II. 2. 12.

^{dux}
Syrigenis. II. 12.

Otto comes. II. 12.

Ansdolfus comes. II. 12.

Wolccundus de Wilare ux. ux. II. 16.

et Sigifridus fil.

Gebino aruoc. II. 16. III. 26. IV. 23. 24.

Hermanus de Hildesegga. II. 17. 21. VII.

Gebino de Pfenwangen. II. 18.

Eberhardus comes de Loturas. II. 20.

Udalricus senior comes Brigantinus. II. 20.

Geno comes de Pfullendorf. II. 20.

Eppo de Sancto monte. II. 29.

Geroldus de Murninhu fin. II. 22.

Eberhardus comes de Neunburg. II. 29.

Dieboldus marchio de Gienquin. II. 31.

Guono comes pater Theodoric abb. vid. Freptin p. 191.

III. 4.

Udalricus Brigantinus comes III. 16. 23.

Ludovicus comes. III. 14.

Wernherus comes de Habsburg. III. 21.

Bertha uxor Udalrici comitis. III. 21.

eius filii. ib. 22.

Adilbertus comes de Morisberch. III. 24.

Henricus comes de sancto monte. III. 27. 41. IV. 5.

Hermanus senior de Dilingen. III. 36. 38.

Lambertus de Birkhilingen. III. 40. 41.

Udalricus de Pfenwanga. IV. 4. d. Cuono,

Megnicus ib. n. 5.

Luitoldus comes de Achatin. IV. 5.

Henricus de Hildesegga. IV. 6.

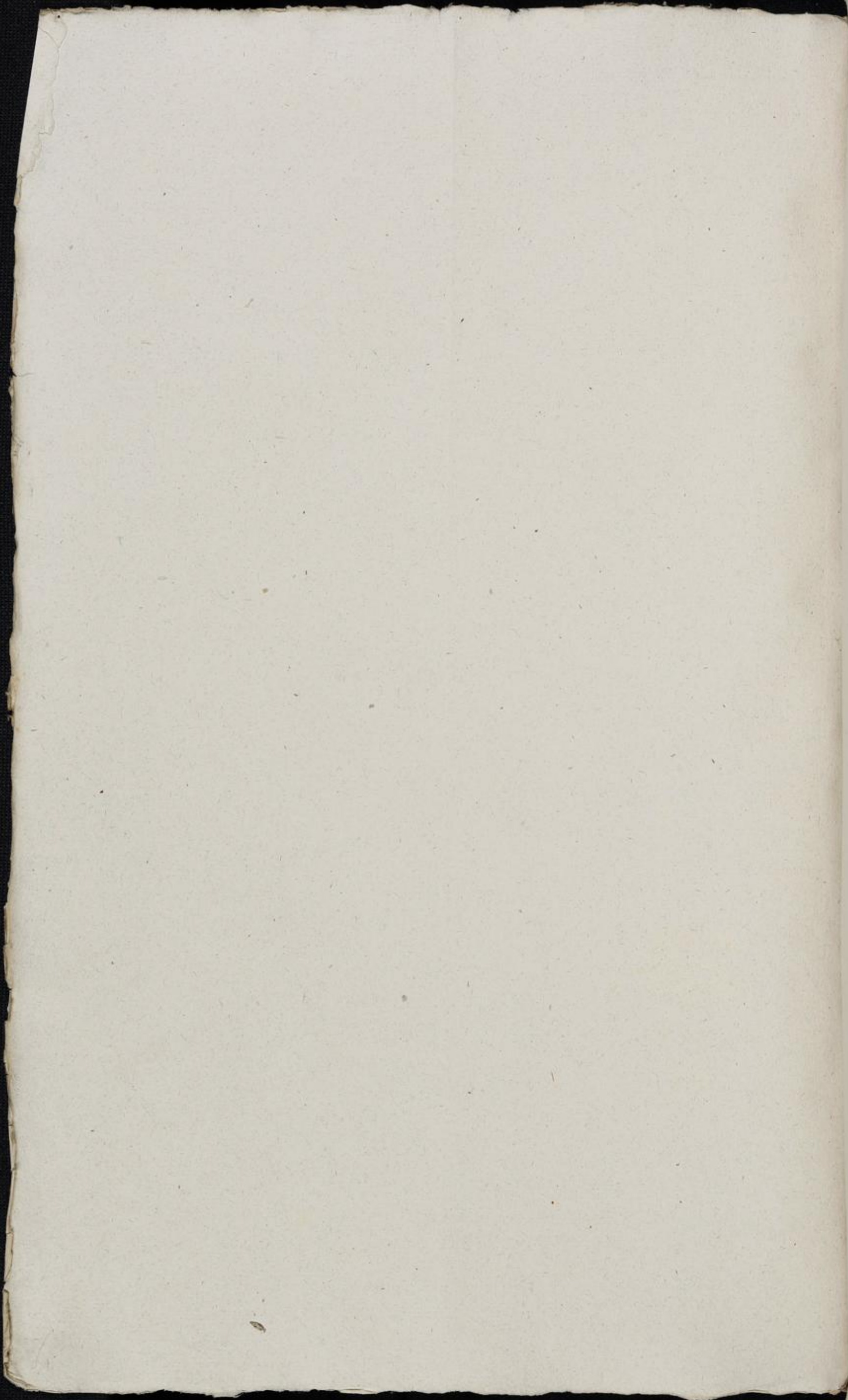
Conradus de Frikkinga. IV. 5.

Rupertus de Otoldiswano. IV. 14.
Rudolfus comes de Brigantia. IV. 20. III. 29.
Witigo de Ulofack. IV. 26. 27. cum parentibus.
Gisilfridus de Turingia cum filio IV. 28. 29.
Berengarius de Amance. V. 7.
Conradus de S. monte. V. 11. VI. 3. VII.
Henricus de S. monte. ibid.
Burchardus de Hufin. V. 20.
Geroldus de Mimichulin. V. 21.
Bertholfus de Laringen. V. 21.
Henricus de Niviron. V. 4.
Rudolfus comes de Rammiaberch. VII.
cum aliis. ibid.
Rudolfus de Gubingui.
Adilbertus comes.
Rupertus de Turingia.
Arnoldus de Trepsa.
Matthias de Constantia. VII.

[Faint handwritten text visible on the right edge of the page, likely from the adjacent page.]

Personen.

- Petelinus abb. 1. 22. 24.
 Conradus Curionis ep. 1. 22.
 Berichinus abb. 1. 26. 44. 11. 3. 6.
 Walfridus ab. Duell. 1. 38.
 Ekimboldus abb. 11. 6.
 Walthuensis abb. 11. 7.
 Sigifridus abb. 11. 8.
 Erchimboldus abb. 11. 9.
 Folmarus abb. 11. 10.
 Adelbertus a St. 11. 12. 13. 14. 19.
 Siggo abb. 11. 13. 14. 19.
 Arnobius abb. 11. 13. 14. 19.
 Megirudus abb. 11. 14. 15. 19. 11. 14. 15. 19. 14. 19.
 Luitoldus abb. 11. 19. 11. 2. 14. 19.
 Henricus 11. imp. 11. 23. 11. 25. 11. 24. 24.
 Carolus ep. Const. 11. 24.
 Otto ep. Const. 11. 24. 41. 45.
 Imbrico ep. Aug. 11. 30.
 Theodoricus abb. 11. 3. et Princeps papa 11. 49.
 Willhelmus abb. Hirs. 11. 44. 45. 11. 1. 11. 4.
 Cono abb. Alniang. 11. 15.
 Thimo ep. Salisburg. 11. 25.
 Wulfricus abb. L. Gall. 11. 25.
 Arnobius in Auf. Constant. 11. 26. 28. 31. 33.
 Wernherus abb. in Auf. 11. 31. 36.
 Henricus 11. imp. 11. 32. 37.
 Wulfricus 11. ep. 11. 38. 40. 42. 44. 11. 2. - 17.
 B. Ratperonius 11. 40. 11. 5. 11. 4.
 Wito ep. Cur. 11. 1. 10.
 Bertoldus abb. 11. 1. 4. - 16. 18. 19.
 Conradus ep. Cur. 11. 10. 11. 4.
 Conradus abb. 11. 15.
 Wulfricus 11. ep. 11. 20.
 Warmannus. Eberhardus ep. 11. 8.
 Hugo prop. Constant. 11. 10.

- Adilgo de Marstetin 1. 29.
 Rudolphus Hebonensis. 1. 30.
 Hacho de Bollingin. 1. 30.
 Tustandus de Bringen. 1. 30.
 Adiltharus comes de Burchom. 1. 36. 37.
 Hadrich Inigsa 1. 38. 39. 40. 11. 4.
 Hiltebalus comes in Lura. 1. 40.
 Lyyenus de Tufinanc. 11. 2.
 Bertholdus comes in Tuzewe. 11. 3.
 Heremannus advocat. Palesh. 11. 10.
 Luygerus de Swillingen, Udelheid uxor,
 Godofalvus filius. 11. 12.
 Eberhardus comes advocatus Pol. 11. 12.
 Otto comes in Linzowe. 11. 12.
 Rudolph comes Leipzig. 11. 12.
 Wolteradus nobilis de Wilare, Gotifric
 uxor. 11. 16. ²¹⁷ Sigifridus fil. ibid. Berthold uxor. 21.
 Herimannus senior de Hirsfigga. et
 frater eius. 11. 17. 21. VII.
 Gebino de Pfuwangin. 11. 18.
 Eberhardus comes de Potamo. 11. 20.
 Gero comes de Pfullendorf. 11. 20.
 Eppo de Sancto monte, Trutta uxor. 11. 21.
 Geroaldus de Mimmhusin, Herimannus
 frater. 11. 22.
 Eberhardus de Bellonbur. 11. 29.
 Diepoldus marchio de Qiengin. 11. 31.
 Cuono palatinus de Fohiburh. 11. 36.
 Tusto de Waghhusin. III. 24.
 Adilbertus comes de Morisberch advoc.
 Schuff. III. 24.
 Arnoldus de Sancto monte III. 26. 28. 31. 33.
 Henricus eius frater, advoc. Pals. III. 27. 41. IV. 5.
 Lambertus de Aisthilingen. III. 40. 41.
~~Henricus~~
 Cuono nobilis de Pfuwangin, Mequiza
 et Cuono filii. Gebino et Woltil Cu-
 nonis filii. Cuono filius III. 41. IV. 5. 9.
 Benno de Speichin. IV. 5.
 Conradus de Frichingen. IV. 5.
 Henricus de Hirsfigga, Richinla
 uxor. IV. 6. 7.

Hartmannus comes in Linzgau. 10. 9.
Rupertus de Otoldiswanc. 10. 14.
Henricus comes in Linzgau. 10. 27. de sancto monte. V. 12. ii.
Gisilfridus de Turingin, Rupertus filius
Geraldus frater. 10. 28. 29.
Beringarius nob. de Arname. V. 7.
Conradus de Sancto monte. V. 11. 13. 2. VII.
Burchardus de Hupin. 8. 20.
Henricus de Nuvion. VI. 4.
Rudolfus comes de Remnisberg. VII.
Adelheidis mater. Elisabetha uxor. Arnoldus
frater ibid.
Rudolfus de Guttingen. VII.
Albertus comes. VII.
Diemo de Biognatia. VII.
Arnoldus de Cricpa. VII.
Bertholdus de Luffinawa. VII.

[Faint handwritten text visible on the right edge of the page, likely from the reverse side or an adjacent page.]

Althufiu . l. 8. f. Onaufen in pago Lindgover
Augiense cenobium. l. 22. III. 2.

Petershusano notata

Albigen pagus. l. 14. infra.

Anstechtivilare. l. 31. fide Andwert in Districtu S. Galli

Ancencim bea. l. 40. Zimmereu vel Herren Zimmereu in pago Pavi, capit. Rothwil.

Alminishus. II. 17.

Alberimvillare. II. 20.

Augia leonis cellatuf. III. 8.

Andoltis knoch velle. III. 17. 18. 19. 20.

Augia Brigantina cenob. III. 20. seq. 21. 22.

Amanch. III. 40.

Alspach. III. 28. 28.

Althem. V. 10.

Althem. V. 21.

Alpenguove seu pagus Alpini

Albigowi seu Albogowe seu hodierna Algovia, ubi nomen nulla Lutivanga occurrit
Forse legendum Lutingen in nostra Alpegoria et capitulo Wulstschutano,
aut si locus iste iuxta primam viciniam in Cleggou situs sit, Hunkwanga
intelligenda esse videtur, aut Tutwangen seu Teutwangen in capitulo Stoukack.

Arbosa, arbor felix, urbs in Helvetia

ad lacum Bodanicum supra Constantiam, olim proprii Domini subiecta. l. 1. 30.

[Faint handwritten text visible on the right edge of the page, likely from the reverse side or an adjacent page.]

Burgentium. l. 2. s. 6. III. 18. 19. 21. 22. VI. 5.

Burhorn l. 2. in pago Lindegowe.

Burgge. l. 26. f. Burggen in San-Gallenfi.

Breitbuch l. 35. 37. in Hegovia.

Babinburgense. l. 38. II. 4.

Böfingge. l. 40. Böfingen in pago Sara, capit. Rottwit.

Berge. II. 7.

Burton. II. 7.

Belle. II. 16. IV. 14. 28.

Biqinhusin. II. 20. III. 21. 22. 23.

Brihtlingen. II. 20.

Bollingen. arx ad lacum Cellensem infra Constantiam,
in Hegovia, olim parthenone Sidmonstratenfi instructa, de
quo nonnullae chartae extant apud Hergolthum
De eius nobilitate nihil reperii, qui erant
ministeriales Petri Jomus. l. 30. in capitulo Steinensi.

[Faint handwritten text on the right edge of the page]

Confrantia eul. 7. 9.

Conracha. 1. 26. Kumbach in pago Goldinnes hunderie.

Carpis 11. 7.

Castellen 6 coenobium 11. 30. 38. Altman-
nus abb. ib.

Ca. 1. Mand in Burgoria. 11. 17.

Campidona. V. 6.

9.

109

Inclina monasterium. 1. 38.

[Faint handwritten text visible on the right edge of the page]

E.
 Esfinsdorf. l. 13. 14. 21. 29. 40. II. 4. VI. 6. in pago Para ad Nivum. C. G. p. 538.

Ereyou pagus. l. 14. ab Eryovia seu Argovia, hic tamen Argovense nomen videtur.
in Helvetia

Einsiedlen. l. 13.

Eichstettin. l. 31. 36. 37. II. 10. VI. 6. Eichstetten in Thurgovia et capitulo Yffner si.

Espane. II. 7.

Estrichwilare. II. 22.

Erla monasterium. III. 11.

Erlingen. III. 25. 26.

Erlinwilare. V. 21.

Faint handwritten text on the right edge of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

7.

Hermanns wilare. II. 18.

Frickingen III. 5. 26. 27.

Fischingen uen. III. 30. 31. Gebino et Wal.
Hammur abbate. Ibid. V. 18. VI. 5.

[Faint handwritten text on the right edge of the page, likely bleed-through from the reverse side.]

J.

Goldinnes hundertse pagus. l. 26. pars pagi Hegoue. C. G. 1. 604.
 Gottlieb. l. 29. 3i. Arx et vicus in Helvetia ex adverso urbis Constantie.
 Gifelmanstätt. II. ib.
 Geilmanen. III. 41.
 Gerboldswilare. V. ii.
 Goltzowilare. ii. Jan.

[Faint handwritten text visible on the right edge of the page]

Heifingou. I. 3.

Hakelimb. h. I. 9. 34. f. Hagilimbac, aut Hozgetbach in Capit. Afnorfi.

Hegou pagus. I. 29.

Högste. I. 31. Höchste in San-Gallenfi.

Hufia. I. 36. 37. in Hergowe.

Hufhuja. I. 40. in pago Para, capit. Nottwil.

Huederone. II. 20.

Hufunowu. III. 17. 22.

Hon Petri III. 24.

Heigou. V. 21.

Faint handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Aligose pagus. l. 36. In Hergeum in Lucina ab Hilara fluvio cretus C. 4

Setim hufm. W. 28. 29.

K.

106

[Faint handwritten text visible on the right edge of the page]

L
Lindauja. aenob. l. 6. in pago Lindigou.

Lindwilerstorf l. y. 34. f. Liggerstorf in capit. Stachach in Hegou.

Lindwanga. l. iij. 31. f. Hundswanga aut Tutwanga in Clegoria seu Hegou. Vid. Albegou
aut Hundwanga in capitulo Lindigou

Lindinis. II. 7.

Lindogowe pagus. II. 12. W. 9. comes Hartmannus. ib. Henricus. III. 27. V. 11

Lindinumbereh. II. 16. In uerborum uocabulo Lindinun bereh.

Lindrechtis uili. VI. 3.

[Faint handwritten text visible on the right edge of the page]

M.

108

Mesouch in Rhodia Curionf. l. 3.

Mimulufin. l. 22. II. 22. V. 25. VI. G. parvicia in Lin Egouia.

Mülheim. l. 31. in capitulo Wurmtingen.

Messinga l. 40. Hoch. Messingen in pago Para capit. Rottwil.

Magimbuch III. 18.

Mose. VI. 4.

[Faint handwritten text on the right edge of the page, likely bleed-through from the reverse side.]

N.

Nieheim. I. 28. 29. 31. II. 6. forte nunc Neuhaus in Lantgavia hunc prout a Nure. R. 109

109

Nibelgowe pagus. II. 10. III. 42.

Nimton. II. 22. V. 21.

Nivesheim canob. III. 36. 39. abbates

sig. b. b. Wernharius. 29. IV. 1. ii.

Heinricus. IV. ii.

[Faint handwritten text on the right edge of the page]

O.

Oberndorf. l. 9. 31. 34. l. Oberndorf in Linzgovia et capitulo Lindau. Melchior Oberndorf
 in Poren. capit. Roth-
 Witt.
 Oberndorf l. 24. seu Oberndorf prope Gollwien
 Wingen seu Nowingen. l. 30. 31. VII. in capitulo Saigenloch, cuius nomen est Cuspis.
 vid. index h.v.
 Obervangin. l. 31. II. 2. 3. VI. 6. seu Wengin in pago Turgowe. Vid. Law lex.
 Ouwiltingen. II. 12. in pago Linzgoe. forte Ober- Ultingen seu Unter- Ul-
 tingen prope Messpurg.

Faint handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Lotumum. l. 3. H. 20. iuris regia in pago Hegowe. C. 7.

Pilolfing. l. 9. 39. f. Billafingon in capit. Lin. 29. an

Pura pugus. l. 14. 40. ab. Bechtolstura Alemanni pugus ad Nigum Silvam. C. 7.

Pfauvengin. H. 18. W. 4. 5. 9.

Q.

112)

Quarantibus. 11.7.

[Faint handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

L.

Rapinvalusa. l. 14. 31. f. de Reckberghausen in capitulo Geislingen.

Riesgemuunde. l. 31. VII.

Roth. l. 31. Rothe prope Sauldorf in capit. Mößkirch.

Rinhard l. 31. VI. 6. f. Renardschweiler in Lutgavienfi. vid. l. n. 11.

Riedin. l. 36. 27. f. de Ried in Lutgavienfi. capit. et pago Hergowe.

Rietelins. II. 10. in Nibelgove cum Rhetis Curienfi pago.

Ringwinilare. II. 18. W. 8.

Rüt. II. 22. V. 21.

Rhinan. colnot. III. 18.

Roth. III. 40. 41. V. 5. Jegg.

Rinogge capellu. n. VII.

[Faint handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

- Stalingen. l. 29. f. Stalingen in Stockachens capitulo.
 Suldorf. l. 31. Suldorf in capit. Mispkirch seu Hegovia.
 Tettin. l. 31. Tettin in capit. Wurtlingen.
 Tete. l. 31. Tete in Engenfi seu Hegovia.
 Weinbuch. l. 36. 37. in Hegovia et Neuhaufenfi capitulo.
 Weine monast. l. 35. 39. II. 4. IV. 12.
 Swabirische kufm. II. 16.
 Sigimaringen. II. 30.
 Schafhusen canob. III. 24. IV. 12.
 W. Hechtus abbas ib.
 Schwern Dorff. V. 15.

[Faint handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

Turingen. I. 3. II. 28. 29. Inde cognominatur capitulum rurale in pago

Toringin. I. 12. 19. 31. f. Toringen seu Toringen in pago Hegrove

Turingilact. I. 29. 31. V. 12. forte Danckesphwiler in capitulo Turingen.

Tusimant. I. 31. II. 2. 3. Tusnang in Turingia.

Tusene pugus. II. 3.

Turchitatiswilare. II. 18.

Tutinhusin. III. 40. 41.

Triboltingin. V. 12.

Tus evia f. Epenhausen pro Pfünzen

Faint handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

U.

Ubertingia. l. 3. seu Iburingas curtis regia in pago Luitgove. C. A. 116

Ufilinga. l. 40. Uftingen infra Rodeniam in pago Lara.

Uo. J. l. 11. 16.

[Faint handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

Wimthure, Winterthur 1. 3. 7. 8. castrum et oppidum Turgovia.

Worndorf. 1. 26. in pago Goldinner hunde et capitulo Mispkirch.

Wankastiswilare. 1. 31. forde Walperstschwiler ibidem.

Wegolza. 11. 10. in pago Nibelgowe et Curia Rhotinfi.

Winden. 11. 17.

Wagnhusen. 1000. 111. 24. W. 12. Folkmantus. 1170. abbas. ibid. 30. Gebm. 30. V. 19.

Wepetunn. 1000. 111. 29. abbas. 111. 29.

Wenigarten seu Altorf. Curia abb. W. 5.

Wangre. V. 8.

L.

Zur Zucht. l. g.

118

Zwölfellen. l. trium abb. W. 18.

Diploma Fredericianum

Le anno 1150.

prout habetur in fastis Campi-
-liliens. Tom 1. pag. 329.

119

In nomine Sanctæ & individua Trinitatis. Fredericus
Divina favente Clementia Romanorum Imperator Augustus.
Quamquam rerum Commutatio ex ipsa corporali institutione possit
firma consistere, nec ea, quæ legitime geruntur, ullâ possint refra-
-gatione convelli: ne tamen rei gesta possit esse dubietas, Imperialis
debet intervenire Auctoritas. Noverit igitur omnium Christi,
Imperiique, et Nostri fidelium præsens ætas, et futura posteritas.
Qualiter Nos, eius cooperante Gratia, à quo cælitus pax missa
est hominibus Super terram, in Generali nostra Curia, Latissimæ
in Nativitate Sanctæ M. R. V. celebrata, in præsentia multorum
Religiosorum, et Catholicorum, Citem et controversiam, quæ
inter charissimum nostrum Patrum Henricum Ducem Au-
-stria, et inter Nepotem nostrum charissimum Henricum Ducem
Saxonie diu agitata existit Super Ducatu Bavaria, et Super Mar-
-chia à Superiori parte fluminis Anasi, terminavimus hoc mo-
do.

Quod Dux Austria resignavit nobis Ducatum Bavaria, et
dictam Marchiam quos tenebat. Cuius resignatione facta, nos
eundem Ducatum Bavaria in Beneficium consulimus Duci
Saxonie. Predictus vero Dux Saxonie cepit, et renunciavit
omni Juri, et actioni, quas habebat ad dictam Marchiam,
cum omnibus Feudis et Beneficiis.

Nè autem in hoc facto honor et gloria Patris nostri Charis-

fimi aliquatenus minuatur de Consilio et Judio Principum
Illustri Wladislaw Duce Bohemia sententiam promulgante,
quam ceteri Principes approbabant, Marchionatum Austria
et dictam Marchiam supra Anasum commutavimus in Ducatum
eandemque Ducatum cum subscriptis Juribus, et Privilegiis,
et Gratias omnibus, Liberalitate Casarea contulimus predicto
Henrico, nostro Patre charissimo, Pranobili suo uxori
Theodora, et liberis eorundem, ob singularem favorem, quo
erga dilectissimum Patrem nostrum Henricum, eius Con-
thoralem Pranobilem Theodoram, et eorum Successores,
nec non erga Terram Austria, qua Cyprius et Cor. Sacri Ro-
mani Imperii esse dignoscitur, afficimur, de Consilio et
Assensu Principum Imperii, dictis Conjugibus, eorum in
eodem Ducatu Successoribus, nec non prefata Terra Austrie
subnotatas Constitutiones, Concessionis, et Jura auctoritate
Imperiali in Jura plena et perpetua redactas donavimus
liberaliter vigore presentium et donamus.

Primo quidem, quod Dux Austria quibus vis subsidii,
seu servitii non tenetur, nec esse debet obnoxius Sacro
Romano Imperio, nec cuiquam alteri, nisi ea de sui arbitrio
fecerit libertate: eo excepto duntaxat, quod Imperio servire tene-
bitur in Ungariam duodecim Viris armatis per mensem unum
sub expensis propriis, in eius rei evidentiam, ut Princeps Im-
perii dignoscatur. Nec pro conducendis feodis requirere, seu
accedere debet Imperium extra metas Austria: verum in
terra Austria sibi debent sua feoda conferri per Imperium,
et locari. Quod si sibi denegaretur, ab Imperio requirat

et exigua literatorie trina vice, quo facto iuste possidebit
sua feoda sine offensa Imperii, ac si ea corporaliter concu-
-set. Dux etiam Austria non tenetur aliquam Curiam accedere
edictam per Imperium, seu quem vis alium, nisi ultro de sua fe-
-cerit voluntate: Imperium quoque nullum feudum habere de-
-bet Austria in Ducatu. Si vero Princeps aliquis, vel alterius
status Persona nobilis, vel ignobilis, cuiuscunque conditionis exi-
-stat, haberet in dicto Ducatu Possessiones, ab ipso iure feudali de-
-pendentes, has nulli locet, seu conferat, nisi eas prius condu-
-xerit à Duce Austria memorato. Cuius Contrarium si fecerit,
eadem feoda ad Ducem Austria devoluta, libere sibi ex tunc
iure proprietatis, et directi Domini pertinebunt, Principibus
Ecclesiasticis, et Monasteriis exceptis duntaxat in hoc casu. Cunc-
-ta etiam secularia iudicia, Barrum sylvestrium, et Forinarum,
Piscina, et Nemora in Ducatu Austria debent iure feudali à
Duce Austria dependere.

Etiam debet Dux Austria de nullis Oppositionibus, vel objec-
-tis quibuscunque, nec coram Imperio, nec aliis quibuslibet, cui-
-quam respondere, nisi id sua propria et spontanea fecerit volun-
-tate: Sed si voluerit, unum locare poterit de suis vasallis, seu
Homologis, et coram illo secundum prefixos terminos parere
potest, et debet iustitiae complemento. Insuper potest idem
Dux Austria, quando impugnavit ab aliquo de duello,
per unum idoneum, non Minoritatis macula detentum,
vices suas prorsus supplere: et illum ipsa eadem die seu
Princeps, vel alius quisquam pro alicuius nata infamiae non
potest impetere, nec debet impugnare. Præterea quicquid
Dux Austria in Terris suis, seu Districtibus suis fecerit,

vel statuerit, hoc Imperator, neque alia Potentia, modis
sive viis quibuscunque non debet aliud ^{Quin} ^{quo} quomodo commutare
Et si quod Deus avertat, Dux Austria sine herede filio de-
-cederet, idem Ducatus ad Seniores Filiam, quam reliquerit,
devolvatur. Inter Duces Austria qui Seniores fuerit, Dominus
habeat dicte Terrae; Ad cuius etiam Seniores Filium Dominum
Jure hereditario deducatur, ita tamen, quod ab eisdem Sangu-
nis stirpe non recedat, neque Ducatus Austria ullo unquam
tempore divisionis alicujus recipiat sectionem.

Si quis in dicto Ducatu residens, vel in eo possessionem
habens, fecerit contra Ducem Austria, occulte, vel publice
est dicto Duci in Rebus et Corpore suo sine gratia condemnatus.
Imperium dicto Duci Austria contra omnes suos injuriatores
debet auxiliari, et succurrere, quod justitiam assequatur.
Dux Austria, Principale amictus veste superimposito Duce-
-li pileo, circumdato Serto pincto Baculum habens in mani-
bus, Equo aspidens, et in super morabiorum Principum Im-
-perij, conducere ad Imperio feoda sua debet. Dicti Ducis
institutionibus et destinationibus in Ducatu suo Austriaco
est parendum, Et potest in Terris suis omnibus tenere Jude-
-os et Usurarios publicos, quos vulgus vocat Bawerschin,
sine Imperij molestia, et offensa. Si quis vis curiis
publicis Imperij Dux Austria praesens fuerit, unus de Pa-
-latinis Archiducibus est censendus, et nihilominus in con-
-cessu, et incessu ad Latus dextrum Imperij post Electores
Principes obtineat Primum locum, Dux Austria donandi
et deputandi Terras suas, cuicunque voluerit, habere
debet Potestatem Liberam, si, quod absit, sine hereditas

Libris decederet: nec in hoc per Imperium debet aliquo modo
 impetiri. Praefatus quoque Ducatus Austria habere debet
 omnia et singula Jura, Privilegia, et indulta, qua obtinere
 reliqui Principatus Imperij dignoscuntur. Volumus etiam,
 ut, si Districtus, et Divisiones dicti Ducatus ampliati fuerint
 ex Hereditatibus, Donationibus, Concessionibus, Teputationibus,
 vel quibusvis aliis Revolutionum Successionibus, praefata
 Jura, Privilegia, et indulta, ad augmentum dicti Domini
 Austria plenarie referantur. Et ut nostra Imperialis Con-
 stitutio omni aeo firma et inconcussa permaneat, praesen-
 tes Litteras scribi, et sigilli nostri impressione fecimus in-
 signiri, adhibitis idoneis testibus, quorum Nomina sunt haec,
 Pigerinus Patriarcha Aquilegiensis. Eberhardus Alsbu-
 onsis Archiepiscopus. Otto Frisingensis Episcopus, Conra-
 dus Pataviensis Episcopus. Eberhardus Bambergerensis.
 Hartmannus Brixensis. Hartwicus Zatisbonensis, et Tri-
 tendinus Episcopus. Dominus Welfo. Dux Conradus fra-
 ter Imperatoris. Fridericus filius Regis Conradi. Henricus
 Dux Carinthie. Marchio Engelbertus de Histria. Marchio
 Adelbertus de Staden. Marchio Siebaldus. Herimanus
 Comes Palatinus de Rheno. Otto Comes Palatinus, et
 frater eius Fridericus. Eberhardus Comes de Sulzbach.
 Rudolphus Comes de Schweinsheute. Albertus Comes
 Plallensis. Eberhardus Comes de Burghuse, Comes de
 Butthena. Comes de Peilstein. et alii quam plures.

Signum Domini Friderici Romanorum Imperatoris
 invictissimi.

Ego Rainaldus Cancellarius
 et archicancellarius

Aurea
 Bulla

Casius vice Moguntini Archiepiscopi
 Carii recognovi.

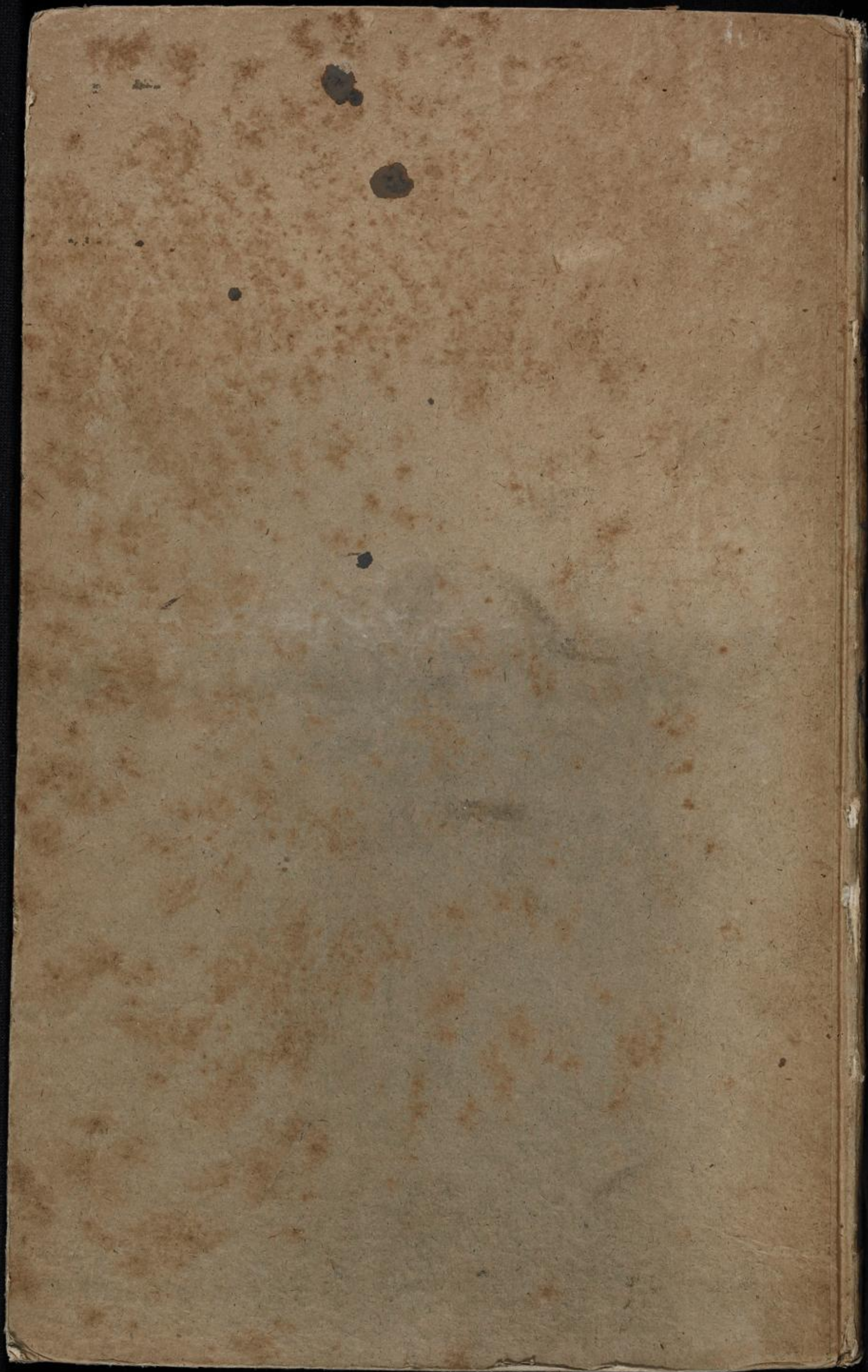
Datum Ratisbonæ XV Cal. Octobr. Indict. IIII. Anno Domi-
nico Incarnationis M.C.LVI. Regnante Domino Friderico
Romanorum Imperatore Augusto in Christo feliciter, Amen.
Anno Regni eius V. Imperij II^{do}.

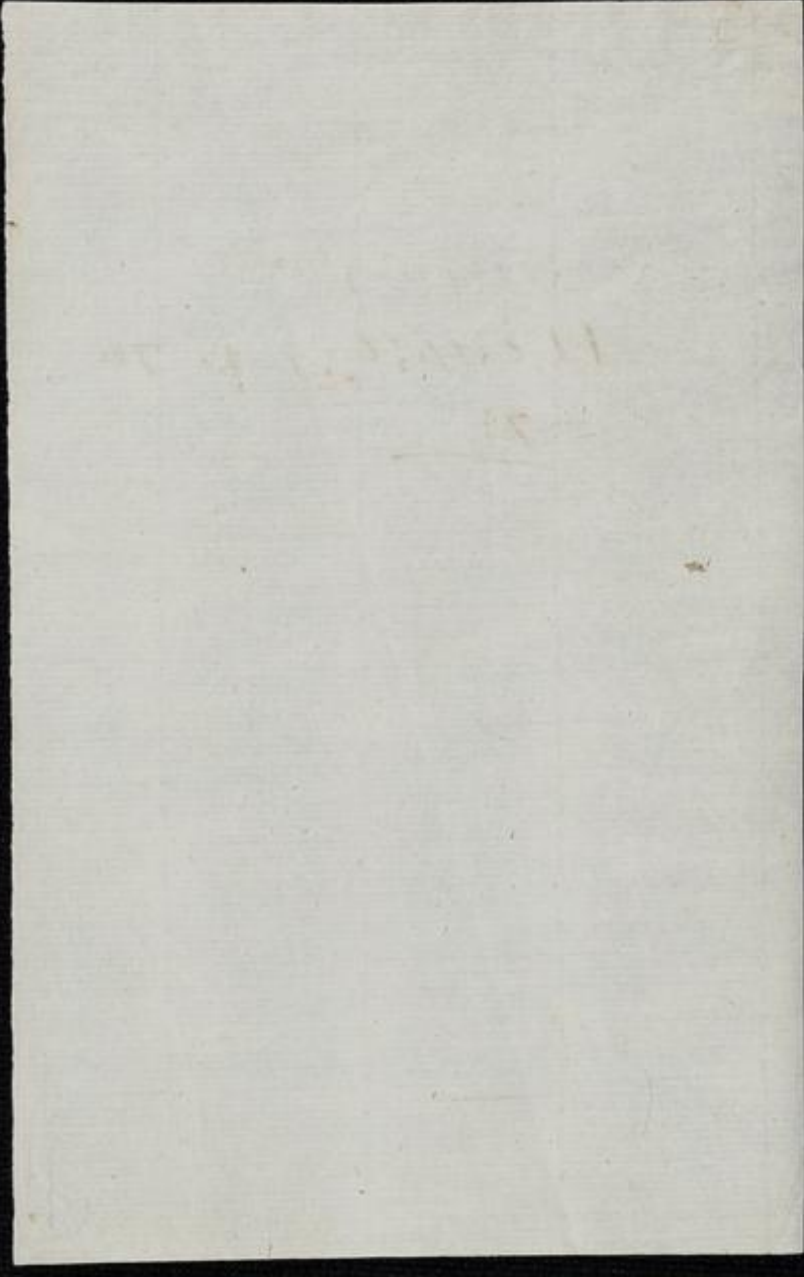

171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

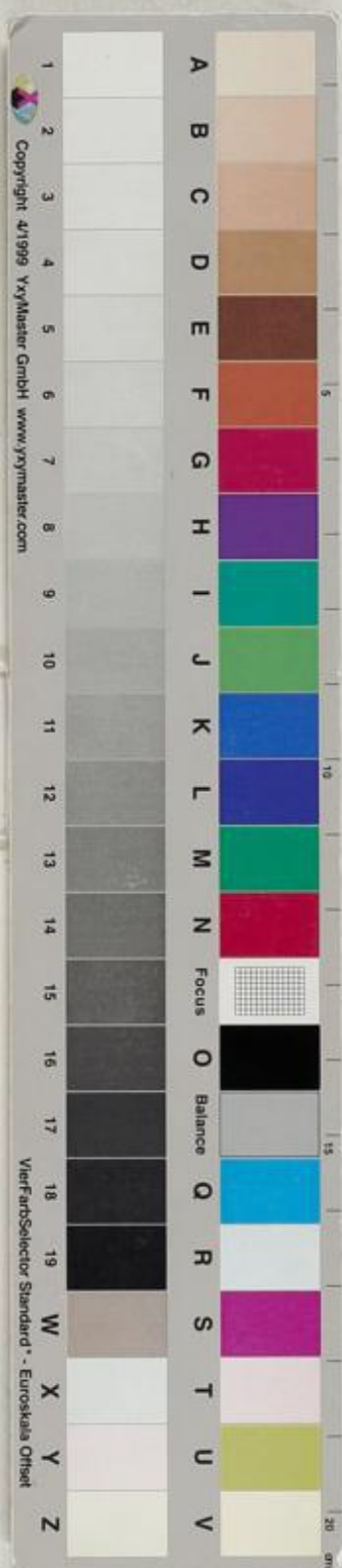
I + 121 + ~~lxxx~~ 2. Fol.

37-x 2 2,5 cm

Wm. W. Co. Co.
Hilfsbuch p. 70
-71

I + 121 + 2 Lbl.

37-x 22,5 cm